

AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

SİMGE

YENİ

www.simgedergi.com

SAVAŞ'IN

KAZANANI OLMUZ

ORTADOĞU
YANIYOR!

SİMGE

AYLIK SİYASET EKONOMİ KÜLTÜR DERGİSİ

SİMGE

AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

FİYATI: 500 TL

YIL: 11 - SAYI: 134

ŞUBAT 2026

İMTİYAZ SAHİBİ

Şerafettin ŞIVKIN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Tülay APUHANER, Hüseyin ÖTEGEN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Yrd.

Cafer ŞAHİNTAŞ

GENEL KOORDİNATÖR

Hatice İŞLER

GENEL KOORDİNATÖR YRD.

Aziz MAHMUT

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Musa ERSOY

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Gökhan YILDIZ

REKLAM MÜDÜRÜ

Simge ALTINOVA

Fatih KURT

DERGİ YÖNETİM KURULU

Prof. Dr. Bayram ALTAN,

Doç Dr. Özcan ERDOĞAN

Prof. Dr. Durali YILMAZ,

Prof. Dr. Ekrem GÜREL

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM,

Prof. Dr. Hadi SAĞLAM

Saim YAĞAN,

Prof. Dr. Sayın DALKIRAN

Prof. Dr. Ali ALAŞ,

Prof. Dr. Kerem KARABULUT,

Prof. Dr. Hüseyin Aşkın AKPULAT

Prof. Dr. Necati ALKIŞ, Dr. Tuğtigin ŞEN

Zafer ALTINKESER

HUKUK MÜŞAVİRLERİ

Av. Hülya DÜNDAR ÖZTÜRK

Av. M. Alper KIZILAY

Av. Feridun GÖKHAN

Av. Vedat YILDIZ

Av. Mehmet Ali GÖKÇE

Av. Erhan ALBAYRAK

Av. Zeynep YILMAZ KONE

HABER EDITÖRÜ

Bekir ÖZER

GRAFİK - WEB TASARIMI

Hasan AKMAN

İLETİŞİM

Hatice İŞLER

Simge Dergi İletişim:

Adres: Ziyagökalp Caddesi

Kültür Mahallesi No:30/30

Çankaya/ANKARA

Tel: +90 312 925 44 94 - +90 530 884 39 39

E-Mail: basinizmir35@gmail.com

simgedergi@gmail.com

Web: http://www.simgedergi.com

Yazı İşleri Ofisi:

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 17/3

Çankaya / Ankara

Tel: +90 312 425 20 23

Basım Tarihi ve Yeri

28 ŞUBAT 2026 - ANKARA

2M KOPYALAMA BASKI

Adres: İlkadım Mahallesi Dikmen Caddesi No.119/A

Çankaya / ANKARA

ISSN NO: 2528-8679

Simge Dergisi, Basın Ahlak Kurallarına Uyacağına

Taahhüt eder.

Yazarlarımızın yazılarından dergimiz sorumlu değildir.

SİMGE

AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

**YURTIÇİ VE YURTDIŞI
TEMSİLCİLİKLERİMİZ**

ŞERAFETTİN ŞIVKIN
*Uluslararası Basın Yayın Konfederasyonu
 Genel Başkanı
 Simge Dergisi İmtiyaz Sahibi*

SAVAŞ!...

Trump.
 Putin.
 Şi Cinqing.

Biri ABD başkanı.
 Diğerleri Rusya devlet başkanı.
 Öbürü Çin devlet başkanı.

Savaşı başlatan Trump...

Trump İsrail taraftarı.
 Putin ve Şi Cinqin İran taraftarı ülkeler.

Şu an bu savaşla herkes teyakkuzda.
 Rusya ve Çin İran'a destek verirse üçüncü dünya savaşı olma ihtimali yüksek.

Trump ve İsrail İran'ın kolay yutulabilir bir ülke olmadığını biliyor ve hatta ABD genel kurmay başkanı savaşı başlatmanın ülkeye zarar vereceği konusunda başkanı uyarıyor.

Ama Trump bu.
 Ne olduğu belli.
 "En son kararı ben veririm" diyor, savaşı başlatıyor.

Ama sanki bilmiyor gibi savaşın kazanan tarafı

olmaz, bugüne kadar da olmamıştır.

İleride Trump'ın saldırıdan pişman olma ihtimali çok yüksek.
 Savaş bu...

Her üç taraftan askerler, çocuklar can veriyor.
 Ailelerini düşündüğümüz zaman da ateş düştüğü yeri yakıyor.

Bu bir yerde vicdan meselesidir ve ulus devlet olmuş ülkelerin buna kafa yormaları gerekir.
 Ulusal devlet ulusal şuur demektir. Ulusal şuurda bilim ve eğitimidir.

Burada esas önemli noktalardan bir tanesi İran'ı vurup boşluk yaratmak ve o boşluğa Kürt Pejakı yerleştirmek.

Molla rejimi iyi mi? Asla değil. Bugüne kadar İran'ı bir adım boyu ileri götürmedi.

Başı açık kızları, kadınları işkence ile öldürdüler. Halklara işkence üstüne işkence ettiler.

Dünya demokrasiye doğru giderken bunlar halkın taraf olmadığı molla rejimini menfaatleri uğruna ayakta tuttular.

Savaşı başlatan liderlerdir...

Savaş kandır.

Savaş zulümdür.

Savaş korkunç düşmanlıktır.

Şu an ileriye düşünerek bu savaş tam savaş gibi gözüküyor.

Eğer Çin ve Rusya müdahil olursa işte o zaman tüm dünya etkilenir ve kimse tarafsız kalamaz.

Aklı başına almak ve ulus devlet ülkelerin buna müdahil olup savaşı durdurmaları gerekir.

Savaş ölümdür ölüm!..

ORTADOĞU YANIYOR!..

Ortadoğu'da son günlerde tırmanan gerilim, bölgesel bir çatışmaya dönüşerek küresel dengeleri etkileyebilecek yeni bir savaşın fitilini ateşledi. Taraflar arasındaki karşılıklı saldırılar, diplomatik girişimlerin yetersiz kalması ve bölge genelinde artan askeri hareketlilik, uluslararası kamuoyunun dikkatini yeniden Ortadoğu'ya çevirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Önceliğimiz ateşkesin sağlanması ve diyalog kapısının açılmasıdır

Çatışmanın Başlangıcı ve İlk Gelişmeler

Gerilim, sınır hattında gerçekleşen ve çok sayıda can kaybına yol açan saldırının ardından hızla tırmandı. İsrail ile Gazze merkezli silahlı gruplar arasında başlayan karşılıklı roket ve hava saldırıları, kısa sürede daha geniş bir cepheye yayıldı. İsrail ordusu geniş çaplı hava operasyonları başlatırken, Hamas ve diğer silahlı gruplar İsrail şehirlerine roket atışlarını artırdı. Özellikle Tel Aviv ve çevresinde sirenler gün boyu susmadı. İsrail'in hava savunma sistemi birçok roketi havada imha etse de bazı bölgelerde ciddi hasar meydana geldi. Gazze'de ise altyapı, enerji tesisleri ve yerleşim alanları hedef alındı. Bölgedeki sağlık kaynakları, hastanelerin kapasitesinin dolduğunu ve ilaç ile tıbbi malzeme sıkıntısının baş gösterdiğini aktardı. Çatışmalar yalnızca Gazze ile sınırlı kalmadı. Lübnan'ın güneyinden de İsrail'e yönelik saldırılar düzenlendiği bildirildi. Bu gelişme, Hizbullah'ın sürece doğrudan dahil olabileceği yönündeki endişeleri artırdı. Öte yandan İran yönetimi, bölgedeki müttefiklerine

destek mesajı verirken, İsrail tarafı Tahran'ı dolaylı müdahale ile suçladı. Gelişmeler üzerine ABD, Doğu Akdeniz'e bir uçak gemisi grubu sevk ettiğini açıkladı. Washington yönetimi, İsrail'in güvenliğine destek mesajı verirken çatışmanın bölgesel savaşa dönüşmemesi için diplomatik temaslarını artırdığını bildirdi. Uzmanlar, Lübnan cephesinin tam anlamıyla açılması halinde savaşın çok cepheli bir hal alabileceğini ve bunun hem enerji piyasaları hem de küresel ticaret açısından ciddi sonuçlar doğurabileceğini belirtiyor. **İnsani Kriz Derinleşiyor** Gazze'de binlerce kişi evlerini terk etmek zorunda kaldı. Elektrik ve su kesintileri günlük yaşamı felç ederken, insani yardım kuruluşları acil ateşkes çağrısında bulundu. Birleşmiş Milletler kaynakları, sivil kayıpların hızla arttığını ve özellikle çocukların ağır şekilde etkilendiğini vurguladı. Sınır kapılarında yardım tırlarının beklediği ancak güvenlik gerekçesiyle geçişlerin sınırlı olduğu bildiriliyor. Diplomatik Çabalar ve Uluslararası Tepkiler

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi acil toplantı çağrısı yaptı. Avrupa Birliği ve bölge ülkeleri itidal çağrısında bulunurken, taraflara uluslararası hukuka uyma çağrısı yapıldı.

Analistler, mevcut tablonun 2006 Lübnan Savaşı ve 2014 Gazze çatışmalarından daha geniş kapsamlı olabileceğini ifade ediyor. Ancak diplomatik kanalların tamamen kapanmadığı ve arabuluculuk girişimlerinin sürdüğü belirtiliyor.

Küresel Etkiler

Çatışmaların uzaması halinde petrol fiyatlarında artış, tedarik zincirlerinde aksama ve bölgesel güvenlik mimarisinde yeniden yapılanma gibi sonuçların ortaya çıkabileceği değerlendiriliyor.

Ortadoğu'da yeni bir geniş çaplı savaş ihtimali, yalnızca bölge ülkelerini değil, dünya siyasetini ve ekonomisini de doğrudan etkileyebilecek bir süreci beraberinde getiriyor.

Ortadoğu'da Savaşın Eşiği: Bölgesel Dengeler Nasıl Değişiyor?

Ortadoğu'da tırmanan askeri gerilim, yalnızca iki taraf arasındaki bir çatışma olmaktan çıkıp çok katmanlı bir bölgesel güç mücadelesine dönüşüyor. Uzmanlara göre yaşananlar, uzun süredir biriken siyasi, askeri ve ideolojik fay hatlarının yeniden kırılması anlamına geliyor.

1. Çatışmanın Merkezinde Ne Var?

Çatışmalar, İsrail ile Gazze merkezli silahlı yapıların karşılıklı saldırılarıyla başladı. İsrail, güvenlik tehdidini bertaraf etme gerekçesiyle hava ve kara operasyonlarını genişletirken, Hamas İsrail şehirlerine yönelik roket saldırılarını artırdı.

Bu aşamada savaşın karakteri iki boyutlu ilerliyor: Asimetrik savaş: Devlet ordusu ile düzensiz silahlı gruplar arasındaki mücadele

Psikolojik ve siyasi savaş: Kamuoyu desteği ve uluslararası meşruiyet arayışı

2. İkinci Cephe Açılır mı?

En kritik soru, çatışmanın Lübnan sınırına yayılıp yayılmayacağı. Hizbullah'ın aktif biçimde devreye girmesi halinde savaşın çok cepheli bir yapıya

dönüşebileceği değerlendiriliyor.

İran, İsrail karşıtı bölgesel eksenin en önemli aktörü olarak görülüyor. Tahran doğrudan savaşa girmese bile, müttefik aktörler üzerinden denge kurmaya çalışabilir.

Öte yandan ABD Doğu Akdeniz'e askeri unsurlar göndererek caydırıcılık mesajı verdi. Bu durum, çatışmanın küresel güç rekabeti boyutunu da gündeme taşıyor.

3. İnsani ve Sosyal Boyut

Gazze'de yoğun bombardıman sonrası altyapı ciddi hasar gördü. Elektrik kesintileri, yakıt krizi ve hastanelerdeki kapasite sorunu insani tabloyu ağırlaştırıyor.

Birleşmiş Milletler ve uluslararası yardım kuruluşları ateşkes çağrısı yaparken, sınır geçişlerinin sınırlı olması yardım akışını zorlaştırıyor.

Sosyal açıdan bakıldığında:

Zorunlu göç dalgası büyüyor

Bölge ekonomisi durma noktasına geliyor

Genç nüfus radikalleşme riskiyle karşı karşıya kalıyor

4. Enerji ve Küresel Ekonomi

Ortadoğu'daki her askeri kriz, enerji piyasalarını doğrudan etkiliyor. Olası bir genişleme durumunda: Petrol fiyatlarında hızlı artış

Doğu Akdeniz enerji projelerinde gecikme

Küresel tedarik zincirlerinde aksama

Uzmanlara göre savaşın süresi ve yayılma çapı, ekonomik etkilerin boyutunu belirleyecek temel faktör olacak.

5. Olası Senaryolar

Sınırlı Çatışma Senaryosu: Gazze merkezli kalır, kısa süreli ateşkesle sonuçlanır.

Bölgesel Yayılma Senaryosu: Lübnan ve Suriye hattı devreye girer.

Küresel Gerginlik Senaryosu: ABD-İran dolaylı çatışma riskleri artar.

Mevcut göstergeler, tarafların henüz tam kapsamlı bir bölgesel savaşı göze almadığını, ancak yanlış hesaplamaların çatışmayı hızla büyütebileceğini gösteriyor.

Ankara'nın Denge Sınavı: Ortadoğu'daki Savaş Türkiye'yi Nasıl Etkiliyor?

Ortadoğu'da tırmanan çatışmalar, coğrafi konumu ve bölgesel ağırlığı nedeniyle Türkiye'yi doğrudan etkileyen gelişmeler arasında yer alıyor. Ankara, bir yandan insani krize dikkat çekerken diğer yandan bölgesel savaş riskinin büyümemesi için diplomatik temaslarını yoğunlaştırıyor.

Güvenlik Boyutu: Sınırların Ötesindeki Risk Türkiye için en kritik başlık güvenlik. Çatışmaların Suriye ve Lübnan hattına yayılması halinde, Türkiye'nin güney sınırlarında yeni bir istikrarsızlık dalgası oluşabileceği değerlendiriliyor.

Ankara'nın güvenlik öncelikleri şunlar:

Sınır hattında yeni göç dalgasının önlenmesi
Radikal unsurların hareketliliğinin kontrol altında tutulması

Doğu Akdeniz'de askeri dengenin korunması

Uzmanlara göre Türkiye, doğrudan askeri müdahaleden kaçınırken caydırıcı kapasitesini görünür tutma stratejisi izliyor.

Diplomatik Trafik: Arabuluculuk Rolü

Türkiye, hem İsrail hem de Filistin tarafıyla diplomatik temas yürütebilen az sayıdaki ülkeden biri konumunda. Ankara, özellikle ateşkes ve insani yardım koridoru oluşturulması çağrılarını öne çıkarıyor.

Birleşmiş Milletler nezdinde yürütülen girişimlerde Türkiye'nin aktif rol üstlenebileceği belirtiliyor.

Daha önce Rusya-Ukrayna savaşında yürüttüğü arabuluculuk diplomasisi, Ankara'nın bu alandaki tecrübesini güçlendirmiş durumda.

Ekonomik Etki: Enerji ve Ticaret Dengesi

Ortadoğu'daki her gerilim Türkiye ekonomisi açısından üç temel alanı etkiliyor:

Enerji fiyatları: Petrol ve doğal gaz maliyetlerindeki artış cari dengeyi zorlayabilir.

Turizm: Bölgesel istikrarsızlık algısı rezervasyonları etkileyebilir.

Ticaret hatları: Doğu Akdeniz ve Süveyş bağlantılı lojistik ağlarda aksama riski oluşabilir.

Enerji uzmanları, çatışmanın uzaması halinde Türkiye'nin alternatif enerji tedarik planlarını hızlandırabileceğini ifade ediyor.

Kamuoyu ve İç Politika

Çatışmalar Türkiye'de kamuoyunda yakından takip ediliyor. Filistin meselesi, Türkiye iç siyasetinde tarihsel ve toplumsal karşılığı güçlü bir konu başlığı olmayı sürdürüyor.

Hükümet kanadı sert açıklamalarla insani boyuta vurgu yaparken, muhalefet daha temkinli ve diplomatik çözüm odaklı bir söylem izlenmesi gerektiğini savunuyor.

Ankara'nın Stratejik Dengesi

Türkiye'nin önündeki temel denge şu şekilde özetleniyor:

Bölgesel aktör kimliğini korumak

Batı ile ilişkileri koparmamak

İslam dünyasındaki diplomatik ağırlığını sürdürmek

Ekonomik kırılganlığı artıracak adımlardan kaçınmak
Uzmanlara göre Ankara'nın temel hedefi, çatışmanın bölgesel savaşa dönüşmesini engelleyecek diplomatik zemini güçlendirmek ve insani krizin derinleşmesini önlemek.

Brüksel'in Zor Dengesi: Ortadoğu'daki Savaşa Avrupa Birliği Perspektifi

Ortadoğu'da tırmanan çatışmalar, Avrupa Birliği (AB) için hem diplomatik hem de güvenlik açısından çok katmanlı bir sınav anlamına geliyor. Brüksel, bir

yandan insani krize dikkat çekerken diğer yandan enerji güvenliği, göç baskısı ve iç siyasi dengeler arasında hassas bir politika yürütmeye çalışıyor. Diplomatik Çizgi: Ateşkes ve Uluslararası Hukuk Vurgusu

AB kurumları, çatışmaların başlamasının ardından acil ateşkes ve sivillerin korunması çağrısı yaptı. Brüksel'in resmi söyleminde iki temel vurgu öne çıkıyor:

Uluslararası hukuka uyulması

Sivillerin korunması ve insani yardım erişiminin sağlanması

AB, hem İsrail'in güvenlik hakkını tanıdığını hem de Gazze'deki insani durumun kabul edilemez olduğunu ifade eden "denge politikası" izliyor. Ancak üye ülkeler arasında ton farklılıkları olduğu biliniyor. Örneğin, Almanya İsrail'e güçlü destek verirken, İspanya ve İrlanda daha sert ateşkes çağrılarını yapabiliyor.

Güvenlik ve Terör Riski

Ortadoğu'daki her büyük kriz, Avrupa içinde güvenlik risklerini artırıyor. AB güvenlik birimleri şu başlıklara odaklanmış durumda:

Olası radikalleşme dalgası

Yalnız aktör saldırıları riski

Sosyal gerilimlerin artması

Özellikle büyük Avrupa şehirlerinde güvenlik önlemleri artırıldı. AB, istihbarat paylaşımını hızlandırma ve sınır kontrollerini güçlendirme seçeneklerini masada tutuyor.

Göç Baskısı ve İnsani Boyut

Brüksel için en kritik konulardan biri yeni bir göç dalgası ihtimali. Gazze ve çevresindeki çatışmaların genişlemesi halinde, Doğu Akdeniz rotasında

hareketlilik artabilir.

AB, insani yardımı artırarak yerinden edilmenin önüne geçmeyi hedefliyor. Birleşmiş Milletler ile koordinasyon içinde yardım paketleri hazırlanıyor. Enerji ve Ekonomi: Kırılgan Denge Rusya-Ukrayna savaşı sonrası enerji çeşitlendirmesine yönelik AB için Ortadoğu'daki istikrarsızlık ayrı bir risk oluşturuyor.

Olası etkiler:

Petrol fiyatlarında artış

Deniz taşımacılığında sigorta maliyetlerinin yükselmesi

Tedarik zincirlerinde gecikmeler

Enerji uzmanları, Doğu Akdeniz'deki olası askeri genişlemenin enerji projelerini sekteye uğratabileceği uyarısında bulunuyor.

AB'nin Stratejik Hesabı

Avrupa Birliği'nin temel hedefi üç ayaklı bir denge kurmak:

İsrail ile stratejik ilişkileri korumak

Filistin halkına yönelik insani desteği sürdürmek

Bölgesel savaşın Avrupa'ya sıçramasını önlemek

Ancak iç siyasi bölünmeler ve yaklaşan seçim

takvimleri, Brüksel'in ortak ve güçlü bir dış politika üretmesini zorlaştırıyor.

Sonuç

Ortadoğu'daki savaş, Avrupa Birliği için yalnızca uzak bir bölgesel kriz değil; güvenlik, enerji, göç ve iç siyaset başlıklarını doğrudan etkileyen çok boyutlu bir sınav niteliğinde. Brüksel'in atacağı adımlar, hem bölgesel istikrar hem de Avrupa'nın küresel aktör rolü açısından belirleyici olacak.

KÜRESEL BOYUTTA PSİKOLOJİK HARP VE İSTİHBARAT FONKSİYONLARI: TARİHSEL GELİŞİM, STRATEJİK DÖNÜŞÜM VE TÜRKİYE BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRME

Psikolojik harp, propaganda ve psikolojik operasyonların planlı şekilde kullanılarak hedef kitlelerin görüş, tutum ve davranışlarının yönlendirilmesi sürecidir. RAND Corporation'a göre psikolojik harp "propaganda ve diğer psikolojik operasyonların planlı kullanımı yoluyla karşıt grupların düşüncelerini, duygularını, tutumlarını ve davranışlarını etkilemek" amaçlıdır. Askerî tarihçi Jared Tracy de ABD askerî literatüründe PSYOP olarak bilinen bu faaliyetlerin temel amacını, "yabancı kitlelere seçilmiş bilgi akışı sağlayarak onların duygu, motivasyon ve akıl yürütmelerini etkileyip davranışlarını yönlendirmek" şeklinde özetler. Bu bağlamda psikolojik harp, silah gücünün ötesinde bir zafer stratejisi olarak görülür; doğrudan fiziksel hasar vermeden rakibin moralini bozmayı, kafasını karıştırmayı ve isteksiz kalmasını hedefler. Örneğin Mark Piesing'e göre tarihteki en etkili "psyops" örnekleri, düşmanın bedenine değil zihnine saldırıyı amaçlamış; bu taktikler "bedeni yaralamak yerine zihni alt üst etmeyi, düşmanı ateş etmeden önce yıldırma" hedeflemiştir. Kısacası, psikolojik harbin muhtevası, bilgi, algı ve duygu manipülasyonu yoluyla hedef kitlenin gerçeklik algısını değiştirmeye yöneliktir.

Tarihî Gelişim

Psikolojik manipülasyonun kökleri antik döneme kadar uzanır. Örneğin, Homeros'un anlatısındaki Troya Atı efsanesi, düşmanı kandırıp şehirlerine gizli asker sokmayı amaçlayan klasik bir psikolojik hiledir. Büyük İskender, ele geçirdiği bölgelerde kendisini tanrılaştırarak düşmanlarını korkutmuş; Cengiz Han ise korku salan görüntüler ve haberlerle fetihlerini kolaylaştırmıştır. Orta Çağ ve Rönesans'ta da kilise ve krallar ideolojik propagandayla halkı yönlendirmiştir.

Modern anlamda psikolojik harp ise Birinci Dünya Savaşı ile birlikte askerî doktrinlerde sistematik bir biçim aldı. Örneğin ABD, 1917-1918'de savaşa girdiğinde elinde propaganda tecrübesi yoktu; ancak Ocak 1918'de kurulan psikolojik harp ekipleriyle karşı tarafa asılsız haberler, propaganda broşürleri (askeri muhabereci Walter Lippmann da bu ekibin üyesiydi) ve simgesel savaşlar (balonla broşür atma vb.) uygulayarak Alman askeri morali üzerinde ilk deneyimleri yaşadı. Çocuk esirlerden alınan ifadeler, ABD ve Müttefikleri'nin bu adımlarının savaşın son aylarında Alman birliklerinin moralini hızla aşındırdığını gösterdi. İkinci Dünya Savaşı'nda da her iki taraf

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

propaganda kanallarını yoğun şekilde kullandı; müttefiklerin Normandiya Çıkarması öncesi yürüttüğü “Fortitude Operasyonu” az sayıda askerle büyük bir yanıltma kampanyasıdır. RAND raporu, bu devasa planın uygulanması için Normandiya’daki tüm askerî personelin %1’inden azının yeterli olduğunu belirtir. Yine 20. yüzyılda Soğuk Savaş, psikolojik harp açısından bir dönüm noktası oldu: ABD ve Sovyetler her düzeyde ideolojik propaganda silahlarını (radyo yayınları, kültürel projeler, akademik değişimler, dezenformasyon kampanyaları) kullandılar. Sovyetler Birliği, “aktif tedbir” (active measures) adı verilen gizli propaganda faaliyetlerine büyük kaynak ayırdı; bir KGB yetkilisi Sovyet istihbaratının bütçesinin yaklaşık üçte ikisini ideolojik yönden etki yaratmaya adanmış olduğunu belirtmiştir. Soğuk Savaş boyunca Moskova, AIDS’in ABD laboratuvarlarından yayıldığı gibi yalanlarla Batı itibarını sarsmaya çalıştı.

20.yüzyılın ikinci yarısından sonra psikolojik harp kullanımı dünyaya yayıldı. Özellikle 2000’lerden itibaren dijital iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla propaganda hızlıca internet ve sosyal medya mecralarına taşıdı. Terör örgütleri de bu teknikleri kullandı: 2014-2017 arasında IŞİD’in İngilizce propaganda videoları, “düşmanları yıldırım, sempatizan toplamak ve örgütün anlatısını pekiştirmek” amacı taşıyordu. Günümüz dünyasında Çin Halk Kurtuluş Ordusu, 2003 sonrası “Üç Savaş” (üç harp) doktriniyle siyasi iletişimi stratejiye dahil etti. Rusya ise 2010’lardan beri bilgi ve bilişsel harp kavramlarını resmi savaş anlayışına kattı. Bu modern gelişmeler, psikolojik savaşın sürekli evrildiğini gösterir.

Amaçları ve Kullanım Yöntemleri

Psikolojik savaşın temel amacı, muhatap kitlenin zihin dünyasında üstünlük kurmaktır. Askerî bağlamda bu, düşman askerinin

cesaretini kırmak veya silah bırakmaya ikna etmek için yapılır. Jared Tracy’nin ifadesiyle askeri psikolojik harekâtın amacı yabancı dinleyicilere “seçilmiş bilgi ve göstergeler” vererek onların duygularını, motivasyonlarını ve davranışlarını etkilemektir. Bunun ötesinde politik ve stratejik hedefler de bulunur: Savaş zamanında düşman direncini zayıflatmak, savaş sonrası düzeni kendi lehine şekillendirmek için kitle algısını kontrol etmek önem taşır. Barış zamanında ise psikolojik harp, diplomasi ile iç politikada destek toplama, rakip ülkelerin politikalarını etkileme gibi hedeflere hizmet eder. Örneğin Çin’in “Halk Savaş” yaklaşımı, hem yurt içinde halkı seferber ederek hem de dış politikada hedef ülkelerin yönetim ve kamuoyunu yönlendirme amacını güder. Rus stratejistlere göre savaş “düşman zihninde” kazanılır; Kreml’in esas çabası, karşı tarafın dünyayı Moskova’nın istediği gibi görmesini sağlamaktır. Bu nedenle Rus propagandası medyadan diplomasiye tüm platformlarda yürütülür; savaş meydanındaki başarıları abartma, sosyal medya trolleri, uluslararası forumlardan söylem manipülasyonu buna örnektir.

Kullanım yöntemleri de duruma göre çeşitlenir. Askerî operasyonlarda düşman hatlarının gerisine broşür bırakmak, tehlikeleri abartarak korku salmak veya zorunlu teslim olma çağrılarını yapmak yaygındır. Aynı zamanda radyo, televizyon ve internet yayınlarıyla propaganda yapılarak hem düşman hem kendi halk üzerinde etki oluşturulur. Son yıllarda sosyal medya platformları ve dijital reklamcılık da devreye girmiştir; devlet kurumları, amaçlarına uygun yanlış bilgilerle halkı yönlendirebilmekte veya rakip gruplar arasında kutuplaşmaya yol açabilmektedir. Bu yöntemler sadece devletler tarafından kullanılmaz; terör örgütleri, istihbarat servisleri, istihdam ettikleri “trol” ekipleri ve bazı özel kuruluşlar da psikolojik harp tekniklerinden yararlanır.

Yenilikler ve Modern Yaklaşımlar

Psikolojik harp, bilgi çağında hızla evrilmektedir. Bilimsel literatürde artık “bilişsel harp” kavramı yaygınlaşmıştır. NATO Bilgi Komutanlığı gibi kurumlar, bilişsel harp tanımını “insan bilişini ve teknolojisini kullanarak karar alma süreçlerini etkilemeyi” içeren bir strateji olarak ele almaktadır. Bu bağlamda günümüzde psikolojik harekât metodları davranış bilimi, sinirbilim ve dijital teknolojilerle harmanlanmaktadır. Örneğin modern çalışmalar, geçmişte yalnızca liderleri hedef alan propaganda tekniklerinin yerini artık tüm toplumları hedef alacak şekilde kişiselleştirilmiş bilgi akışına bıraktığını göstermektedir. Siber alanın yükselmesi, bilgi akışını hızlandırmış; bu da propaganda ve dezenformasyonun ölçeğini genişletmiştir. Özellikle bilgi karıştırma (misinformation/disinformation)taktikleri, sosyal medya ağırlıklı bir iletişimde hedef kitlelerin ilgisini çekmek için otomatik ve tekrarlı mesaj akışı (“yalan bilgi su noktası”) şeklinde uygulanmaktadır. RAND’ın yakın tarihli bir analizinde belirtildiği gibi, bilgi operasyonları giderek geleneksel savaşlarla entegre planlanmakta; savaş başarısının çoğu savaş öncesi dönemde toplumların algısının yönetilmesine bağlı hale gelmiştir. Örneğin Orta Doğu’da DEAŞ’e karşı yürütülen “Glowing Symphony” operasyonunda bilgi ve psikolojik taktikler gömülü bir şekilde kullanılmıştır.

Sorunlar ve Eleştiriler

Psikolojik harbin kullanımına yönelik pek çok etik ve pratik sorun vardır. Demokratik toplumlar bu yöntemlerin insan hakları ve basın özgürlüğüyle çelişip çelişmediği konusunda fikir ayrılığı yaşar. Propagandanın hedef alınan toplumlarda güveni zedeleyebileceği, kamuoyunu kutuplaştırabileceği ve gerçeği bulanıklaştırabileceği eleştirilir. Örneğin Rusya’nın dezenformasyon stratejisi birçok

ülkede “ABD’ye güvenin sarsılması” gibi yan etkiler doğurmuştur. Aynı zamanda propagandanın geri tepebileceği de bilinmektedir: Hedef kitle propagandayı fark edip reddettiğinde uygulayan tarafın itibar kaybetmesi mümkündür. Sahte haberlerin defalarca yayılması, yalnızca yanlış inançları pekiştirmekle kalmayıp, dezenformasyona karşı toplumsal bağlılığı zayıflatabilir.

Hukuki açıdan psikolojik harp sınırları belirsizdir. Uluslararası hukukta bilgi manipülasyonu özel bir yasakla ele alınmamış olsa da, silahsız bir yolla kitleleri yanıltmak bazı durumlarda “düşman saflarına sızmaya yönelik” faaliyet olarak nitelendirilebilir. Birçok devlet, “zararlı olmayan” propaganda yöntemlerini haklı görürken, yalan veya korku yayma sınırına gelindiğinde tartışmalar başlar. Ayrıca günümüzde teknolojik yeniliklerle etik hususlar daha karmaşık hale gelmiştir. Otomatik mesajlaşma sistemleri veya derin sahte videolar gibi araçlarla bilgiyi çarpıtmak, kontrol edilemeyen sonuçlara yol açabilir. Sonuçta psikolojik harbin açık hedefi insan algısı olduğu için, uzun vadede toplumsal güvenin aşınması riskleri taşır.

Uygulayıcılar ve Ölçü

Psikolojik harp genellikle ulus devletlerin askerî ve istihbarat kurumları tarafından yürütülür. Özellikle büyük güçler bu alana önemli kaynak ayırır. Örneğin Rusya ve Çin resmi stratejilerinde psikolojik unsurlara sıkça vurgu yapmaktadır. ABD ordusu da 1953 Kore Armistice’inden sonra PSYOP birimini kalıcı hâle getirmiştir. Bu bağlamda “PSYOP” adı altındaki faaliyetler, farklı ülkelerde “manevra harpı”, “medya savaşı” veya “bilgi destek operasyonu” gibi çeşitli isimlerle anılmaktadır. Bununla birlikte bilgi operasyonları konusunda uluslararası standart veya denetim yoktur. Kimin ne ölçüde ve nasıl kullanması

gerektiği genellikle politik tercihlere bağlıdır. Demokratik ülkelerde uygulayıcıların sivil denetim altında olması beklenir; totaliter rejimler ise propaganda kullanımında daha rahat davranır. Uzmanlar, psikolojik harp araçlarının toplumu yanıltmaksızın kullanılması gerektiğini vurgulamakta, basın ve halkın bilgi okuryazarlığının güçlendirilmesini önermektedir.

Deneysel Çalışmalar ve Etki Alanları

Soğuk Savaş dönemi, psikolojik harp alanında gizli deneyler ve araştırmalarla doludur. CIA'nin ünlü MKULTRA programı bu kapsamda akli ön plana çıkarmıştır: CIA, “özel sorgulamalar” ve saldırgan operasyonlar için narkotik ve psikolojik kontrol teknikleri geliştirmeyi hedefleyen deneyler yapmıştır. Bu süreçte LSD ve hipnoz denemeleriyle insan psikolojisinin sınırları zorlanmıştır. Benzer şekilde Sovyetler Birliği de psikolojik harp araçları üzerine çeşitli akademik çalışmalar ve istihbarat projeleri yürütmüştür. Günümüzde ise ordular uygulamalarını sentezleyebilmek için tatbikatlar düzenlemekte, zihin harpına odaklı analizler yapan akademik çalışma ve üniversite programları ortaya çıkmaktadır.

Psikolojik harbin etkisi askeri sahalardan toplumsal boyuta kadar geniştir. Savaş sırasında düşman birliklerin moralini etkilemek ön plandayken, barış zamanında siyasi söylem ve kitle iletişim araçları üzerinden nüfusun iknâ edilmesi hedeflenir. Operasyon Fortitude gibi örneklerde görüldüğü üzere düşük kaynakla yürütülen bilgi harekâtları büyük stratejik sonuçlar doğurabilir. Modern dönemde bilgi ortamındaki savaş alanı daha çok sosyal medya, televizyon, basın ve akademi haline gelmiştir; ülkeler kendi yurtlarında halkı bir arada tutmak veya dış dünyadaki algıyı şekillendirmek için psikolojik harp yöntemlerini kullanır. Örneğin Türkiye sınırındaki krizlerde, hem

yerel hem uluslararası kamuoyunu etkilemek için propaganda faaliyetleri yapılmakta, sosyal medya üzerinden dezenformasyon kampanyaları yürütülebilmektedir.

Savaş ve Barış Zamanında Kullanımı

Psikolojik harp, hem savaş hem barış zamanlarında etkili olabilir. Savaşta, doğrudan savaşın bir parçası olarak düşman birliklere yönelik moral bozma çalışmaları yapılır; taktik broşürler, korkutma muhabereci yayınları, çatışma ortamında manipülasyon gibi yöntemlerle düşmanın savaşa isteği azaltılır. Barışta ise psikolojik harp daha çok siyasi ve ekonomik hedeflere hizmet eder. Örneğin ekonomik ambargo ve yaptırımlar da bir nevi psikolojik harp aracı olarak düşünülebilir; hedef ülkenin halkını hükümete karşı soğutmayı amaçlar. Ayrıca seçim kampanyalarında da rakip tarafları kötü göstermek amacıyla dezenformasyon devreye girebilir. Çin'in “savaş-barış entegrasyonu” stratejisi, potansiyel çatışmalar öncesi barış zamanında bile karşı tarafın algısını şekillendirmeyi vurgular. Benzer şekilde, modern ordular bilgi savaşını barış ve savaş ayrımı gözetmeden sürdürmektedir; peacetime-wartime integration (barış-zamanı savaş entegrasyonu) bugün birçok strateji belgesinde yer alır.

Türkiye İçin Değerlendirme

Türkiye özelinde psikolojik harp kavramı hem iç hem dış politikada önem kazanmaktadır. Son yıllarda Türk hükümeti, sosyal medya ve medya kuruluşlarını düzenleyen yasalar çıkarmış, dezenformasyonla mücadele adı altında kontrolü artırmıştır. Bu, toplumsal algıyı yönlendirmek ve resmi anlatıyı güçlendirmek amacı taşımaktadır. Öte yandan Türkiye sınırlarında çatışma ve istikrarsızlık bölgeleri bulunduğu için, dış aktörlerin dezenformasyonuna maruz kalmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı da NATO platformlarında dezenformasyon ve dış müdahalenin artan bir güvenlik tehdidi olduğunu vurgulamıştır. Sahip olduğu önemli stratejik konum ve dinamik nüfus yapısı nedeniyle Türkiye’de sosyal medya ve dijital platformlar aracılığıyla yürütülen psikolojik harekât, normalin üstünde bir etki alanına sahiptir. Bu durum, seçimler öncesi sahte haberlerin gündem oluşturması veya sınır ötesi operasyonlar hakkında propaganda yapılması gibi örneklerde görülebilir. Türkiye’nin hedef kitle istihbaratı ve iletişim stratejilerini güçlendirmesi, hem içte toplumsal dayanışmayı korumak hem de dışarıda propagandaya karşı koymak için hayati önem taşımaktadır.

Ancak aynı zamanda Türkiye’nin güçlü tarihsel hafızası ve devlet geleneği vardır. Bu, psikolojik harp açısından hem avantaj hem dezavantajdır. Güçlü tarihsel anlatılar mobilizasyon sağlayabilir; ancak aşırı kutuplaşma durumunda iç gerilimler derinleşebilir.

Türkiye açısından uygulanabilirlik üç başlıkta değerlendirilmelidir:

Birincisi savunma boyutudur. Toplumsal dayanıklılık artırılmalı, medya okuryazarlığı güçlendirilmeli ve kriz zamanlarında şeffaf iletişim stratejileri uygulanmalıdır. İkincisi kurumsal koordinasyondur. İstihbarat, diplomasi ve stratejik iletişim birimleri arasında eşgüdüm sağlanmalıdır. Üçüncüsü etik çerçevedir. Psikolojik harp araçlarının iç politikada sınırsız kullanımı uzun vadede kurumsal güveni zedeler.

İstihbarat Fonksiyonlarının Entegrasyonu

Psikolojik harp ile istihbarat arasında yapısal bir ilişki vardır. İstihbarat, psikolojik operasyonların hem ön koşulu hem de tamamlayıcısıdır. İstihbaratın klasik fonksiyonları toplama,

analiz, değerlendirme ve yaymadır. Psikolojik harp açısından bu süreç şu şekilde işler:

Öncelikle hedef toplumun sosyolojik yapısı, kimlik fay hatları, ekonomik kırılğanlıkları ve kültürel hassasiyetleri analiz edilir. Bu aşama olmadan yürütülen psikolojik operasyonlar etkisiz kalır. İkinci aşamada algı haritalaması yapılır. Hangi medya araçları güvenilir kabul ediliyor? Hangi figürler kanaat önderi olarak görülüyor? Toplum hangi travmaları taşıyor? Üçüncü aşamada mesaj tasarımı yapılır. Bu mesaj doğrudan değil, dolaylı kanallar üzerinden dolaşıma sokulabilir. Bazen bir medya içeriği, bazen bir ekonomik rapor, bazen bir sivil toplum faaliyeti bu işlevi görür. Son aşamada etki analizi yapılır. İstihbarat birimleri geri bildirim toplayarak operasyonun sonuçlarını ölçer.

Bu bağlamda istihbarat yalnızca bilgi toplayan bir yapı değil; algı mimarisini şekillendiren bir stratejik aktördür.

Sonuç

Küresel ölçekte psikolojik harp, tarihten beri var olan ancak iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle evrimleşen bir stratejidir. Hem askerî hem sivil alanlarda bilgi ve algı yönetimi sürekli olarak kullanılan bir araç haline gelmiştir. Tarih boyunca farklı araç ve yöntemlerle uygulanmış; günümüzde “bilişsel harp” gibi yeni kavramlarla akademik bir çerçeveye oturtulmaktadır. Psikolojik harpın amaçları düşmanın moralini bozmak, halkı yönlendirmek veya politika belirleyicileri etkilemek gibi çeşitlilik gösterir. Ancak etik ve pratik pek çok sorun barındırdığından, uygulayıcıların sorumlu hareket etmesi gerekir. Türkiye açısından bakıldığında, hem savunma hem taarruz ekseninde bilgi savaşına hazırlıklı olmak ve yabancı propagandaya karşı direnç geliştirmek kritik önemdedir. Genel olarak,

psikolojik harp modern çatışma ve rekabet ortamlarında belirleyici bir rol oynamaya devam etmektedir; bu nedenle ülkeler bilgi ortamının kontrolüne giderek daha fazla kaynak ayırmaktadır.

KAYNAKÇA

Aguirre, Jair ve diğerleri. Scaling Non-Kinetic Capability Integration in the Information Age. RAND Corporation, Kasım 2024.

Bugayova, Nataliya ve Stepanenko, Kateryna. A Primer on Russian Cognitive Warfare. ISW Press, 30 Haziran 2025.

Clausewitz, Carl von. On War.

Coşkun, Alper. "Turkey's New Disinformation Law Affects More Than Meets the Eye." Carnegie Endowment for International Peace, 19 Aralık 2022.

Deppe, Christoph ve Schaal, Gary S. "Cognitive Warfare: A Conceptual Analysis of the NATO ACT Cognitive Warfare Exploratory Concept." 2024.

Ellul, Jacques. Propaganda: The Formation of Men's Attitudes.

Freedman, Lawrence. The Future of War: A History.

Kelley, Michael J. "Understanding Russian Disinformation and How the Joint Force Can Address It." Army War College Review, 29 Mayıs 2024.

Kilcullen, David. The Dragons and the Snakes: How the Rest Learned to Fight the West.

Lasswell, Harold D. Propaganda Technique in the World War.

Linebarger, Paul M. A. Psychological Warfare.

Mattis, Peter. "China's 'Three Warfares' in Perspective." War on the Rocks, 30 Ocak 2018.

National Security Archive. "CIA Behavior Control Experiments Focus of New Scholarly Collection." 23 Aralık 2024.

NATO Strategic Communications Centre of Excellence. Çeşitli yayınlar ve raporlar.

Piesing, Mark. "7 Brilliant Acts of Psychological Warfare in History." History.com, 23 Temmuz 2025.

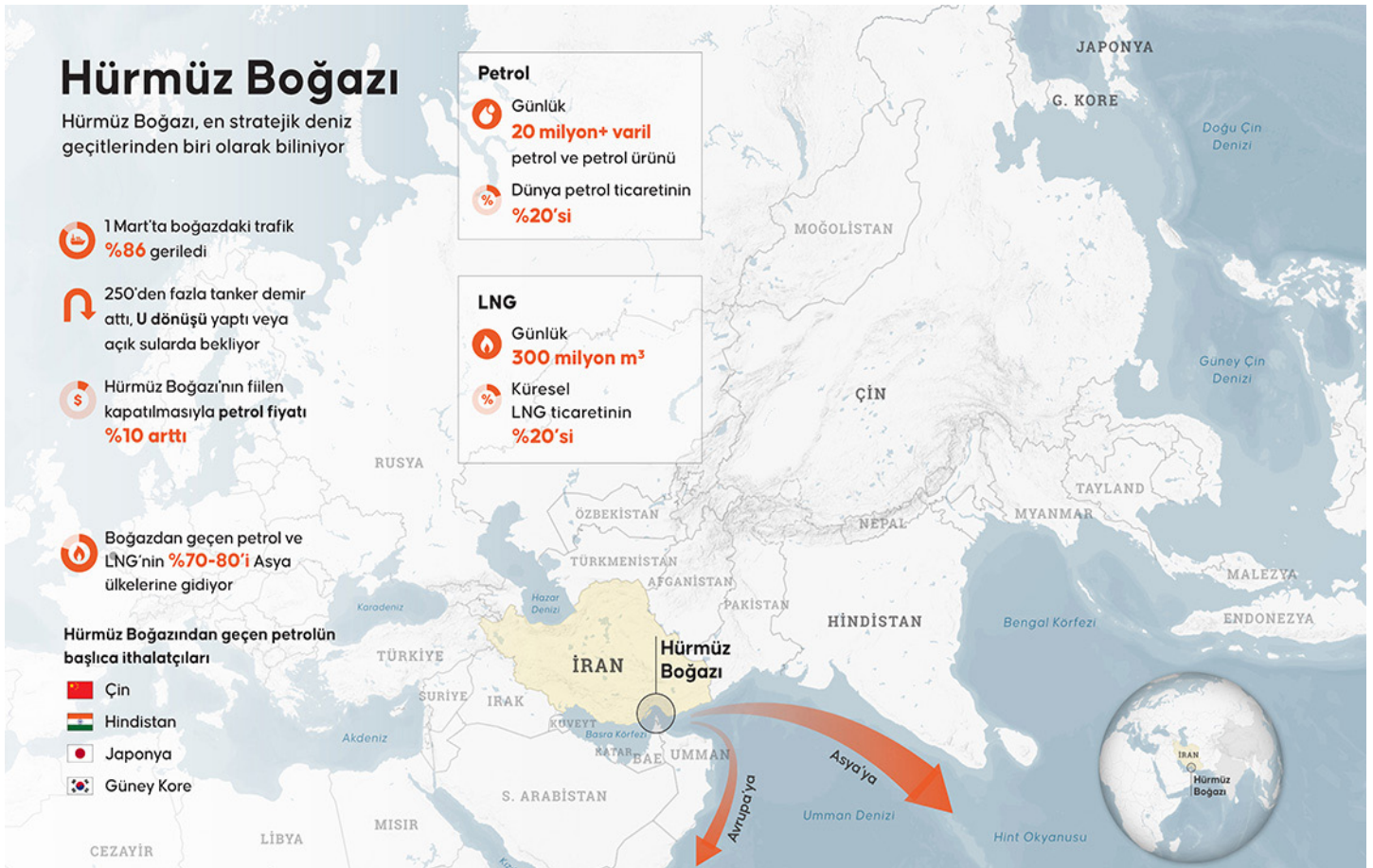
Qi, Yuanbo. "Propaganda in Focus: Decoding the Media Strategy of ISIS." Humanities & Social Sciences Communications, 2 Eylül 2024. RAND Corporation. Psychological Warfare.

RAND Corporation resmî yayın ve araştırma arşivi.

Simpson, Christopher. Science of Coercion: Communication Research and Psychological Warfare, 1945–1960.

Sun Tzu. The Art of War.

Tracy, Jared M. "100 Years of Subterfuge: The History of Army Psychological Operations." U.S. Army, 28 Haziran 2018.

İran lideri Hamaney'in öldürülmesine dünyadan tepkiler

Türkiye

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Hamaney'in ölümünden duyduğu üzüntüyü dile getirerek bölgede istikrarın yeniden tesisi için diplomatik çabalara devam edeceklerini belirtti

Rusya

Devlet Başkanı Vladimir Putin, saldırıyı "insanlık dışı ve uluslararası hukukun çiğnenmesi" olarak nitelendirdi

Pakistan

Başbakan Şahbaz Şerif, Pakistan'ın yas döneminde İran halkının yanında olduğunu kaydetti

Azerbaycan

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Pezeşkiyan'a gönderdiği mesajda, Hamaney'in vefatından derin üzüntü duyduğunu belirtti

Irak

3 günlük yas ilan edildi

Çin

Dışişleri Bakanı Wang Yi, "egemen bir liderin katledilmesinin kabul edilemez olduğunu" belirtti

Kuzey Kore

Söz konusu eylemleri "yasa dışı saldırı" olarak nitelendirdi

Malezya

Başbakan Enver İbrahim saldırıları kınadı, İran halkına başsağlığı diledi

Küba

Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel, Hamaney için taziye mesajı paylaştı

Lübnan

Lübnan Meclis Başkanı Nebih Berri, başsağlığı dileğinde bulundu

Hizbullah

Genel Sekreter Naim Kasım, Hamaney'in ölümünü "büyük bir kayıp" olarak nitelendirdi

Hamas

İran yönetimi ve halkına başsağlığı diledi

AYDIN OLMANIN SORUMLULUĞU

Prof. Dr.
Durali YILMAZ

İstanbul Kültür Üniversitesinde bir açık oturum düzenlemiştik. Nazım Hikmet'i yakından tanımış olan Refik Erduran, Oktay Verel ve Orhan Karaveli konuşmacıydı. Moderatör de bendim. Refik Erduran'la bu günden itibaren dostluğumuz başladı. Bilindiği gibi Refik Erduran, Nazım Hikmet'in üvey kardeşi Melda hanımla evlenmiştir. Nazım'ı kaçıran da Refik Erduran'dır. O günlerde yayımlanan Şeyh Bedrettin romanımı imzalayıp kendisine takdim ettim. Birkaç gün sonra odama geldi. Kitabı dikkatle okumuş ve bazı cümlelerin de altını çizmişti. Dedi ki:

“Nazım ağabey de yanlış yaptı, ben de yanlış yaptım, bütün komünistler yanlış yaptık. Biz Anadolu'nun militan yüzünü görmek istedik. Siz bu kitapta, Anadolu'nun insan yüzünü gösteriyorsunuz. Biz, daha önce bu gerçek yüzü görebilseydik; Türkiye çok başka yerde olabilirdi. Sizden ricam, Pir Sultan'ı da bu bakış açısıyla yazmanızdır.”

Bilindiği gibi Nazım Hikmet, Şeyh Bedreddin Destanı eseriyle militan ve devrimci bir Şeyh Bedrettin portresi çizmişti. Nazım'a göre Torlak Kemal ve Börklüce Mustafa, ondan aldıkları emirle isyan etmişlerdi. Sonuçta Börklüce ve Torlak idam edilmişler, Şeyh Bedrettin de adının bu olaylara karıştırılması üzerine sürgün olduğu İznik'ten ayrılarak İsfendiyaroğulları'na sığınmış, oradan Sinop limanından bir gemiyle Deli ormana geçmiştir. Burada Çelebi Mehmet'in adamları tarafından yakalanarak, yargılanmış ve Serez'de asılmıştı.

Şeyh Bedrettin, Musa Çelebi'nin Kazaskeri/Şeyhülislamıydı. Fıkıh konusunda âlimdi ve idamından sonra da eserleri, Osmanlı Medreselerinde okutulmuştur. Onun bir isyancı olması mümkün değildi. Musa Çelebi'nin, yanındaki Rumeli Beylerinin saf değiştirmesi sonucu Mehmet Çelebi'ye yenilmesi üzerine Şeyh Bedrettin İznik'e sürgün edilmişti. Torlak ile Börklüce, onun adını kullanmışlardı. Daha önce Aydınoğullarına vergilerini ödeyen halk, beyliğin Osmanlıya katılması üzerine bu kez de Osmanlı devletinin kendilerinden vergi istemesine öfkelenmişti. Börklüce Mustafa ile Torlak Kemal, aynı zamanda tanınmış bir İslâm âlimi olan Şeyh Bedrettin'in adını kullanarak, haksızlık karşısında isyan etme noktasındaki halkı örgütlemişlerdi. Bunu önlemek isteyen Çelebi Mehmet'in ordusunu da yenilgiye uğratmışlar ve Aydın/

Ortaklar'da bir komün oluşturmuşlardı. Burada bir de slogan üretmişlerdi: Yârin yanmağından başka her şey ortaktır.

Nazım Hikmet, Şeyh Bedrettin Destanında, isyanın başı olarak Şeyh Bedrettin'i göstermiştir ve isyana ideolojik bir hava vermek istemiştir. Buradan yola çıkan Komünistler, ideolojilerine yerli ve milli bir temel aramışlar ve Osmanlı, komünizm öncesi benzer bir düzene sahipti, diye bir görüş ortaya koymuşlardır. Osmanlı'nın kuruluş yıllarını konu alan Devlet Ana romanının yazarı Kemal Tahir, Marx üzerine çalışmaları olan Prof. Dr. Sencer Divitçioğlu'na, Osmanlı toprak sistemi üzerine çalışma yapmasını önermiş; o da Asya Tipi Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumunu kitabını yazmıştır. Önceleri bu görüşe destek olur gibi davranan ve Osmanlı toprak meselesini en iyi bilen Ömer Lütfi Barkan, bir süre sonra onlardan desteğini çekmiştir. Osmanlı üretim tarzı olan miri sistem, Batıdaki servaj sistemine benzemediği gibi komünistlerin Sovyetler Birliğinde uyguladığı kolhoz sistemine de benzemez. Barkan tarafından yayımlanan Osmanlı Kanunnâmeleri incelendiğinde bu, açıkça görülür. Divitçioğlu ve İdris Küçükömer, bu konuda ısrarcı olmuş ve Osmanlı'da komünizmin temellerini aramaya devam etmişlerdir. Sonuçta komünist damgasıyla üniversiteden atılmışlardır.

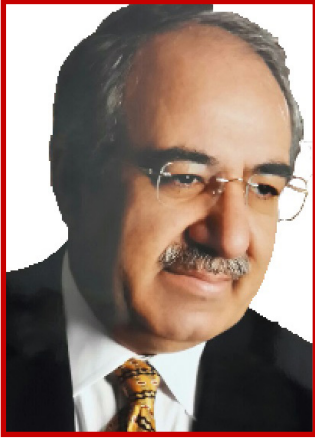
Refik Erduran buna işaret ediyordu; komünistlerin Anadolu insanını tanımadığını, Şeyh Bedreddin, Pir Sultan Abdal gibi militanlar oluşturarak, aydınların kafasını karıştırdıklarını, bunun bir aydınlar çatışması ortaya çıkardığını ve bu durumun toplumumuza yansımalarının Türkiye'ye çok zarar verdiğini söylemek istiyordu.

Ne acıdır ki, bu çatışma günümüzde de devam etmekte; hatta buradan bir Alevi-Sünni çatışması ateşlenmeye çalışılmıştır. Bunun acı sonuçlarını hep beraber yaşadık. Üzülerek ifade edeyim ki, toplumumuz, sohbetten kitaba geçemediği sürece hep bu acı gerçeklerle yüzleşeceğiz. Öncelikle aydınlarımız, ön yargı ve ithal ideolojilerden uzaklaşıp araştırmaya yönelmek zorundadır. Araştıran, düşünen, kendi dünya görüşünü oluşturabilen ve insanımızı tanıyan aydın kesim oluşmadan toplumumuz, huzur ve güvene kavuşamayacaktır.

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Prof. Dr.
Bayram ALTAN

HOŞGELDİN YA RAMAZAN-I ŞERİF

Yeryüzünde yaşayan 2.000.000.000 (iki milyar) müslüman, 11 ayın sultanı olan Ramazan ayına kavuşmanın sevincini, huzurunu ve mutluluğunu yaşıyor... Bizi bu yılın Ramazan ayına kavuşturan ve bu mutluluğu yaşatan Rabbimize ne kadar şükretsek azdır. Ramazan ayı, mü'minler için büyük bir fırsat ve ganimet ayıdır. Ramazan ayı, İlahi rahmet ve mağfiretin fevc fevc yeryüzüne indiği, bereketin arttığı, huzur ortamının olduğu kudsî bir aydır.

Ramazan ayı, birlik, beraberlik, dayanışma ve yardımlaşma ayıdır. Ramazan ayı, fakir, yetim, kimsesiz ve yardıma muhtaç insanların daha fazla sevindirildiği mübarek bir aydır. Ramazan ayı, faziletlerle, iyilik ve güzelliklerle dopdolu olan bereket ayıdır.

Hidayet, nur, feyiz ve şifa kaynağı olan Kur'an-ı Kerim bu ayda nazil olmuş, nefisleri terbiye eden oruç bu ayda farz kılınmıştır. Mübarek Kadir Gecesi bu ayın son on gününün tekleri içindedir.

Bu ayda tutulan oruçların sevabı diğer günlerde veya aylarda tutulan oruçlarla mukayese edilemeyecek kadar çoktur.

Bir yıl boyunca insanı isyana zorlayan, günah işlemeye sevk eden, ibadet, dua ve niyazdan uzaklaştırmaya çalışan nefis, bu ayda yapılan gayret ile terbiye edilir.

Değerli Okurlarım, bu ay, Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) Efendimizin "Ramazan ayı geldiğinde; Cennet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır ve şeytan(lar) zincire vurulur" (Riyazu's Salihin, C.2, S.489) buyurduğu müstesna bir aydır.

Cenab-ı Hak, Ramazan ayı ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerimde şöyle buyuruyor:

"(O sayılı günler)Ramazan ayıdır ki, Kur'an onda (Kadir Gecesi'nde Levh-i Mahfuzdan dünya semasına) indirilmiştir. (O Kur'an ki)

insanlara mahz-ı hidayettir(yani hidayet kaynağıdır). (Kur'an) doğru yolun, Hak ile Batılı ayırt eden hükümlerin nice açık delilleridir. Öyle ise, içinizden kim o aya erişirse onu (yani orucunu) tutsun. Kim de hasta olur, yahut bir sefer üzerinde bulunursa; o halde, başka günlerde oruç tutamadığı günler sayısınca orucunu tutsun (yani kaza etsin). Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez"(Bakara Suresi, Ayet:184-185)

Müslümanları; manevi kirlerden temizleyen, günah gayyasına düşmekten koruyan, Allah'a ibadet etmenin şuuruna erdiren, ibadet, dua ve niyazların manevi zevkini tattıran oruç, hicretin ikinci yılında ve Medine-i Münevvere'de farz kılınmıştır. Oruç, fecirden(yani şafaktan) güneş batışına kadar yemeden içmeden ve cinsel arzulardan uzak durmaktır. Bunun için niyet etmek şarttır. Kalben niyet edilebilir. Sahura kalkmak da niyet sayılır. Ancak dil ile söylemek sünnettir. Oruç, inanarak ve sevabını Allah'tan ümid ederek, içine riya mikrobu karıştırmadan halis bir niyetle ve yalnız Allah rızası için tutulur. Yoksa rejim yapmak, 11 ay boyunca yorulan vücudu ve sindirim sistemini dinlendirmek için oruç tutulmaz. Tutulsa da İslami anlamda oruç sayılmaz!...

Sağlıklı, akıllı ve baliğ (ergen) olan, hasta ve yolcu olmayan, bütün erkek ve kadın müslümanlara, Ramazan ayında bir ay oruç tutmak farzdır. Hasta olanlar sağlıklarına kavuşunca, yolcu olanlar yolculuktan dönünce, hayız ve nifas halinde bulunan kadınlar da bu hallerinden kurtulup temizlenince tutamadıkları oruçları, kaza ederler. Kazaya kalan oruçlar, birbiri ardınca tutulabileceği gibi ara verilerek de tutulabilir.

Atık ısıyı elektrik enerjisine çeviren, endüstriyel üretime uygun nano seramik folyo geliştirildi

Gezegeenin en çok tehdit altındaki ekosistemlerinin başında gelen ve dünya genelinde her yıl yaklaşık 39 trilyon dolar değerinde fayda sağlanan sulak alanlarda yıllık ortalama yüzde 0,52 kayıp yaşanıyor.

Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Akşit'in, doğaya salınan atık ısıyı elektrik enerjisine dönüştürmek için geliştirdiği termoelektrik nano seramik folyolar, çevresel zararı azaltırken otomotiv ve endüstri sektörlerine de katkı sağlayacak.

Doğaya Kulak Verin.

Ekolojik gündem, sürdürülebilirlik ve çevre mücadeleleri artık cebinizde.

Yeşilhat WhatsApp kanalını takip edin.

Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ) Temel Bilimler Fakültesi Fizik Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Akşit'in, otomobil ve endüstri sektöründe kullanılan ısı enerjisinin büyük bölümünün atık olarak doğaya salınarak kaybolmasının önüne geçmek ve ısıyı yeniden kazanıp elektrik enerjisine dönüştürmek amacıyla üniversite bünyesinde yürüttüğü patentli "nano seramik folyo" projesi, "TÜBİTAK 2232-Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı"ndan destek aldı.

Akşit'in GTÜ Teknopark'ta kurduğu şirket üzerinden lisanslaması yapılan teknoloji, atık ısı enerjisini doğrudan elektrik enerjisine çevirerek doğada kaybolmasının önüne geçiyor. Böylece hem çevreye verilen zarar daha aza indirgenecek hem de otomobil ve endüstri sektöründe kullanılabilir.

Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Akşit, AA muhabirine, iki patent birden lisansladıklarını ve geliştirdikleri teknolojinin ısı enerjisini doğrudan elektrik enerjisine çeviren bir malzeme olduğunu söyledi.

Folyo formunda seramik malzemelerden nano yapılı üretilen teknolojinin bir ilk olduğunu dile getiren Akşit, "Herhangi bir malzeme üzerine kaplama olmadan mekanik yapısıyla kendi kendine durabilen folyo elde ettik. Bunu da dünyada ilk defa elde ettik. Örnek vermek gerekirse, araçlarımızdaki ısı enerjisinin yüzde 70'i atık olarak atılır. Bunun bir kısmını en azından elektrik enerjisine çevirebilmek için termoelektrik malzemelere ihtiyaç duyarız. Bu konuda termoelektrik malzemeler fonksiyoneldir. Ürettiğimiz termoelektrik folyolar da bu amaca hizmet edecek." diye konuştu.

Nano plakaları hizalı folyo formuna getiren mekanizmaya da patent aldı

Akşit, kendi metodlarının endüstriyel üretime de uygun olduğuna dikkati çekerek, şöyle devam etti:

"Güzel tarafı bizim metodumuz aynı zamanda ölçeklendirilebilir. Yani endüstriyel üretime de uygun. Dünya çapında çok verimli termoelektrik malzemeler akademide sunuluyor. Önemli bir kısmının üretilebilirlik ve ölçeklendirilebilirlik problemi var. Endüstriyel üretimde de çok uygun değil. Metodumuz bu malzemeyi endüstriyel şekilde üretmeyi de mümkün kılacak. Asli patentimiz bu şekilde. İkincil patentimiz de metodun gerçekleştirilmesine dahil olan mekanizma. Periyodik geri dönüşlere sahip bu mekanizma sayesinde nano plakaları hizalı şekilde folyo formuna getirebiliyoruz."

ABD ve İsrail'in saldırılarında vurulan eyaletler ve hayatını kaybeden İranlı üst düzey isimler

BORÇLANMA ANALİZİ

Prof. Dr.
Kerem KARABULUT

Victor Hugo “borç köleliğinin başlangıcıdır” demektedir. IV. Murat ise fethedilen yerlerdeki halka hazineyi boşaltırcasına para dağıtınca veziri “kendi tebaamız aç” dediğinde şu tarihi sözü söylemiştir; “Hiç sesini çıkarma. Bugün para almaya alışan yarın emir almaya alışır”. Batının hem İmparatorluk döneminde hem de Cumhuriyet döneminde uyguladığı borçlandırma politikası tamda IV. Murat’ın sözündeki gibi olmuştur. Borçlanmanın olumlu yönünü vurgulayan ise “borç yiğidin kamçısıdır” sözüdür. Olumlu yön, alınan borcun etkin kullanılması veya yatırım yapılması anlamındadır. Eğer alınan borç verimli yatırımlarda kullanılırsa etki kişi veya ülkeye pozitif olacaktır. Aksi takdirde çöküşün başlangıcıdır.

Borçlanma ülke içinden veya ülke dışı kaynaklardan yapılabilir. Ülke sınırları içerisinde yapılan borca “iç borç”, ülke dışından yapılan borca ise “dış borç” denir. İç borç ülkenin kendi sınırları içerisinde olduğu için alınan kaynak ister bankalar olsun, ister işletmeler olsun devletin sosyo-ekonomik bağımsızlığı için sorun teşkil etmez. Ancak, dış borçlanmada durum farklılaşabilmektedir. Alınan borç özelliğine göre ülkenin sosyo-ekonomik bağımsızlığını tehdit edebilmektedir. Çünkü bu tür borçlanmalarda borç veren ülke veya ülkelerin mutlaka bir “siyasi beklentisi” olmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde iç borçlanmalarda da bu sorun olmuştur. Çünkü İmparatorluğa iç borç verenler maalesef dış ülkeler ile hep işbirliği içerisinde olmuşlardır.

Borçlanmada üç duruma bakarak alınan borcun olumlu veya olumsuz etkisinin olacağına karar verilir. 1-Ekonominin içinde bulunduğu durum. Eğer ekonomide makroekonomik istikrar sağlanmamışsa ve alınan borç ekonomideki açıkları kapatmak için yapılırsa bu tür borçlanma ekonominin işleyişini daha da bozmaktadır. 2- Borcun harcama yeri. Eğer alınan borç eski borçların ödenmesi, cari açıkların ve harcamaların kapatılması veya siyasi amaçlar ile harcanırsa bu tür borçların olumsuz etkileri daha çok olacaktır. Buna karşılık alınan borç verimli yatırımlarda

veya 21. yüzyıla özgü ileri teknoloji üretimi yatırımlarında kullanılırsa bu tür borçların ülkeye katkısı olumludur ve alınması tavsiye edilir. 3- Borcun alınan kaynağına bakmak gerekmektedir. Eğer alınan borç devlet, şirket veya herhangi bir kaynaktan siyasi beklenti ve baskı yapma amacıyla verilmişse bu tür borçlar ülke için zararlıdır. Kısacası devlet borçlarının ülke ekonomisi için olumlu yanlarının olmasının yanında önemli olumsuz yanları da olabilmektedir. Bu olumsuzlukları kısaca yazmak gerekirse; devletin iktisadi, mali ve siyasi yetkilerini sınırlandırabilir, enflasyonist etki doğurabilir, sermaye teşekkülünü dolayısıyla ülkenin üretim kapasitesini düşürebilir ve milli gelir dağılımını bozabilir veya bozarsa daha da kötüleştirebilir. İşte bu olumsuzluklardan dolayı borçlanma süreci dikkatli ve temkinli yaklaşılması gereken bir süreçtir. Cumhuriyet dönemine baktığımızda; Atatürk döneminde uygulanan bütçe politikası “denk bütçe” politikasıdır. Bu nedenle, borçlanmaya çok sıcak bakılmasa da ülkenin içinde bulunduğu durum zaman zaman borçlanılmasını gerekli kılmıştır. Bu çerçevede, 1934-1938 yıllarını kapsayan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı çerçevesinde ekonomik kalkınma amacıyla 1930 yılında ABD’den 10 milyar dolar tutarında ilk dış borçlanma gerçekleştirilmiştir. Alınan bu borç tamamen ülkenin sanayileşmesi ve KİT’lerin oluşturulmasında değerlendirilmiştir.

1939 yılında yaklaşık 311 milyon sterlin olan Türkiye’nin dış borçları, 1946 yılı sonunda 643 milyon sterline ulaşmıştır.

1947 yılında kurulan IMF’ye Türkiye aynı yıl üye olmuş ve 5 milyon dolarlık ilk kredi kullanılmıştır. 1950-1960 döneminde, dış borçların artmasında liberalleşme politikaları ve dışa bağımlılık sürecinin başlaması belirleyici olmuştur.

Türkiye’de dış borç yükü 1980 yılında %22,9 iken 1988 yılında %44,9’a yükselmiştir. Buna göre belirtilen dönemde Türkiye, orta derecede borçlu ülke görünümündedir.

Devamı: www.simgedergi.com’da

ENDOKRİN BOZUCU KİMYASALLAR

Prof. Dr. Ali ALAŞ
alasali@hotmail.com

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

İnsan vücudunda vücut fonksiyonlarının koordine edilmesi ve düzenlenmesinde endokrin sistem tarafından salgılanan hormonlar görevlidir. Hormonlar, hedef doku ve organlara kan yoluyla ulaştırılır. Belirli koşullar altında insan ve hayvanların hormonal sistemini etkileyebilen ve işleyişini değiştirebilen kimyasallar, endokrin bozucular olarak adlandırılmaktadır. Doğal ya da sentetik kökenli olabilen bu maddeler, üreme sağlığını menfi yönde etkileyebilirler veya hormonla ilişkili kanserlerin gelişiminde rol oynarlar. Bunlar hem insanları hem de doğal ortamda yaşayan diğer canlıların sağlığını tehdit etmektedir.

Küresel ölçekte yaygın bir sorun olan endokrin bozucu kimyasallara maruz kalma; evde, ofiste, çiftlikte, soluduğumuz havada, yediğimiz yiyeceklerde ve içtiğimiz suda gerçekleşebilir. Üretilen yüz binlerce kimyasaldan yaklaşık bin tanesinin endokrin sistemi etkileyen özelliklere sahip olduğu tahmin edilmektedir. Endokrin bozucu kimyasallara örnek olarak DDT ve diğer böcek ilaçları verilebilir. Diğer taraftan çocuk ürünlerinde, kişisel bakım ürünlerinde ve gıda kaplarında kullanılan bisfenol A (BPA) ve ftalatlar, mobilya ve zemin kaplamalarında kullanılan alev almayı geciktiriciler de endokrin bozucu kimyasallardandır. Bu kimyasallar, toprağa ve suya karışıp, algler ve bitkiler gibi üretici canlılar vasıtasıyla besin zincirine dahil olarak, beslenme yoluyla diğer canlıların bünyesine aktarılırlar. Endokrin bozucu kimyasalların en yüksek konsantrasyonları, besin zincirinin en üstündeki hayvanların ve insanların dokularında bulunur.

Endokrin bozucu kimyasallara maruz kalan annelerde ve onların çocuklarında olumsuz ciddi sağlık sorunları görülmüştür. Erkeklerde üreme sistemi ile ilgili doğum kusurları, kriptorşidizm denilen bir veya her iki testisin testis torbasına inmemiş olması, testis kanseri vb. problemler, kızlarda erken ergenlik, lösemi, beyin kanseri ve nörobilişsel bozukluklar gibi endokrin sistemle ilişkili pediatrik sağlık sorunları, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu ve otizm spektrum bozukluğu ve depresyon gibi çocukluk çağı nöropsikiyatrik bozukluklarının oranları, son yıllarda hızla artmıştır. Son yıllarda yapılan

bilimsel araştırmalar, “Obezogen” olarak adlandırılan kimyasalların, metabolizma, enerji dengesi ve iştahla ilgili endokrin merkezlerin değişimine sebep olarak, kilo alımını artırdığını düşündürmektedir. Son 20 yılda üretilen kimyasal maddelerin hem miktarı hem de çeşitliliğinde önemli artışlar görülmüştür. Plastikleri daha esnek hale getirmek için kullanılan bisfenoller ve ftalatlar gibi plastikleştiriciler, tarım zararlıları ve ev haşerelerini imha etmede kullanılan DDT ve diğer organoklorlu pestisitler (tarım zararlıları ile mücadelede kullanılan ziraî ilaçlara pestisit denir), kozmetik ürünlerde yer alan parabenler, mobilya ve elektronikte alev geciktirici olarak kullanılan polibromlu difenil eterler, yüzey aktif maddelerin üretiminde kullanılan alkilfenolik bileşiklerin hormonal sistemi bozucu özellikleri vardır. Söz konusu bu kimyasallar; yutma, solunum ve deri yoluyla insana geçebilir. Bunlar, plastik ya da plastik kaplı kaplardan yiyecek ve içecek tüketmenin yanı sıra giyim, mobilya, elektronik eşyalar, yalıtım malzemeleri, kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinin kullanımı ile vücudumuza girebilirler. Mesela, cilt bakım ürünlerinde bulunan parabenlere maruz kalmanın, meme kanserinin gelişimine sebep olabileceği bilimsel bulgular, meme, rahim, prostat vb. kanser türlerinin hormonlarla ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. BPA, ftalatlar ve bazı pestisitler gibi kimyasalların kanserojen risk oluşturduğu bilinmektedir.

Endokrin bozucu kimyasallarla kirlenmiş endüstriyel ve konut atık sularındaki ilaçlar, yasa dışı uyuşturucular ve hormonlar da karasal ve sucul habitatlara ulaşarak, oralarda uzun yıllar kalabilir ve besin zinciri yoluyla insan ve hayvanlara ulaşabilir.

Endokrin bozucu kimyasalları içeren ürünlerin üretim, ihracat ve ithalat aşamalarında ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından koordineli olarak çok sıkı bir şekilde denetlenmesi oldukça önemlidir. Bu

bağlamda, Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından hayata geçirilmek üzere pilot uygulama olarak başlatılan B-Reçete uygulaması, önemli bir adımdır

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Çağdaş KARADEMİR
Muhabir - Yazar

Prof. Dr. R. Cüneyt Erenoğlu
Rektör,
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

□ 1. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ni farklı kılan temel unsur nedir?

ÇOMÜ'yü farklı kılan en önemli özellik, tarihsel ve kültürel mirası güçlü bir coğrafyada konumlanmasına rağmen geleceğe odaklanan dinamik bir üniversite olmasıdır. Biz, yerel değerlerden beslenen ancak küresel ölçekte etki üretmeyi hedefleyen bir üniversite modelini benimsiyoruz. Üniversitemizi yalnızca eğitim veren bir kurum değil, bulunduğu bölgenin dönüşümüne yön veren bir bilgi merkezi olarak konumlandırıyoruz.

□ 2. Üniversitenizin eğitim vizyonunda öncelikli hedefler nelerdir?

Günümüzde bilgiye erişim kolaylaştı; önemli olan bilgiyi kullanabilme yetkinliğidir. Bu nedenle eğitim yaklaşımımızı yetkinlik temelli, uygulama ağırlıklı ve dijital destekli bir yapıya dönüştürüyoruz. Amacımız öğrencilerimizi yalnızca meslek sahibi bireyler değil, değişime uyum sağlayabilen ve çözüm üretebilen bireyler olarak yetiştirmektir.

□ **3. Araştırma ve bilimsel üretim konusunda nasıl bir yol haritası izliyorsunuz?**

Araştırmayı üniversitenin kalbi olarak görüyoruz. Disiplinler arası çalışmaları teşvik ediyor, genç araştırmacıları destekliyor ve uluslararası proje ortaklıklarını artırıyoruz. Özellikle sağlık bilimleri, çevre, sürdürülebilirlik, afet çalışmaları ve deniz bilimleri gibi alanlarda küresel ölçekte katkı üretmeyi hedefliyoruz.

□ **4. Üniversitenin toplumsal katkı rolünü nasıl tanımlıyorsunuz?**

Bir üniversitenin başarısı yalnızca akademik çıktılarla ölçülemez; topluma sağladığı fayda da en az bilimsel üretim kadar önemlidir. Sağlık hizmetlerinden sosyal sorumluluk projelerine, yerel kalkınma çalışmalarından kültürel faaliyetlere kadar toplumla iç içe bir üniversite anlayışı benimsiyoruz. Üniversite bilgisinin toplum yararına dönüşmesi temel önceliğimizdir.

□ **5. ÇOMÜ'nün gelecek vizyonunu tek cümleyle nasıl özetlersiniz?**

Hedefimiz; araştırma gücü yüksek, uluslararası görünürlüğü artan, toplumsal etkisi güçlü ve geleceği tasarlayan bir üniversite olmaktır.

Prof. Dr. R. Cüneyt Erenoğlu – Kısa Öz Geçmiş

Prof. Dr. R. Cüneyt Erenoğlu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü olarak görev yapmaktadır. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini jeoloji ve yer bilimleri alanında tamamlayan Erenoğlu, akademik çalışmalarını özellikle jeomorfoloji, doğal afetler, coğrafi bilgi sistemleri (CBS), uzaktan algılama ve çevresel değişim analizleri üzerine yoğunlaştırmıştır.

Akademik kariyeri boyunca çok sayıda ulusal ve uluslararası bilimsel projede yürütücü ve araştırmacı olarak görev alan Prof. Dr. Erenoğlu'nun, uluslararası indekslerde taranan dergilerde yayımlanmış bilimsel makaleleri, kitap bölümleri ve akademik çalışmaları bulunmaktadır. Yer bilimleri, afet yönetimi ve sürdürülebilir çevre alanlarında disiplinler arası araştırmalarıyla tanınmaktadır.

Üniversite yönetiminde farklı akademik ve idari görevler üstlenen Erenoğlu; bölüm başkanlığı, araştırma merkezi yöneticiliği ve çeşitli kurumsal koordinasyon görevlerinde bulunmuş, yükseköğretimde kalite geliştirme, araştırma kapasitesinin artırılması ve uluslararasılaşma süreçlerine yönelik çalışmalara liderlik etmiştir.

Rektörlük görevi süresince eğitim-öğretimde kalite odaklı dönüşüm, araştırma-geliştirme ekosisteminin güçlendirilmesi, dijitalleşme, toplumsal katkı projeleri ve uluslararası akademik iş birliklerinin artırılması öncelikli çalışma alanları arasında yer almaktadır.

Prof. Dr. R. Cüneyt Erenoğlu, akademik çalışmalarını sürdürmekte olup iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Devamı: www.simgedergi.com'da

Prof. Dr.
Sayın DALKIRAN

HZ. PEYGAMBER'E BAĞLILIK, BİRLİK VE BERABERLİK

Bu yazımızda Mekke'nin fethi öncesi ve sonrasında dikkat çeken birkaç olaya işaret edeceğiz. Burada dikkat çeken konulardan biri Ebû Süfyan ile kızı arasında geçen bir olaydır. Müslümanlar ile Mekkeli müşriklerin arasında daha önce imzalanmış olan Hudeybiye anlaşmasının bozulmasının müşriklerin aleyhine olacağını düşünen Ebû Süfyan Mekke'den Medine'ye gelir. Medine'de Hz. Peygamber (s.a.v.) ile görüşecek ve onu barışı yenilemeye ikna edip, düşünülen savaştan vaz geçirmeye çalışacaktır. O henüz Mekke'ye gelmeden önce Allah Rasulü onun geleceğini ilahi vahiy vasıtası ile bilmiş ve ashabına da bildirmiştir.

Hz. Peygamber'in gayb ile alakalı pek çok mucizesi bulunmaktadır. Halk arasında "sen söyleyene değil söyletene bak" şeklinde bir söz vardır. İleride olacak olan olaylarla ilgili doğru bilgiyi vermek, olayın da haber verildiği tarzda cereyan etmesi şüphesiz ki olağan dışı bir hadisedir. Hz. Yakup (a.s.)'a nisbet edilen bir söz vardır:

Hz. Yakub (a.s.)'a Mısır'dan gelen gömleğin kokusunu aldığı halde neden çok daha yakında bulunan Kenan kuyusundaki Yusuf'u tespit edemediği sorulunca o şöyle cevap vermiş: "Bizim hâlimiz şimşekler gibidir; bazen görünür, bazen saklanır. Bazı vakit olur ki, en yüksek mevkide oturup her tarafı görüyoruz gibi oluruz. Bazı vakitte de ayağımızın üstünü göremiyoruz." Buradan da anlıyoruz ki, gaybdan haber vermek peygamberlerin kul olarak bizatihi kendi tasarrufları değil, âlemlerin rabbi olan ve ezeli ve ebedi bilgiye sahip bulunan Allah'ın işidir. O bilir ve peygamberine bildirir ve peygamberi de diğer insanlara bu bilgiyi aktarır. Böylece gaybla ilgili verdiği bu doğru bilgiler peygamberlerin birer mucizesi olmuş olur.

Ebû Süfyan Medine'ye geldiğinde kimse onun yüzüne bakmamış ve

ona iltifat etmemiştir. Zira Mekkeli müşriklerin Müslümanlara yaptıkları baskın sonrasında pek çok Müslüman hem de namaz kılar vaziyette iken katledilmişlerdi. Dolayısıyla Mekkelilerin önde gelen temsilcisi olan Ebû Süfyan'a son derece kızmakta idiler. Öyle ki Hz. Peygamber'in eşi ve Ebû Süfyan'ın kızı olan Ümmü Habîbe babasına çok farklı bir tavır takınmış ve ona yüz vermemiştir.

Ümmü Habîbe, evine gelen babası Ebû Süfyan mindere oturmak istediğinde altından minderi çekip almıştır. Ebû Süfyan kızına "Kızım, minderi mi bana, beni mi mindere layık germedin?" diyerek bu davranışını garipsediğini ve şaşırdığını belirtmiştir. Ümmü Habîbe, peygamber olan kocası Hz. Muhammed (s.a.v.)'in sevgisinde fâni olduğundan dolayı babasına neden böyle davrandığını şöyle diyerek açıklar:

"Bu minder Allah Rasulü'ne aittir. Bunun için sen necis bir müşrik olarak ona oturmaya layık değilsin."

Ebû Süfyan işittiği bu cevap karşısında donup kalır ve şaşkınlığını şöyle ifade eder: "Kızım, sen bizden ayrılalı bir acâip olmuşsun!" Ümmü Habîbe ise "Hayır, Allâh beni İslâm ile şereflendirdi." diyerek îmânın her şeyin üzerinde olan ulvî değerini belirtir.

Ümmü Habîbe'nin bu bağlılığının yanında ashabın genellikle "anam babam feda olsun Yâ Rasulullâh" demeleri de onların Hz. Peygamber'e ne denli bağlı olduklarını göstermektedir. Bunun karşılığında da Hz. Peygamber'in ashabına olan düşkünlüğü ve onlara güvenip değer verdiği de bir vâkiadır. Konuyla ilgili şu hadis bu önemi göstermektedir:

Devamı: www.simgergi.com'da

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Kan Ürünleri

Prof. Dr. Ali Demir SEZER

Marmara Üniversitesi Eczacılık
Fakültesi Farmasötik Biyoteknoloji
Anabilim Dalı Başkanı

e-mail: adsezer@marmara.edu.tr

Kan, yapı itibari ile karmaşık bir yapıya sahiptir ve dokuları beslerken aynı zamanda çok sayıda fonksiyonu da beraberinde gerçekleştirir. Kan, arteriyel ve venöz dolaşımı arasındaki kapillerlerde ilerlerken doku ve organlardaki oksijen ve karbondioksit gaz transferini sağlarken aynı zamanda da vücudun enerji kaynağı olan bazı karbonhidrat, yağ ve proteinler gibi maddelerin taşınmasını da sağlarlar. Vücuda giren eksojen ajanlar diye adlandırılan yabancı organizmalara karşı opsonizasyon denilen ve bakteri veya antijenlerin kan bileşenleri olan makrofaj ve nötrofiller tarafından fago-sitozunu kolaylaştırmak için antikor veya kompleman gibi opsonin denilen maddelerle bağlanması ile immun sistemin direncini de arttırırlar.

Kan hacminin yaklaşık yarısı şekilli kan hücreleri diye adlandırılan eritrosit, lökositler ve trombositlerden oluşurken, diğer yarısı da kan plazması denilen hafif sarımtırak sıvıdan oluşur. Eritrositler, kırmızı küreler olarak da bilinir, hemoglobin içerirler. Temel rolü oksijeni akciğerlerden dokulara taşımaktır. Beyaz küreler lökositler olarak da bilinir (Nötrofiller, monositler, lenfositler, eozinofiller, bazofiller). Lökositler ise farklı hücre tipilerinden oluşmaktadır. Ana tip nötrofiller, monositler ve lenfositlerdir. Nötrofiller ve monositler vücudun non-spesifik savunmasını sağlarlar. Lenfositler bağışıklıkta daha spesifik mekanizmalarla çalışırlar. Trombositler, koagülasyon faktörleri (plazmadaki

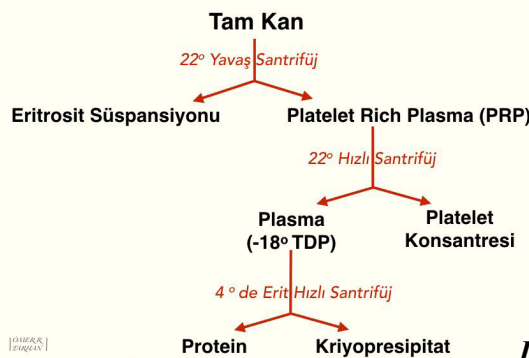
proteinler) ile birlikte çalışan küçük kan hücreleridir ve kan kaybını önlemede önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle Faktör VIII'in devreye girdiği pıhtılaşma mekanizmasında önemlidir. Kan plazması ise kan santrifüjlendikten sonra süpernatant olarak üst kısımda kalan sıvı kısımdır. Bu kısım besin maddeleri ve çeşitli proteinleri de dahil olmak üzere sarı bir sıvıdır. Kanın temel bileşenleri baz alındığında kan ürünleri yapıları itibari ile direk dönerden elde edilenler ve ayrıca rekombinant faktörler olmak üzere ikiye ayrılırlar. Ayrıca Kan ürünleri; Kan komponentleri ve plazma fraksiyon ürünlerini içerirler.

Kan ürünleri;

- Eritrosit içeren kan ürünleri
- Lökosit içeren kan ürünleri
- Trombosit içeren kan ürünleri
- Kriyopresipitat
- İmmunglobulin
- Fraksiyonlanmış insan plazması
- İnsan protrombin kompleksi (Faktör II, VII, IX, X içerir).
- Plazmadan hazırlanan insan albumin çözeltisi
- İnsan koagülasyon faktörleri (Faktör VII, VIII, IX, XI)
- İnsan fibrinojeni

Tam kanın komponentlerine ayrılması, komponentlerin spesifik graviteleri göz önüne alınarak belirli bir hızda ve sürede santrifüj edilmesi prensibine dayanır. Hazırlanan komponent çeşitli kimyasal maddeler eklenerek gerektiğinde kullanılmak üzere soğukta saklanır.

Kan Ürünlerinin Hazırlanması

ekil 1: Tam kandan elde edilen diğer kan ürünleri.

Devamı: www.simgedergi.com da

Bakan Bayraktar, enerji piyasalarında istikrar için eş güdümlü çalışmaları sürdüreceğini bildirdi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, bölgedeki gelişmeleri yakından takip ettiklerini belirterek, enerji piyasalarında istikrarın korunması için tüm paydaşlarla eş güdümlü çalışmayı sürdüreceğini kaydetti.

Bakan Bayraktar, N sosyal hesabından yaptığı açıklamada, Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol ile bölgede oluşan jeopolitik riskleri ve bu gelişmelerin küresel enerji piyasalarına muhtemel etkilerini değerlendirdiklerini bildirdi. Hürmüz Boğazı'na ilişkin senaryoların, petrol ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) piyasaları, fiyat istikrarı ve küresel arz güvenliği üzerindeki yansımalarını ele aldıklarını ifade eden Bayraktar, "Türkiye olarak kaynak çeşitliliğine dayalı doğal gaz tedarik portföyümüz, güçlü LNG altyapımız, artan yer altı depolama kapasitemiz ve güçlü iletim sistemimiz sayesinde enerji arz güvenliğini çok boyutlu bir yapı içinde yönetiyoruz. Bölgedeki gelişmeleri yakından takip ediyor, gerilimin uluslararası hukuk ve diplomasi zemininde en kısa sürede düşürülmesini temenni ediyoruz. Enerji piyasalarında istikrarın korunması için tüm paydaşlarla eş güdümlü çalışmayı sürdüreceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, mineral arama ve madencilik sektöründe dünyanın en büyük ve presti-

jli uluslararası organizasyonu kabul edilen PDAC 2026 Kongresi, 125'ten fazla ülkeden 27 binin üzerinde katılımcı ve 1300'den fazla firma ile kurumun katılımıyla Kanada'nın Toronto kentinde başladı.

Söz konusu kongreye iştirak edecek Bakan Bayraktar, kongre kapsamında yarın düzenlenecek "Ekonomide Madencilik'in Stratejik Rolü ve Geleceği" başlıklı Türkiye özel oturumuna katılacak.

Bayraktar, özel oturumda Türkiye'nin enerji dönüşümü, kritik mineraller ve kaynak güvenliği vizyonunu uluslararası muhataplarıyla paylaşacak.

Program kapsamında ayrıca Kanada hükümetinden ve konuk ülkelerden bakanlarla ikili görüşmeler gerçekleştirilmesi beklenen Bakan Bayraktar, mevkidaşları ile iş birliği fırsatlarını masaya yatıracak. Toronto'daki temasları çerçevesinde Kanada-Türkiye Enerji ve Madencilik Yuvarlak Masa Toplantısı'na iştirak edecek Bakan Bayraktar, uluslararası madencilik ve enerji şirketlerinin üst düzey yöneticileriyle bir araya gelecek. Görüşmenin odağında yatırım ve iş birliği fırsatları olacak.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz: Türkiye ekonomisi, dengeli büyümesini sürdürerek dayanıklılığını ortaya koymuştur

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, “Türkiye ekonomisi, küresel belirsizliklerin tırmandığı ve jeopolitik gerilimlerin yoğunlaştığı bir konjunktürde, güçlü ve dengeli büyümesini sürdürerek dayanıklılığını ortaya koymuştur.” ifadesini kullandı.

Yılmaz, yaptığı yazılı açıklamada, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2025’e ilişkin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) verilerini değerlendirdi.

Türkiye ekonomisi 2025’te yüzde 3,6 büyüdü Türkiye, 2025’te OECD’nin en hızlı büyüyen 3’üncü ekonomisi oldu

“Türkiye ekonomisi, küresel belirsizliklerin tırmandığı ve bölgemizde jeopolitik gerilimlerin yoğunlaştığı bir konjunktürde, hedeflenen doğrultuda güçlü ve dengeli büyümesini sürdürerek dayanıklılığını ortaya koymuştur” değerlendirmesinde bulunan Yılmaz, 2025 yılının dördüncü çeyreğinde ekonominin yıllık yüzde 3,4 oranında büyüerek 22 çeyrektir kesintisiz büyüme performansını sürdürdüğünü vurguladı. Cevdet Yılmaz, 2025 yılı genelinde kaydedilen yüzde 3,6’lık büyüme ile Orta Vadeli Program (OVP) tahmini olan yüzde 3,3’ün aşıldığına dikkati çekerek, şunları kaydetti:

“Böylece, siyasi ve ekonomik istikrar içinde 16 yıl kesintisiz büyümemiz devam etmiş; si-

yasi kararlılık ve koordinasyon içinde hayata geçirdiğimiz ekonomi programının etkinliği ve makroekonomik temellerimizin sağlamlığı bir kez daha teyit edilmiştir. Bu süreçte milli gelirimiz tarihi bir rekorla 1,6 trilyon dolar seviyesine çıkmış, kişi başı gelirimiz ise 18 bin 40 dolara ulaşmıştır. Son yıllarda kaydettiğimiz sürdürülebilir yüksek büyüme oranlarıyla, dünyanın en büyük 16’ncı ekonomisi olmayı ve yüksek gelirli ülkeler konumuna yükselmeyi öngörüyoruz.

2025 yılı dördüncü çeyreğinde sanayi sektörü yüzde 0,9 oranında büyürken inşaat dahil hizmetler sektörü yüzde 3,7 oranında büyüme kaydetmiştir. Tarım sektörü ise yüzde 7,2 oranında küçülmüştür. 2025 yılı dördüncü çeyreği büyümesinde, inşaat dahil hizmetler sektöründeki olumlu görünüm ve sabit sermaye yatırımlarındaki artış belirleyici olmuştur.

Prof. Dr.
Hadi SAĞLAM

28 ŞUBAT: DEMOKRATİK GÖRÜNÜMLÜ DARBE, LAİKLİĞİN İSTİSMARI

Laiklik, teorik olarak birlikte yaşamın hukuki zemini olmak üzere tasarlanmış bir ilkedir; ne bir inanç sistemi ne de bir ideolojik kimliktir. Ancak tarihsel tecrübe göstermiştir ki kavramlar, adaletle değil güçle doldurulduğunda, özgürlük üretmez; aksine zulmü meşrulaştırır. Türkiye’de özellikle 28 Şubat sürecinde laiklik, inançları güvence altına alan bir çerçeve olmaktan çıkarılmış; Müslümanların birbirine karşı konumlandırıldığı, hatta birbirine düşürüldüğü bir kavram silahına dönüştürülmüştür. Başörtüsü bu silahın hedefi olmuş; inancını görünür biçimde yaşayan kadınlar, laiklik adına kamusal hayattan dışlanmış, aşağılanmış ve yok sayılmıştır. Bu durum laikliğin değil, laikliğin içinin yanlış doldurulmasının sonucudur.

Oysa hem İslâmî ilke hem de tarihsel tecrübe açıktır: İnanç, zorlamaya kapalıdır. Kur’ân’ın koyduğu evrensel sınır nettir: “ن يَدُلَا يِفْ هَارِكَا ل” – “Dinde zorlama yoktur.” (Bakara, 2/256).

Bu ilke yalnızca din değiştirmeye değil; inancın yaşanma biçimine yönelik her türlü baskıya karşı da bağlayıcıdır. Hz. Peygamber’in Medine’de tesis ettiği toplumsal düzen, Müslümanlar, Yahudiler ve diğer grupların kendi inançlarıyla var olabildiği bir hukuk ortaklığı kurmuştur. Medine Sözleşmesi, modern anlamda bir laiklik belgesi değildir; fakat anayasal çoğulculuğun ahlâki çekirdeğini taşır: İnançlar bastırılmaz, adaletle korunur. Benzer şekilde Osmanlı tecrübesinde de havra, kilise ve cami aynı şehir dokusunda var olabilmiş; devlet, inancı şekillendiren değil, inançlar arasında hakemlik yapan bir konumda durmuştur.

Bu tarihsel çizgiye rağmen modern dönemde laiklik, bireye karşı kullanılan bir araca dönüştürülmüş; laikliğin muhatabı olması gereken kurumlar

yerine bireylerin vicdanı hedef alınmıştır. “Başörtüsüne değil, türbana karşıyız” gibi söylemler, kavramsal bir ayırım üretmemiş; yalnızca aynı müdahaleyi farklı kelimelerle meşrulaştırma işlevi görmüştür. Oysa bireyler laik olmaz; kurumlar laik olur. Laikliğin gereği, bireyin inancını görünmez kılmak değil; hiçbir inancı ayrıcalıklı ya da dezavantajlı hâle getirmemektir. Bu temel ayırım kaybedildiğinde laiklik, birlikte yaşamın teminatı olmaktan çıkar; vicdanları yaralayan bir tahakküm diline dönüşür. Laiklik, inancı bastırmak için değil; inancı bastırma gücü sınırlamak için vardır.

Birlikte yaşama fikri, tarihte Medine Vesikası ile hukukî çoğulculuk, Osmanlı uygulaması ile kurumsal hoşgörü, modern Batı’da ise uzun din-siyaset çatışmalarının öğrettiği siyasal akılla olgunlaşmış; bu aklın çağdaş terminolojideki karşılıklarından biri laiklik olmuştur. Laiklik, özünde bireyin inanç özgürlüğünü dokunulmaz kılan, buna karşılık kamusal iktidarın kurumsal tarafsızlığını tesis eden bir yönetim ilkesidir; bireyi değil, devleti bağlar. Ne var ki kavram, normatif sınırları berraklaştırılmadan ideolojik bir çerçeveye hapsedildiğinde, anayasal meşruiyetini zedeleyen seçici uygulamalara açık hâle gelmiş; kimi dönemlerde din karşıtlığına indirgenerek bir baskı enstrümanı gibi işletilmiştir. Bu sapma, laikliği reddeden tepkisellik ile laikliği inançla çatıştıran yorumun aynı anda ürettiği bir kavram krizidir. Oysa laikliğin rasyonel çekirdeği, her inanç grubunun kendi inandığı şekilde yaşayabilmesini güvence altına almak ve kamusal gücü bu özgürlüğe karşı sınırlandırmaktır; bu yönüyle laiklik, Medine’de tesis edilen çoğulcu hukuk fikrinin tarihsel bir devamı olarak okunabilir.

Devamı: www.simgedergi.com’da

**Doçent Dr. Duygu
AYDIN ASLANER**
Yazar

Yapay Zekâ, Reklamcılığın Geleceğini Şekillendiriyor

Reklam dünyası hızlı ve çok boyutlu bir dönüşümden geçiyor. Yapay zekâ, reklamcılıkta yaratıcı üretim ve hedefleme süreçlerini destekleyen önemli bir araç olarak öne çıkıyor.

İstanbul Kent Üniversitesi Öğretim Üyesi ve pazarlama iletişimi ile kuşak araştırmaları alanındaki çalışmalarıyla tanınan Doç. Dr. Duygu Aydın Aslaner, yapay zekânın reklamcılıktaki yükselen etkisini değerlendirdi.

Aydın Aslaner, yapay zekânın teknik bir yenilik olarak ele alınmaması gerektiğini; iletişim süreçleri üzerinde doğrudan etkisi olan bir araç hâline geldiğini vurguladı. Genç kuşakların teknolojiyle kurduğu güçlü ilişki, markalar açısından önemli fırsatlar yaratıyor. Doğru stratejiler geliştirildiğinde markalar, ürün ya da hizmet tanıtımının ötesine geçerek tüketiciyle daha uzun vadeli ve anlamlı bağlar kurabiliyor. Mevcut dönüşüm, yaratıcı süreçlerin teknolojik imkânlarla desteklenmesini giderek daha gerekli kılıyor.

İnsan Yaratıcılığı ve Yapay Zekâ Destekli Üretim Aydın Aslaner, yapay zekânın reklamcılığa kattığı değeri şöyle açıkladı:

“Esas mesele, insan yaratıcılığı ile yapay zekânın hangi aşamada ve nasıl bir araya geleceğidir. Tüketiciler hâlâ samimiyeti ve insani dokunuşu önemsiyor. Yapay zekâ, etik ve yaratıcı denetimle kullanıldığında reklam üretim süreçlerini hızlandıran, geniş içerik seçenekleri sunan ve yaratıcı düşüncüyü besleyen güçlü bir

araçtır.”

Aydın Aslaner’e göre yapay zekâ, kampanyaların planlama ve üretim aşamalarında önemli kolaylıklar sağlasa da karar veren bir unsur olarak görülmemelidir. Yaratıcı süreci destekleyen, hikâye anlatımını zenginleştiren ve yüksek bütçeler gerektiren birçok uygulamayı daha erişilebilir hâle getiren bir teknoloji olarak değerlendirilebilir. Bu sayede markalar, hedef kitlelerine daha kişiselleştirilmiş mesajlar iletebiliyor ve iletişim performanslarını artırabiliyor.

Yaratıcılığın Yeni Ufukları Reklamcılığın geleceğine ilişkin değerlendirmelerinde Doç. Dr. Duygu Aydın Aslaner, sektörün hızla değişen yapısına dikkat çekti: “Yapay zekânın reklam kampanyalarına entegre edilmediği bir sürecin giderek daha az olası hâle geldiği görülüyor. İçinde bulunduğumuz dönem, insan emeğini ve yaratıcılığı farklı bir boyutta değerli kılıyor. Yaratıcı ekiplerin bu teknolojiyi doğru biçimde yorumlaması, sektörde yeni imkânların önünü açacaktır.”

Aydın Aslaner, sözlerini reklamcılığın geleceğine dair vizyonunu ortaya koyan şu değerlendirmeye tamamladı:

“Yakın gelecekte fark yaratan markalar, yapay zekâyı insan yaratıcılığıyla uyumlu şekilde bir araya getirebilenler olacak. Reklamcılığın bir sonraki önemli dönüşümü de bu uyumdan beslenecek.”

Doğu Akdeniz’de Enerji Savaşları Türkiye Oyunun Neresinde?

Prof. Dr.
Onur ÖZSOY

Geçen son on yılda Doğu Akdeniz’de yaşananlar dikkate alınırsa makalenin başlığı olan “Doğu Akdeniz’de “enerji savaşları” ifadesi kulağa abartılı gelmeyebilir. Geçtiğimiz son on yılda Doğu Akdeniz’de yaşananlar, doğal gazın sadece bir emtia değil; ittifakları, deniz yetki alanlarını, savunma doktrinlerini ve hatta iç politikayı etkileyen stratejik bir kaldıraç olduğunu gösterdi. Bugün geldiğimiz noktada asıl soru “Doğu Akdeniz’de gaz var mı” sorusundan çok daha kritik bir sorudur o da gazın, kim veya kimlerin üzerinden, hangi hatlarla ve hangi güvenlik mimarisi içinde piyasaya çıkacağıdır.

Bu sorunun cevabı, Türkiye’nin bölgedeki konumunu önemli ölçüde belirlemekte ve etkilemektedir. Bunun sebebi Doğu Akdeniz’de “oyunun” iki paralel masada oynanıyor olmasıdır. Bu masalardan ilki jeoloji ve altyapı masasıdır: bunlar sahalar, boru hatları, LNG (sıvılaştırma) terminalleri, elektrik enterkonnektörleridir. İkinci masa ise jeopolitik ve hukuk masasıdır: bunlar ise deniz yetki alanları, ittifaklar, yaptırımlar, güvenlik krizleridir.

Bu makale, Doğu Akdeniz’de doğal gaz eksenli enerji rekabetini Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, İsrail, Mısır üzerinden okuyup, Türkiye’nin hangi seçeneklere sahip olduğunu gerçekçi ve eleştirel bir çerçevede ele alarak tartışmaktadır.

Doğal gazın “savaş”a dönüşme sebebi: Avrupa pazarı ve “geçiş dönemi” mantığı

2022 yılı sonrasındaki zaman diliminde, Avrupa’nın Rus gazına bağımlılığı azaltma çabaları Doğu Akdeniz’e yeniden stratejik önem kazandırdı. Ancak bu noktada göz ardı edilmemesi gereken çok önemli hususlar bulunmaktadır. Her şeyden

önce Doğu Akdeniz gazı tek başına Avrupa’nın enerji güvenliğini kurtaracak hacimde değildir. Fakat buna rağmen, Doğu Akdeniz, yön, rota ve bağımlılık mimarisi gibi avantajları nedeniyle politik bakımdan oldukça değerlidir. Çünkü bu noktada hacimden çok güvenlik ön plana çıkmaktadır.

Bu sebeple bölgedeki enerji tartışmaları çoğu zaman “ekonomik fizibilite”den çıkıp “jeopolitik dizayn”a dönüşmektedir. Tartışma özellikle şu iki soruda düğümlenmektedir: Birinci soru gazın Avrupa’ya boru hattıyla mı gideceği, yoksa Mısır’daki LNG terminallerinde sıvılaştırılıp mı satılacağı, ikinci soru ise bölgesel enerji yönetişimi (kurallar ve platformlar) Türkiye’yi dışarıda bırakan bir mimari mi olacağı, yoksa Türkiye’nin dâhil olduğu daha geniş bir çerçeve mi belirleneceğidir.

Bu ikinci soru, bizi doğrudan Doğu Akdeniz Gaz Forumuna götürüyor. Kurumsal oyun: Doğu Akdeniz Gaz Forumu (EMGF) ve Türkiye’nin dışarıda kalması

Doğu Akdeniz Gaz Forumu, bölgesel gaz iş birliğinin kurumsal yüzü olarak tasarlandı. Forumun resmi üye listesinde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Mısır, Fransa, Yunanistan, İsrail, İtalya, Ürdün ve Filistin yer alıyor.

Türkiye bu oluşuma üye değildir. Bu dışarıda kalma, sadece diplomatik bir “etiket” meselesi değildir, bu durum altyapı yatırımlarının güvenliği, şirketlerin risk algısı ve proje finansmanı açısından kritik bir öneme sahiptir. Çünkü enerji şirketleri, siyasi riskin yükseldiği bölgelerde en çok “kurumsal çerçeve” arar. Türkiye’nin EMGF dışında kalması, projelerin tasarımında Türkiye’yi bypass etme eğilimini güçlendirmiştir.

Öte yandan, baktığımızda hem coğrafi konum hem de LNG altyapısı nedeniyle EMGF'nin merkezinde fiilen Mısır'ın bulunduğunu görmekteyiz.

Mısır'ın avantajı: LNG kapasitesi ve "hub" iddiası Mısır, Doğu Akdeniz gazını Avrupa'ya taşımanın en kısa ve ticari açıdan en esnek yollarından birini sunmaktadır. Doğu Akdeniz gazının Mısır'da bulunan mevcut LNG terminalleri üzerinden sıvılaştırıp Avrupa'ya ihracı mümkün görünmektedir. Bu nedenle Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (bu gazda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hakkı olduğunu da unutmamak gerekir) ve İsrail gazının "Mısır üzerinden" değerlendirilmesinin, giderek daha güçlü bir senaryo haline geldiği gözlemlenmektedir.

Bunu teyit eden somut bir adım: Mısır ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi arasında, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi açıklarındaki gazın Mısır'a taşınıp sıvılaştırılarak yeniden ihracını hedefleyen anlaşmaların imzalanmasıdır. Reuters, Mısır ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Şubat 2025'te bu çerçevede anlaşmalar imzaladığını bildirmişti.

Ayrıca belirtmek gerekiyor ki, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Aphrodite sahası özelinde "Mısır'a boru hattı" seçeneğini hızla olgunlaştırmaktadır. AP, Chevron'un Aphrodite sahasını Mısır'daki işleme tesislerine bağlayacak boru hattı için deniz tabanı etütlerine hazırlanacağını aktardı.

Bu tablo, "Doğu Akdeniz gazının ana çıkış kapısının Mısır olma ihtimalini güçlendirmektedir.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi: Aphrodite ve gecikmelerin politik anlamı

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi açıklarındaki Aphrodite sahası, yıllardır "potansiyel" olarak konuşulmaktadır. Ancak sahanın piyasaya bağlanmasının da kolay olmadığını belirtmek gerekir. Bunun çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Bunların başında yüksek maliyetler, teknik tasarımların karmaşıklığı ve zorluğu, ticari şartlar belirsizliği ve bölgesel siyasetin stabil olamaması gelmektedir. Yine de 2024 ve 2025 yılları içerisinde projenin ilerlediğine dair işaretlerin güçlendiği gerçekliğini de göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu konuda ki haberler, Aphrodite için revize geliştirme planlarının onaylandığı ve projenin tasarım aşamalarında ilerlemeler kaydedildiği yönündedir.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi açısından bu projenin iki bakımdan önemli olduğunu söyleyebiliriz:

1. Ekonomik gelir ve enerji kimliği
2. Deniz yetki alanı iddiasının "ekonomik gerçeklikle" tahkim edilmesi

Türkiye açısından ise Aphrodite hattı, "Güney Kıbrıs

Rum Yönetimi –Mısır–İsrail" ekseninin enerji altyapısına dönüşmesi anlamına gelmektedir. Bu eksen güçlendikçe, Türkiye'nin "en rasyonel güzergâh ben olabilirim" argümanı siyasal olarak zayıflayabilir.

İsrail–Mısır hattı: Gazın gerçek akışı burada Doğu Akdeniz'de bugün en somut ve hacimli gaz akışının İsrail gazının Mısır'a gitmesi üzerinden şekillenmektedir. Reuters, İsrail'in Leviathan sahası ortaklarının Mısır'a yaklaşık yüz otuz milyar metreküp gazı 2040 yılına kadar tedarik etmeyi öngören büyük bir anlaşmaya imza attığını bildirdi.

Bu anlaşma, Doğu Akdeniz'de enerji jeopolitiğinin "kağıt projelerden" "işleyen ticarete" kaydığının bir göstergesidir. Ayrıca bu gelişme çok önemli bir mesaj daha içermektedir. Bu da Avrupa pazarına gidecek Doğu Akdeniz gazında Mısır LNG'sinin giderek daha merkezi bir rol oynayacak olmasıdır.

S&P Global de Mısır'ın son dönemde gaz dengesinde yaşadığı kaymayı ve İsrail gazına bağımlılığın arttığını, Mısır'ın net LNG ihracatçısından ithalatçıya kaydığına dair verilerle tartışmaktadır.

Bu tablonun Türkiye açısından kritik öneme sahip olduğunu belirtmek gerekir. Bunun sebebi, "oyunun akışı" EMGF'nin çekirdeğinde ve Mısır üzerinden şekillenirse, Ankara'nın masaya geri dönmesi daha maliyetli hale gelebilir veya tamamen imkansızlaşabilir.

Yunanistan'ın stratejisi: enerji koridoru + AB çerçevesi Yunanistan'ın, Doğu Akdeniz'de enerji başlığını iki sütun üzerine oturttu gözlemlenmektedir: Bunlardan ilki deniz yetki alanı anlaşmalarıyla hukuki çerçeve kurma, ikincisi ise AB projeleriyle finansman ve siyasi meşruiyet sağlamadır.

Özellikle Mısır'la imzalanan deniz yetki alanı anlaşması, Ankara tarafından sert biçimde reddedildi. Türkiye Dışişleri Bakanlığı, Yunanistan–Mısır anlaşmasını "hükümsüz" olarak gördüğünü resmî açıklamayla duyurdu.

Yunanistan ayrıca enerji alanını "sadece gaz değil, elektrik" üzerinden de genişletiyor. Mısır'dan Avrupa'ya elektrik taşımayı hedefleyen denizaltı kablo projesi, AP'nin haberinde yaklaşık üç bin megavat kapasiteli büyük bir girişim olarak anlatılmaktadır.

Devamı: www.simgedergi.com'da

Tarım, gıda ve içecek sektöründen yılın ilk ayında 2,4 milyar dolarlık ihracat

Tarım, gıda ve içecek sektörünün ihracatı, bu yılın ilk ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,21 artışla 2,4 milyar dolara çıktı. Sektörün ocak ayında en fazla ihracat yapılan ürün grubu yaklaşık 513 milyon dolar ile yaş meyve ve sebze oldu.

Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF), Türkiye İstatistik Kurumu verilerini temel alarak hazırladığı TGDF Dijital Veri Paneli'nin 2026 Ocak sonuçlarını açıkladı.

Buna göre, Türkiye'nin tarım, gıda ve içecek ihracatı 2026 yılının ilk ayında ihracatını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,21 artışla 2,37 milyar dolardan 2,4 milyar dolara çıktı. Aynı dönemde ithalat yüzde 7,68 artışla 2,18 milyar dolara çıktı.

Sektör söz konusu dönemde 0,22 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verirken, birim ihracat değeri ise yüzde 14,77 artarak ton başına 1511 dolar oldu.

Yılın ilk ayında sektörün en fazla ihracat yapılan ürün grubu yaklaşık 513 milyon dolar ile yaş meyve ve sebze oldu. Bu grubu 245 milyon dolarla şekerli mamuller, 196 milyon dolarla balıkçılık ve su ürünleri izledi.

İthalatta 475 milyon dolarla hayvan yemi başı çekerken, bunu 384 milyon dolarla bitkisel yağ, 143 milyon dolarla un sektörü takip etti.

En çok ihraç edilen ürün mandalina

Ocak ayında en çok ihraç edilen ürün mandalina

oldu. Mandalina ihracatı yüzde 138,45'lik artışla 198,4 milyon doları geçti. Onu, 91,1 milyon dolarla ambalajlı fındık, 88,8 milyon dolarla rafine ayçiçek yağı takip etti.

Aynı dönemde en çok ithalatı gerçekleştirilen ürün 158,4 milyon dolarla ham ayçiçek yağı oldu. Bunu 141,9 milyon dolarla buğday, 131,6 milyon dolarla sığır ithalatı takip etti.

İhracatta Irak, Almanya ve Rusya Federasyonu ilk üçte

Ülkeler özelinde bakıldığında, tarım, gıda ve içecek sektörünün en çok ihracat yaptığı ülkelerin başında 307,4 milyon dolarla Irak yer aldı. Bu ülkeyi 192,9 milyon dolarla Almanya, 166,8 milyon dolarla Rusya Federasyonu izledi. Geçen yılın aynı dönemine göre Irak'a ihracat yüzde 12,65, Almanya'ya yüzde 8,24 ve Rusya Federasyonu'na ise yüzde 36,55 arttı.

En çok ithalat yapılan ülke 378,1 milyon dolarla Rusya Federasyonu oldu. Bu ülkeyi 158,8 milyon dolarla Ukrayna, 156,4 milyon dolarla Brezilya izledi.

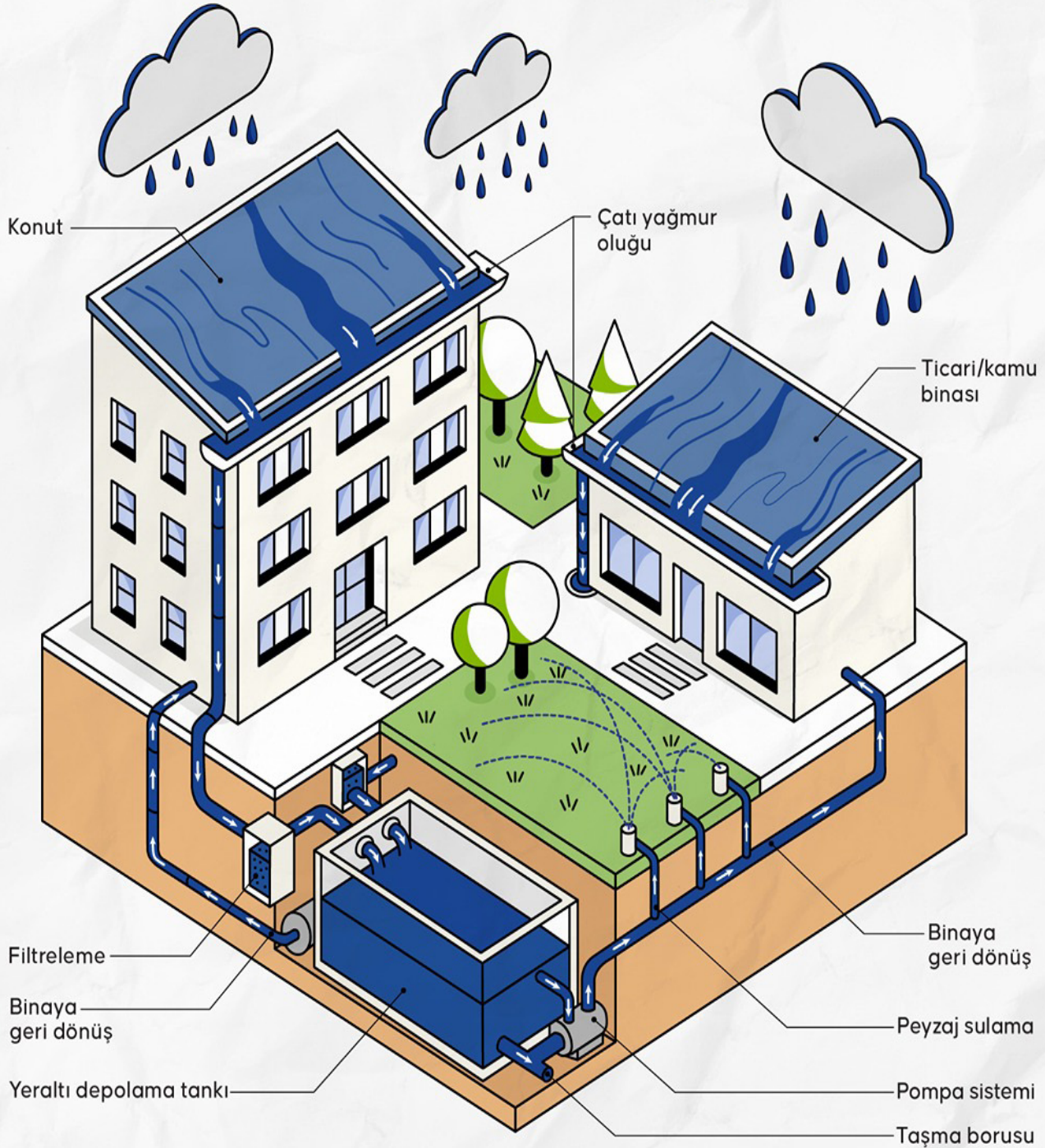
Yağmur suyu hasadı

Sistem, su tüketimini azaltıyor ve tasarruf sağlıyor

- Çatıdan gelen yağmur suyu, iniş borularına yerleştirilen filtreler aracılığıyla temizlenerek depoya alınıyor
- Depolanan su çeşitli alanlarda yeniden kullanılıyor

Yağmur suyunun başlıca kullanım alanları

- Tuvalet rezervuarları
- Temizlik
- Yeşil alan sulama
- İç mekan ısıtma
- Endüstrilerde proses suyu vb.

Dr.
Ömer Can ÜNÜVAR
Yazar

Nedensel Yanılgı

Zihnimiz uzun süre dayanamaz, rastlantı bizi rahatsız eder, belirsizlik ise duygudurumumuzu bozar.

Bu sebeple dünyaya baktığımızda yalnızca olan biteni görmekle yetinmeyiz, neden olduğunu bilmek isteriz. Hatta çoğu zaman bilmediğimiz zamanlarda uydururuz, işte tam da bu noktada nedensellik yanılgısı doğar. Birlikte ya da ardı sıra gerçekleşen olayları zorunlu olarak birbirinin nedeni sanarsınız. Bilimsel düşüncenin en kadim ve en kırılğan tuzaklarından biriyle karşı karşıya kaldığımız dönemeç burasıdır. Çünkü bilim neden-sonuç ilişkisini kurmak üzere inşa edilmiştir ve ironiktir ki bilimi güçlü kılan bu araçlar yanlış kullanıldığında yanılgılarımızı pekiştirir. Bilimsel bilgide neden-sonuç ilişkisi doğrudan gözlemlenmez, gözlemlenmediği tek şey ardışık olaylardır denebilir. Bir bilardo topu diğerine çarptığında ikincisi hareket eder, biz bunu “birincisi ikincisini hareket ettirdi” diye yorumlarız. Oysa gördüğümüz sadece, çarpma ve ardından gerçekleşen harekettir.

Arada kurulan neden bağı zihnimizin eklediği bir alışkanlıktır. Tekrarlar zihinde bir zorunluluk hissi yaratır ve yorumlarız. Bu fikir bilim için yıkıcı olarak gözükse de aynı zamanda kurtarıcı rolü de üstlenir. Bilim bu farkındalık sayesinde görüldüğü gibi olan ile kanıtlanmış ilişki arasındaki mesafeyi ölçmeyi öğrenmek durumunda kalmıştır. Günler geçtikçe bilim daha sofistike araçlara sahip olmuştur; istatistik, modelleme, büyük veri işleme... Ancak temel zaaf hala aynı yerde durmaktadır. Korelasyon iki değişkenin birlikte değiştiğini söylerken, nedensellik ise birinin diğerini ürettiğini iddia etmektedir. Korelasyonlar çok ikna eder; grafikler düzgündür, p-değerleri küçüktür; zihnimiz rahatlar. Örnek olarak vermek gerekirse

Bir çalışmayı ele alalım; “belirli bir antioksidan düzeyi yüksek olan insanlarda daha düşük hastalık riski bulunur” sonucu ele alındığında gazetelerde çıkacak manşet hazır: “Antioksidanlar hastalığı önüyor.”

Oysa olasılıklara bakıldığında başka sonuçlara da varılabilir.

1. Daha sağlıklı bireyler zaten daha iyi besleniyor olabilir,
 2. Sosyo-ekonomik durum araya karıştırıcı olarak giriyor olabilir,
 3. Ölçülen değişken belki yalnızca bir işaretçidir, neden değil,
- Ama zihnimiz kısa yolu sever. “Birlikte arttıysa, biri diğerini etkilemiştir.” tıpkı bilardo topları gibi.

Biyoloji bilimi nedensellik yanılgısına diğer bilimlerden daha çok yatkındır, uğraştığı sistemler karmaşık ve tek bir nedene bağlı değildir. Bir genin ekspresyonu arttığında fenotipin değiştiğini önermek ve gen bunu yaptı demek caziptir. Ama gerçek şudur;

- Gen ağlar içinde çalışmaktadır,

- Çevresel sinyallerle şekillenmektedir
- Epigenetik düzenlemeler devrededir.

Ama yine de makalelerde sıkça şu cümleyle rastlanır: “X geni, Y sürecinden sorumludur.” Bu çoğu zaman nedensel bir kısaltma olarak verilir ama okur bu durumu ontolojik bir gerçek olarak algılar ve yanılgı üretir.

“Deney yaptım, o halde nedensellik kurdum” düşüncesi de bir tuzak olarak görülebilir. Bir değişken ile oynayıp bir sonuç gözlemek, nedensellik için gereklidir fakat yeterli değildir. Deney ortamı yapaydır, gizli değişkenler olabilir ve etki bağlama bağımlıdır. Yeni keşfedilen bir molekülün hücre kültüründe X hastalığı üzerinde etkili olması organizmada aynı sonucu vereceği anlamına gelmez ama zihnimiz bu sıçramayı otomatik olarak yapar. Popper’e de atif yapacak olursam, bir hipotezin testten geçmesi onun doğru olduğunu değil çürütülemediğinin göstergesidir. Ama zihnimiz “henüz çürütülemedi” ve “kanıtlandı” arasındaki farkı sevmektedir. Rahatlamak ister. Bilim bu yanılgıya düşerken yalnızca günlük hayat da onun bir laboratuvarıdır. Hepimiz aşağıdaki gibi cümleler kurmuşuzdur:

- “Bu bilekliği taktığımdan beri işlerim yoluna girdi.”
- “Bu yöntemle ders çalıştım ve sınavı kazandım.”
- “Bu formayı giyersenem tuttuğum futbol takımı kazanıyor.”

Zihnimizin burada yaptığı şey aynıdır. Tekil bir olayı ele alır ve nedensellik kurar. Bu durum kontrol hissi yaratır ve dünyamız daha öngörülebilir olur. Fakat gerçekliğin çarpıtıldığını fark etmeyiz. Bu nedensellik yanılgısı bir hata değil bir adaptasyondur. Hayatta kalabilmek için hızlı çıkarımlar gerekir ve belirsizlik yorucudur. Yanlış da olsa hızlı alınan kararlar çoğu zaman işe yaramaktadır. Bilimsel yöntem ise bu refleks ile kavga eder pozisyonudur. Yavaşlamayı, şüphe etmeyi, beklemeyi, derinlemesine kurcalamayı öğütler. Bilim bu yüzden sezgisel değil, eğitilmesi gereken bir zihinsel süreçtir. Gerçek bilimsel cümleler genellikle şunlara benzer: “Bu ilişki bağlama bağımlıdır.”, “Alternatif açıklamalar dışlanmamıştır.”, “Mekanizma henüz net değildir.”

Bu cümleler entelektüel dürüstlük göstergesidir. Nedensellik yanılgısının panzehiri budur.

Nedensellik evrenin bir özelliği olabilir ya da zihnimizin dünyaya attığı bir ağ da olabilir. Ya da ikisi de. Fakat sorun biz bu ağı fark etmeden balığı tarif etmeye çalışıyoruz. Bilim neden-sonuç ilişkileri kurar. İyi bilim her seferinde geçici bir önerme kurar, kesinlik değil açıklama sunar. Aslında en dürüst cevap şudur:

“Bilmiyoruz...henüz.”

Dr. Ömer Can ÜNÜVAR

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Doç. Dr. Yağmur SAY
Yazar

OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİ ANAYASAL METİNLERİNDE “TÜRK” KAVRAMI (3)

Geçiş Dönemi : 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu

1918 sonlarında karşımızda, siyasal ve anayasal yönden çöküntüye uğramış bir devlet vardır. Ancak bu çöküş, 1922 sonlarında hem siyasal hem de anayasal kurumlarıyla yepyeni bir devletin oluşmasıyla son bulacaktır. İşte bu yıllar arasında kabul edilen 1921 Anayasası bir geçiş dönemi anayasası niteliğindedir. Mondros Mütarekesi'nden hemen sonra başlayan düşman işgalleri Osmanlıcılık, Panislamizm, Amerikan mandacılığı gibi akımları temelden çürütmeye yetmiştir. Artık halk milli ve bağımsız bir devletin kurulmasının gerekliliğini anlamıştır. İşte bu olumsuz koşullar öyle bir zemin hazırlamıştır ki, Anadolu'da Müdafaa-i Hukuk hareketleri başlamış ve Anadolu'ya geçen Ulu Önder Mustafa Kemal'in önderliğinde Erzurum ve Sivas Kongreleri'nin yapılmasıyla millî direniş belli bir aşamaya ulaşmıştır. Bu koşullarda doğal olarak birtakım anayasal tezler de ortaya çıkmıştır. Bunların başında “millî devlet”, “anavatan”, “millet egemenliği” gibi temel düşünceler gelmektedir. Tüm gelişmeler ve millî düşünceler, Mustafa Kemal önderliğinde oluşan fiili-demokratik bir iktidara yol açacaktır. Buna karşılık 21 Aralık 1918'de Vahideddin tarafından Meclis-i Mebusan'ın feshedilmesi sonucu Osmanlı Devleti'nde bir iktidar boşluğu oluşmuş, ayrıca varolan siyasi güç İstanbul dışında söz geçiremez duruma gelmiştir. Aralık 1919'da yapılan genel Meclis-i Mebusan seçimlerinde Müdafaa-i Hukukçular büyük çoğunluğu elde etmiş ve son Osmanlı Meclis-i Mebusan'ı yurdun bölünmezliğini ilan eden Misak-ı Milli'yi kabul etmiştir.

Millî Meclis Açılıyor

Ancak kısa bir süre sonra bu Meclisin İstanbul Hükümeti tarafından feshedilmesi üzerine, Mustafa Kemal, illere gönderdiği bir tamimle Ankara'da olağanüstü yetkilere sahip bir meclisin toplanacağını bildirerek yeni seçimler yapılmasını istemiştir. Yapılan seçimlerle belirlenen yeni üyeler, İstanbul'dan gelen üyelerin katılımıyla 23 Nisan 1920 tarihinde, Türkiye Büyük Millet

Meclisi açılmıştır. Bu Meclis, bir “kurucu meclis” niteliği taşımaktadır. Olağanüstü yetkilerle donatılması, bu meclisi kurucu meclis yapmaktadır. Tam olarak yeni devletin kurulmadığı ve Osmanlı Devleti'nin de son bulmadığı bir dönemde açılan ve görevlendirilen bu meclisin meşruluk sorununun olduğu da bilinmektedir. İşte bu konudaki karışıklığı gidermek için Meclis birtakım girişimlerde bulunur. Bunlardan ilki 2 sayılı ve 29 Nisan 1920 tarihli Hıyanet-i Vataniye Kanunu'dur. Bu kanuna göre meclise karşı yapılan isyan, bozgunculuk niteliğindeki söz ve fiilleri yapanlar vatan haini ilan edilip idam cezası ile cezalandırılmaktadırlar. İstanbul ile her türlü resmi haberleşmenin kesilmesi ve en önemlisi de İstanbul'un işgalinden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi onayı olmaksızın İstanbul tarafından yapılan ve yapılacak tüm anlaşma ve sözleşmelerin geçersiz sayılması yani meclisi bağlamaması meşruluk konusunda yapılan diğer girişimlerdir.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ve “Türkiye Devleti”

1921 Teşkilât-ı Esasiye Kanunu, “Türk Devleti”nden değil, “Türkiye Devleti”nden bahsetmektedir. Türkiye Devleti'nden kasıt ; elbette ki “Türk Devleti”dir. Kanunun 3. maddesine göre; ”Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve hükümeti “Büyük Millet Meclisi Hükümeti” unvanını taşır”. ‘Türkiye Devleti’ ibaresi, etnik kökeni, dili, dini ve kültürü ne olursa olsun, belli bir siyasal coğrafya (ki bu coğrafya Misak-ı Millî sınırlarını ifade etmektedir) içinde yaşayan insanların siyasal birleşmesinin en üst noktası olan devleti ifade etmektedir. Türkiye Devleti sözü genel coğrafi anlamda devletin sınırları ile varolduğu siyasal hakimiyet alanını belirlerken bir taraftan da Türk Devletine atıf yapmaktadır. Yani Türkiye Devleti demek siyasal ve bireysel anlamda Türk Devleti demektir. Bunun aksi iddiaların hiçbiri tutarlı bilimsel sonuçlar içermemektedir.

Devamı: www.simgedergi.com'da

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan İran diplomasisi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsrail ve ABD'nin İran'a yönelik başlattığı saldırılar ile İran'ın misillemesine ilişkin birçok devlet başkanıyla telefonda görüştü. Erdoğan, saldırılarda hayatını kaybeden İran lideri Hamaney için taziye mesajı yayımladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsrail ve ABD'nin İran'a yönelik başlattığı saldırılar ile İran'ın misillemesine ilişkin gelişmeler kapsamında, ABD, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Suudi Arabistan ve Kuveytli mevkidaşları ile Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'le telefonda görüştü.

Erdoğan'ın, ABD Başkanı Donald Trump'la görüşmesinde, İran ve Körfez ülkelerindeki son durum ve güncel gelişmeler ele alındı.

Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani ile de görüşen Erdoğan, Katar'a yapılan saldırılar nedeniyle geçmiş olsun dileklerini ifade ederek, bu ülkedeki son duruma ilişkin bilgi aldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, BAE Devlet Başkanı Şeyh Muhammed bin Zayed Al Nahyan'la görüşmesinde, Birleşik Arap Emirlikleri'ne yönelik saldırılar nedeniyle üzüntülerini dile getirdi.

Görüşmede bölgedeki son durum ele alındı.

Erdoğan, Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed bin Selman'la yaptığı görüşmede, Suudi Arabistan'a yönelik saldırılar nedeniyle geçmiş olsun dileklerini aktararak, son durumu değerlendirdi.

Gerekli müdahalede bulunulmaması halinde çatışma sürecinin bölgesel ve küresel güvenlik açısından çok ciddi neticeleri olacağı endişesini taşıdığını belirten Erdoğan, Türkiye ve Suudi Arabistan'ın, anlaşmazlıkların diyalog yoluyla çözülmesi için ciddi emek sarf ettiğini, diplomasiye şans verilmesinin en akılcı yol olduğunu ifade etti.

Kuveyt Emiri Şeyh Meşal el-Ahmed el-Cabir es-Sabah'la da görüşen Erdoğan, Kuveyt'e yönelik saldırılar nedeniyle duyduğu üzüntüyü ve geçmiş olsun dileklerini ilettili.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, sorunların diplomasi ve müzakereler yoluyla çözülmesinin en akılcı seçenek olduğunu, Türkiye'nin barış ortamının süratle tesisi için elinden geleni yapmayı sürdüreceğini dile getirdi. Erdoğan'ın, AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'le görüşmesinde, İran'a yönelik saldırılar ve sonrasındaki çatışmalı süreç ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Türkiye'nin tüm tarafları diplomasiye ve müzakere zeminine dönüştürme davet ettiğini, barış sürecine her türlü desteği sağlamaya hazır olduğunu belirtti.

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Bu coğrafyada millet olarak çok güçlü olmamız gerekir

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, “Bu coğrafyada millet olarak bizim çok güçlü olmamız, ayaklarımızı sağlam yere basmamız ve hiçbir şekilde içimizdeki farklılıkları başkalarının kullanabileceği bir zeminin hazırlanmasına fırsat vermememiz gerekir.” dedi.

Kurtulmuş, TBMM Şeref Holü'nde düzenlenen iftar programında Meclis personeliyle bir araya geldi.

İlk on günü geride kalan ramazan ayının hayırlar getirmesini, bayrama da huzur ve afiyet içerisinde girilmesini dileyen Kurtulmuş, iftar programında Meclis personeliyle bir iftar sofrasında buluşmaktan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

TBMM'nin, Türkiye'nin en saygın kurumlarından birisi, milli iradenin merkezi, Türkiye demokrasisinin kalbi olduğunu belirten Kurtulmuş, yüce bir mekan olan TBMM'nin, millet adına karar veren, millet adına denetleyen ve millet adına siyaset üreten bir merkez olduğuna dikkati çekerek, böyle önemli bir kurumda mesai harcamaktan büyük bir memnuniyet duyduğunu söyledi.

TBMM'nin görünen yüzünün Genel Kurul Salonu ve komisyonlarla fikir üretme, siyaset yapma, yasa çıkarma olduğunu kaydeden Kurtulmuş, Meclis personelinin de işin görünmeyen kısmında yer aldığını, siyasetin iş yapmasını, Meclis'in işleyişini kolaylaştıracak farklı alanlardaki sorumlulukları yerine getirdiğini vurguladı. Kurtulmuş, Türkiye'deki milli iradenin fonksiyon görmesinin görünmez kahramanlarının Meclis

personeli olduğunu belirterek, şunları kaydetti:

“Her birinizin, birikiminizle, tecrübenizle, genç arkadaşlarımızın da iyi niyetleriyle, gayretleriyle bu kutsal vazifeyi yerine getirebilmek için canla başla çalıştığınızı biliyorum. Hangi birimde olursanız olun, ne yapıyor olursanız olun, hepinizin işinizi en iyi şekilde yapmak için gayret sarf ettiğinizin farkındayım. Allah emeklerinizi zayi etmesin. Her birinizin tam bir takım ruhuyla, tam bir ekip şuuruyla, yan yana, omuz omuza Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin işlerinin daha disiplinli, daha ciddi ve daha güçlü bir şekilde deruhte edilmesi için gayret etmeye devam edeceğinizden hiç şüphem yoktur.”

Ramazanın bireysel olarak olgunlaşmaya vesile olmasının yanı sıra sosyal yönünün de bulunduğunu ifade eden Kurtulmuş, “Ramazan, yardımlaşmadır, dayanışmadır, fakirle, fukarayla, yolda kalmışla evindeki sofrasını paylaşmaktır. Böylece ramazanın aslında zekatlarımızla, sadakalarımızla, fitrelerimizle toplumsal dayanışmaya da fevkalade önemli tesir ettiğini biliyoruz ve toplumu ayakta tutan önemli meselelerden birisinin de bu olduğunun farkındayız.

Uzm. Dr.
Taner CANATAR
Yazar

REÇETENİN ÖTESİNDEKİ ŞİFA: TOPLUMSAL HUZURUN TEMELİ AİLE SAĞLIĞI

Sağlık, çoğu zaman laboratuvar sonuçlarının soğuk rakamlarına veya hastane koridorlarının teknik karmaşasına hapsedilen bir kavramdır. Oysa bir hekim ve sağlık yöneticisi olarak sahada biriktirdiğim yıllar bana şu gerçeği öğretti: Gerçek sağlık, muayene odasının kapısı kapandığında başlayan o derin sessizlikte, yani insanın en mahrem ve en temel kalesi olan ailesinde gizlidir. Bugün modern tıbbın “biyopsikososyal” olarak tanımladığı bütünsel bakış açısı, aslında insanı sadece organlar bütünü olarak görmeyi reddedip; onu ruhuyla, eviyle, akşamları başını yastığa koyduğu andaki huzuruyla ve toplumdaki duruşuyla bir bütün olarak kucaklamaktadır.

Muayene odamda hiç unutamadığım bir anektod vardır: Yıllardır kronik mide ağrıları ve uyku bozukluğu ile boğuşan, gitmediği branş kalmamış bir hastam, uzun süren suskunluğunun ardından içini çekerek şunu söylemişti: “Doktor bey, verdiğiniz hiçbir ilaç evdeki o soğuk sessizliği dindirmiyor.” O an bir kez daha anladım ki; eşiyle arasındaki duygusal kopukluğu ve belki de dile getiremediği mahrem sorunları iyileştirmeden, yazacağım hiçbir reçete o hastamın midesindeki düğümü çözemeyecekti. Çünkü aile ikliminde ve sosyal çevresinde huzur bulamayan bir insanın, bedensel olarak tam bir iyilik haline ulaşması neredeyse imkânsızdır.

“2025 Aile Yılı” bu anlamda sadece sembolik bir vurgu değil, toplumsal bağlılık sistemimizi köklerinden güçlendirmek adına hayati bir çağrı olmuştur. Zira artık biliyoruz ki; bir bireyin kronikleşen fiziksel ağrıların ardında çoğu zaman dile getirilememiş bir evlilik çatışması, kontrol altına alınamayan bir tansiyonun temelinde ise aile içindeki o sessiz ama yıkıcı iletişim kopuklukları ve öfke yatabilir. Duygusal paylaşımından cinsel sağlığa

kadar, ailenin en mahrem ikliminde yaşanan her sarsıntı, sadece o evin duvarları arasında yankılanmaz; sokağa, iş yerine ve nihayetinde bir milletin ortak huzuruna sirayet eder.

Evdeki Huzurdan Milli Refaha Halk sağlığı vizyonumuzu, aileyi sadece biyolojik bir birim olarak değil, toplumsal refahın stratejik kalbi olarak konumlandırmak zorundayız. Evlerin içindeki o görünmez uyum, çiftler arasındaki sağlıklı iletişim ve cinsel farkındalık; yalnızca bireysel bir mutluluk meselesi değildir. Bu uyum ve huzur, kamu bütçesi üzerindeki ağır sağlık yükünü kendiliğinden hafifleten, iş gücü verimliliğini artıran ve sosyal şiddeti daha tohum halindeyken kurutan en güçlü kalkınma hamlesidir. Bir aile hekiminin reçetesine sığdıramadığı o “iyilik hali”, aslında sağlıklı bir toplumun asıl şifresidir.

Geleceğin dünyasında sağlık, artık sadece hastalıkları tedavi etmekle değil, yaşam kalitesini bir kültür olarak evlerin içine kadar taşıyabilmekle ölçülecek. “Aile Yılı”nın bize sunduğu bu farkındalıkla; sağlığın, reçetelerdeki ilaç isimlerinden ziyade ailenin birbirine olan bilinçli bağlılığından ve yuvanın içindeki o şefkatli dengeden filizlendiğini kabul etmeliyiz.

Sonuç olarak; ailede inşa edilen bu biyopsikososyal denge, sadece bir evin değil, aynı zamanda bir milletin de en sarsılmaz teminatıdır. Çünkü gerçek şifa, ancak bireyin en mahrem kalesi olan yuvasında huzur bulmasıyla kalıcı hale gelir.

Uzm. Dr. Taner CANATAR

Dr. Tuğtigin ŞEN
Yazar

HER İKİ DÜNYADA SONSUZ MUTLULUĞUN ANAHTARI

. Yaşımın elli yediye (57) ulaşması sebebi ile gerek arkadaşlarımın gerekse ailemin tavsiyeleri ile bir sağlık merkezinde 2026 yılı Ocak ayında sağlık kontrollerimi yaptırmaya başladım. İlk muayene olduğum yerde yapılan ilk kontrolde dahi tansiyonum yaş ortalamama göre çok yüksek çıktı.

Beni ilk önce bir kardiyoloji uzmanına sevk ettiler. Kardiyoloji uzmanı benim tansiyonumu tekrar kontrol etmek için görevli bir personele ölçtürdü ve yine yüksek buldu. Bu sefer gerçek tansiyonumu bulmak amacıyla bana holter test aleti denen bir tansiyon ölçüm aleti taktılar. Bu holter test aleti 24 saat boyunca her 30 dakikada bir otomatik olarak benim tansiyonlarımı ölçtü. Bu test sonucuna göre yine tansiyonum yaş ortalamamın çok üstünde çıktı ve doktor bana bu sefer her gün kullanmam için bir tansiyon ilacı yazdı. Bu sefer bana verilen yeni tansiyon ilacının etkisini ölçmek için 10 günlük yeni bir test yapmaya başladılar. Bu testte yeni tansiyon ilacımı her gün alacağım sonra 10 gün boyunca her sabah ve akşam tansiyonumu ölçerek bir cetvele yazmam benden istendi. Bu test sonucuna göre yeniden uzman doktor tarafından değerlendirileceğim.

Yapılan araştırmalarda Türkiye genelinde ciddi bir sağlık sorunu olmadan geçirilen sağlıklı yaşam süresi ortalama 57, 6 yıl olarak hesaplanmıştır.

İşte bu istatistiki bilgiyi biliyorken ve doktor beni yeniden ben 57 yaşımı daha yeni geçmiş iken değerlendirecekken ben kendimi ve de insanlığı yeniden değerlendirdim. İlk olarak 57 yaşında vefat etmiş Türk tarihinde kimler var diye cep telefonumda bulunan yapay zeka programına bir soru sordum ve şaşkınlıkla içim titredi.

Listenin ilk başında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve benim bir asker olarak her zaman kendime örnek aldığım daimi başkomutanım Mustafa Kemal Atatürk (1881-1938) vardı. Listenin ikinci sırasında ise her zaman şarkılarını dinlediğim Barış Manço (1943-1999), üçüncü sırasında ise hep

filimlerini zevkle izlediğim Kemal Sunal (1944-2000) vardı.

Dünya tarihinde 57 yaşında kimler vefat etmiş diye yapay zekaya yeni bir soru sorduğumda ise listede Roma İmparatorluğunun temellerini atan bir diktatör Julius Caesar (MÖ 100 - MÖ 44), Amerikan iç savaşını bitiren ABD'nin 16.Başkanı Abraham Lincoln (1809-1865), ve II. Dünya Savaşının fitilini ateşleyen Adolf Hitler (1889-1945) vardı.

İşte yukarıda 57 yaşında ölen bu rahmetli insanları ve 57 yaşını yeni geçmiş kendimi düşünürken dışardan ilahi ezan seslerini duyuyorum. İçim ürperiyor zaman yine bir su misali akıyor.

Artık idrak ediyorum ki; tüm insanlar ne kadar uzun yaşarlarsa yaşasınlar bu dünyadan bir gün mutlaka ayrılacaklar.

Zaman hiç kimse için beklemez. Öyleyse,;

Okulu bitirene kadar, 100 milyar kazanana kadar, Çocuklarınız olana kadar, Çocuklarınız evden ayrılana kadar, İşe başlayana kadar, Evlenene kadar, Cuma gecesine kadar, Pazar sabahına kadar, Yeni bir araba ya da ev alana kadar, Borçları ödeyene kadar, İlkbahara kadar, Yaza kadar, Sonbahara kadar, Kışa kadar, Maaş gününe kadar, Şarkınız söylenene kadar, Emekli olana kadar, ve ve.....

Ölene kadar "Beklemeyin".....

Makam, mevki, rütbe, unvan, mal, mülk , para ve tüm diğer bu fani dünyada elde ettiklerimizin hepsi cekettir. Ceketi asar bir yere gideriz. Arkamızda sadece insanlığımız kalır ve öldüğümüzde sadece çıplaklığımızı götürebiliriz bu dünyadan. Kısaca bu dünyadan arkamızdan götürebileceğimiz hiçbir maddi unsur yoktur. Atalarımızın söylediği gibi bu fani dünyada arkamızdan bırakabileceğimiz en büyük miras ise sadece hoş bir sedadır.

Devamı: www.simgedergi.com 'da

TBMM Milli Savunma Komisyonu Başkanı Akar: İsrail-ABD, İran arasındaki çatışmalardan dolayı tedbir almak zorundayız

Kayseri Mobilya Sanayicileri Derneğinin (KAYMOS) iftar programına katılan Akar, burada yaptığı konuşmada, Türkiye'nin etrafının bir ateş çemberine dönüştüğünü söyledi.

Kayseri Mobilya Sanayicileri Derneğinin (KAYMOS) iftar programına katılan Akar, burada yaptığı konuşmada, Türkiye'nin etrafının bir ateş çemberine dönüştüğünü söyledi.

İran'a yönelik ABD-İsrail saldırılarını yakından takip ettiklerini belirten Akar, şunları kaydetti:

“Sözde değil gerçekten ‘etrafımız ateş çemberi’ diye diye ateş çemberi oldu. Terörle mücadele konusunda Sayın Genel Başkan’ımız Devlet Bahçeli ve Sayın Cumhurbaşkanı’mızın girişimleriyle ‘terörden kurtulduk, kurutuluyoruz’ derken, ‘Suriye’de istikrar sağlanıyor, sağlandı’ derken, ‘Irak düzeldi, iyi gidiyor’ derken, bir tarafta Pakistan-Afganistan, öteki tarafta İsrail-ABD, İran arasındaki çatışmalardan dolayı türlü şekilde sıkıntılar yaşayabiliriz. Bunun için her türlü tedbiri almak zorundayız. Böyle bir ortamda ekonomiye bunlar nasıl yansır? Hemen şöyle yansır, Avrupa’da doğal gaza yüzde 40 zam geldi. Ruslar zam yaptı. Bize bir taraftan göç olabilir mi şeklinde bir endişemiz var. Bu konuda da Cumhurbaşkanı’mız ve ilgili bakanlarımız, herhangi bir şey olmayacağı

konusunda açıklama yaptılar.”

Akar, Kayseri’nin önemli bir üretim üssü olduğunu, günün gereksinimlerini göz önüne alarak üreticilerin daha fazla ihracat yapabileceklerini belirtti.

Birlik ve beraberlik içinde çalışıldığı takdirde herkesin daha kazançlı çıkacağını ifade eden Akar, “Mobilya, Kayseri için öncü güç. Bununla birlikte sadece mobilyada kalmayıp gereken tüm imkanları, fırsatları değerlendirip, olabildiğince çağın gereklerini de kullanmak suretiyle gerek ülkemize üretim bakımından gerekse ihracat bakımından yapılması gereken ne varsa tüm adımları korkusuzca, cesur bir şekilde yapmamız lazım. Bunu da Kayserili girişimcilerin yapacağından eminim.” diye konuştu.

Programı, Vali Gökmen Çiçek, AK Parti Kayseri Milletvekilleri Murat Cahid Cıngı ve Bayar Özsoy, KAYMOS Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yalçın, il protokolü ile davetliler katıldı.

İletişim Başkanı Duran: Türkiye, sivillerin hayatını tehdit eden ve uluslararası hukuka aykırı her türlü eyleme karşıdır

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, “Türkiye, sivillerin hayatını tehdit eden ve uluslararası hukuka aykırı her türlü eyleme karşıdır. Ateşkesin derhal sağlanması ve diplomasiye alan açılması elzemdir.” dedi.

Duran, İletişim Başkanlığında düzenlenen “Hafıza ve Hakikat: 28 Şubat ve Dezenformasyonlar Paneli”nin açılışında konuştu.

Konuşmasının başında Türkiye ve bölgeyi doğrudan ilgilendiren, ABD ile İsrail’in İran’a yönelik saldırısıyla başlayan ve İran’ın misillemeleriyle devam eden sürece değinen Duran, sürecin bölge için ciddi riskler taşıdığını, çatışmanın birçok bölgeyi içine alacak şekilde genişlemiş olmasının endişe verici olduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ında vurguladığı üzere İran’ın egemenliğini ihlal eden saldırıları esfle karşıladıkları gibi Körfez’deki kardeş ülkelere yönelik saldırıları da kabul edilemez bulduklarının altını çizen Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Türkiye, sivillerin hayatını tehdit eden ve uluslararası hukuka aykırı her türlü eyleme karşıdır. Sağduyunun ve akliselimin hakim olması, ateşkesin derhal sağlanması ve diplomasiye alan açılması elzemdir. Eğer ilgili ülkeler, aktörler ve liderler süreci bu yönde evirmez de çatışmanın devamına müsaade edilirse hem bölgemiz hem de küresel risklerin oluştuğu ortadadır. Bölgemizin

bir ateş çemberine sürüklenmemesi gerekiyor. Bunun için de diplomasinin, müzakerenin öne çıkarılması gerekir. Türkiye olarak İslam dünyası başta olmak üzere tüm aktörlerle temaslarımızı sürdürüyoruz ve bir an önce müzakereye, masaya dönülmesi yönünde teşvik ediyoruz. Arabuluculuk dahil her türlü yapıcı katkıyı sunmaya hazır olduğumuzu her fırsatta dile getiriyoruz. İnanıyoruz ki bölgenin geleceği ve bölgenin küresel barışa vereceği katkı ancak diplomasi yoluyla olacaktır. Türkiye bu anlayışla hareket etmeye devam edecektir.”

“28 Şubat, derin travmalar üreten bir müdahale olarak tarihimizde yerini almıştır”

Milletlerin tarihinde bazı kırılma anları bulunduğunu vurgulayan Duran, bu anların siyasi gündemlerin ötesinde, toplumların hafızasında derin izler bırakan önemli eşikler olduğunu kaydetti.

Duran, yakın tarihteki karanlık bir günü hatırlamak için değil, Türkiye’nin sosyopolitik açıdan yaşadığı derin bir travmayı hafızada yeniden değerlendirmek için toplandıklarını söyledi.

İHTİYATİ TEDBİR ŞERHİ HAKKINDA YENİ BİR KARAR.

Zafer DEMİR
Tapu Kadastro E.
Başmüfettişi
Yazar

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Geçici hukuki koruma tedbirlerinden olan ihtiyati tedbir 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 389 ila 399 uncu maddelerinde düzenlenmiş olup, ihtiyati tedbir şerhi Tapu Sicili Tüzüğü'nün 49 uncu maddesi gereğince tasarruf hakkını yasaklayan şerhlere dendir.

(06.02.2026 tarihli ve E-23294678-105-19388511 tarihli Makam Oluru ile Ek Paragraf) ç-Mahkeme Kararı: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 28.01.2026 tarihli ve 73640249-045.02[02]-560-2025-78/2536 sayılı yazısı gereğince, üzerinde ihtiyati tedbir bulunan taşınmaza ilişkin başkaca bir dava sonucunda kesinleşmiş mahkeme kararının tescilinin talep edilmesi halinde, Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, mahkeme kararları bağlayıcı olduğundan ve gecikmeksizin yerine getirilmesi zorunlu olduğundan, ihtiyati tedbiri koyduran mahkemeye soru konusu edilmeksizin tescil işleminin

gerçekleştirilmesi ve sonucundan tedbiri koyduran mahkemeye bilgi verilmesi gerekmektedir.”

Hak sahipleri, uygulamalarda takip etmesi ile herhangi bir hakkın kaybına meydan vermemesine.

11.02.2026 tarihi itibarıyla,
Türkiye Genel Toplam Parsel: : 59.454.835
Türkiye Geneli Toplam Bağımsız Bölüm: 25,254,066
Türkiye Geneli Toplam Malik : 56,807, 155
Türkiye Geneli Toplam Yabancı Mülkiyet: 337,956 – 337,140 azalmıştır.

Müh. Zafer DEMİR
Tapu Kadastro E. Başmüfettişi

Nice Kutlu Ramazanlara

Saim YAĞAN

Yazar

Mübarek Ramazan ayının huzur dolu günlerini idrak ettiğimiz bu günlerde tüm dünyada yayılan savaş çığırkanlığı için tek ilaç İslamiyet'in insancıl ahlak yasalarını anlamak ve modern çağa uygulamak. İslamiyet bize iyi olmayı, sabırlı olmayı, insanı Yaradan'dan dolayı sevmeyi, ihtiyaç sahiplerine yardım etmeyi emreder. Bu emirlerin ne anlama geldiğini anlamaya çalışıp uygularsak maddi dünyanın geçici ihtiyaçları için gelecek nesilleri bahane edip savaşlar çıkarmamızı engellemiş oluruz. Sadece çevremiz değil tüm dünya bir savaş çılgınlığına girmiş durumda. Her gün karşımıza dünyanın en medeni dediğimiz ülkelerde akıl almaz sapkınların gün yüzüne çıktığını gösteren haberler çıkıyor. Uzun yaşamak adına yapılan, anlamakta zorlanacağımız zevk denilen sapkınlıklar insan aklını zorluyor. Bu kapkara girdaba girmiş çok saygın kabul edilen aslında ruhlarını kaybetmiş insanımsı canlılar, insan olarak adlandırılıyor. Yaşadığımız çağda en uzun yaşayan normal hayatların yüz yaşını zor geçtiği çağda insanların hangi akıl ve mantıkla hayatın sadece bu dünyadan ibaret olacağını düşünmeleri dünya üzerinde tüm dinler açısından bariz gaflet olarak kabul edilir. Bu zihniyette olan insanların hangi ortamlarda bu kadar maneviyatsız, inançsız yetiştiğini anlamanın izahı yok. Düşündüğümüz zaman her türlü sapkınlığa batmış, uyuşturucuyu gerçek kimliğini saklamak için kullanan, çocukları sapkınlıklarına alet eden bu saygın olmayan saygın kabul edilen insanların anlık kararları ile ülkeleri savaşa sürükleyecekleri ve ne olduğunu anlamadan milyonlarca masum insanın hayatını yok edebilecekleri gerçeği ne yazık ki bir adım önümüzde duruyor. İnsanoğlu sanki tarihteki Roma döneminin yıkılmış ahlaki yapısını

tekrar yaşıyor gibi. Para ile hak etmedikleri güçleri elde etmiş olanlar, bu güçlere özenenleri kolayca avlıyor ve kendi köleleri haline getiriyorlar. Bu aşamada artık okumuş tahsilli veya cahil ayrımı kalmamış durumda. Bu insanlar için diğerleri sanki insan ırkı değil kullanılıp atılacak birer canlı türleri. Oysa hiçbir şey sonsuz değildir. Başlayan her olgu zamana yayılan bir sona sahiptir. Bu insan ömrü de olsa, para da olsa, imparatorluklarda olsa aynı kaderin yolcusudur. Kalıcı olan tek şey iyilik yaparak dokunduğumuz hayatlardır. İslamiyet bize bunu emreder, kötülüğü yasaklar. Gençlerin eline silah vererek başka hayatları yok etmek, insanları uyuşturucuya alıştırmak, kumar batağına çekmek bir insanın İslami açıdan asla ahrette hesap veremeyecekleri suçlardandır. Bunları örtmek için istediğiniz kadar bağış yapın bu bağışlar insanı bu suçlardan arındırmaz. Bu mübarek günlerde tüm insanların kendilerini teraziye çekmeleri ve kendi hayatları ile hesaplaşmaları gerekir, ola ki yanlıştan dönülsün. Her şey devletten beklenemez, devlet insanın içini değiştiremez, içimizi sadece kendimiz değiştirebiliriz. Bu özel günler bize verilen fırsatın değerlendirilmesi için çok önemlidir. Kimin Ramazan'ın sonu göreceği, Bayramı karşılayacağını sadece ve sadece Allah bilir bu nedenle bu mübarek günlerin kıymetini bilelim. Mümkün olan en kısa zamanda tövbe havuzunda yıkanalım, arıyalım, ki yaklaşan kötü günler için Lut kavminin sonu ile karşılaşmayalım, kurtarılanlardan olalım. Tüm iyi kalpli inananların Ramazan'ı mübarek bayramı kutlu olması dileğimizle.

Pelin TEMELLİ
Eğitimci / Yazar

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Trafikte Ehliyet Vardi; Ya Dijital Hayatta? Yapay Zeka Cagında Egitime Yeni Bir Pusula: YZ Ehliyeti

Düşünün: 1950'lerin Türkiye'sinde otomobiller yaygınlaşmaya başladığında devlet nasıl bir vizyon sergiledi? Bu yeni teknolojiyi bir tehdit olarak görüp gelişimin önüne set çekmedi ya da değişimi görmezden gelmeyi seçmedi. Aksine, bu kontrolsüz gücü toplumsal düzene güvenli bir şekilde nasıl entegre edeceğine odaklandı ve devrim niteliğinde bir soruyla yüzleşti: "Bu gücü kim, hangi yetkinlikle kullanacak?"

Bu sorunun somut yanıtı olan "ehliyet" sistemi, aradan geçen onca yıla ve değişen teknolojilere rağmen temel mantığını hiç kaybetmedi. Aksine, ehliyet; sadece bir belge değil, uygar bir toplumda ortak yaşamın en temel, en sorgulanamaz toplumsal sözleşmelerinden biri olarak kökleşti. Çünkü soru doğrudu, verilen cevap ise zamansızdı.

Bugün tam olarak aynı kavşaktayız. Sadece altımızdaki araç değişti.

Yapay zekâ, sınıflarımıza sessiz sedasız girdi. Öğrenciler onu ödev yazmak için kullanıyor; öğretmenler ders planı hazırlamak için; veliler çocuklarının merak ettiği soruları yanıtlamak için. Yöneticiler raporlarında, öğrenciler sınavlarında, aileler akşam yemek masasında yapay zekâ ile muhatap oluyor. Herkes kullanıyor. Ama kimse o temel soruyu sormadı: "Peki ya ehliyet?"

Bu soru saf bir kaygıdan doğmuyor. Aksine, benim için bir umut işareti.

Çünkü o soruyu sormak, aracın hayatımıza kalıcı biçimde girdiğini ve artık onu anlamlandırma sorumluluğunun bizde olduğunu kabul etmek demek. Ehliyet, korkunun değil, sorumluluğun sembolüdür. Ehliyeti olmak, korkuyu değil sorumluluğu seçmektir.

Ehliyetsiz Direksiyon Başına Geçmek

Artık biliyoruz: Yapay zekayla etkileşim kurmak, ciddi bir zihinsel kas gücü gerektiriyor. Doğru soruyu sorabilmek, aldığımız yanıtın içindeki hatayı bir bakışta fark edebilmek, yüzeysel bilgiyi derinlikli olanla ayırmak... Bunlar kendiliğinden gelişen yetenekler değil. Tıpkı direksiyona ilk kez geçen birinin frenin yerini bilmesi veya yoğun yağmurda hızını nasıl ayarlayacağını öğrenmesi gerektiği gibi; yapay zekayı kullanan bir öğrencinin de nerede duracağını, nerede gaza basacağını bilmesi gerekiyor.

Araştırmalar bizi uyarıyor: Yapay zekayı sadece "pasif bir tüketici" olarak kullanan zihinler, kısa vadede yükten kurtulmuş gibi görünse de uzun vadede eleştirel düşünme yetisini kaybetme riskiyle karşı karşıya. Bazıları buna "bilişsel çürüme" diyor. Ben ise daha iyimser bir yerden bakıyorum: Bu sadece "ehliyetsiz araç kullanmaktır." Tehlikeli olan araba değil, onu kullanmayı bilmeyen sürücüdür. Çözüm aracı trafikten çekmek değil, insanı donatmaktır.

YZ Ehliyeti Nedir? Üç Temel Sütun

“YZ Ehliyeti” bir kağıt parçası veya teknik bir sertifika programı değildir; bir zihniyet dönüşümüdür. Üç temel basamaktan oluşur:

1. Anlama: Yapay zekanın nasıl çalıştığını, “kara kutusunun” içinde neler döndüğünü kavramak. “Bu cevabı neden verdi? Hangi kaynaktan beslendi?” diyebilmek.
2. Kullanma (Yönetme): Doğru “prompt”lar (komutlar) ile aracı amaca uygun yönlendirmek. Araca binmek değil, aracı gitmek istediği yere götürmek.
3. Sorgulama: İşte bu en kritik olanı. Üretilen çıktıyı kör bir güvenle değil, eleştirel bir süzgeçle değerlendirmek. “Bu bilgi etik mi? Bu benim özgün düşüncem mi, yoksa algoritmanın bana sunduğu bir kalıp mı?” sorusunu sormak.

Öğretmen: Bu Yeni Yolculuğun Rehberi

Bu yeni denklemde en büyük sorumluluk ve en büyük imkân kuşkusuz öğretmendedir. Zira bir öğrenci, yapay zekayla “nasıl düşüneceğini” ancak zaten “düşünen bir rehberden” öğrenebilir. Teknolojiyi sadece bir araç olmaktan çıkarıp onu bir zekâ ortağına dönüştürecek olan, öğretmenin sınıftaki varlığı ve pedagojik vizyonudur.

Bu dönüşümün en somut örneğine, yapay zekayı sınıfa ilk kez dahil eden bir öğretmenin deneyiminde tanıklık ettim. Başlangıçta o da pek çok kişi gibi haklı bir endişe taşıyordu: “Bu makine bir gün benim yerimi mi alacak?” Ancak “YZ Ehliyeti” felsefesiyle aracı tanımaya, yani direksiyonun kontrolünü eline almaya başladığında; meselenin bir “ikame” değil, bir “imkân” meselesi olduğunu fark etti.

Birkaç hafta sonraki gözlemimde kurduğu şu cümle, değişimin özeti gibiydi: “Eskiden sınıfın ‘ortalama’ hızına göre bir denge kurmaya çalışırken, her öğrencinin kendi ritmine aynı anda eşlik etmekte sınırlı kalıyordum. Şimdi bu dijital

asistan sayesinde her öğrencinin kendi hızına, kendi merakına aynı anda karşılık verebiliyorum.

İşte gerçek dönüşümün kalbi tam burada atıyor: Öğretmenin rolünün daralması değil, etkisinin sonsuzlaşması. YZ Ehliyeti olan bir öğretmen; teknolojiyi bir rakip veya tehdit olarak değil, sınıfın en sabırlı, en bilgili ve en sessiz yardımcısı olarak konumlandırmayı başarır. Bu yetkinliğe sahip bir eğitimci için yapay zeka artık bir yük değil, pedagojik hedeflerine ulaşmasını sağlayan güçlü bir kaldıraçtır.

Gelecek, Soru Sorabilenlerin Olacak

“Türkiye, demografik fırsat penceresinin (nüfusun hala üretken olduğu dönemin) en kritik eşiğinde duruyor”. Bu bizim en büyük fırsat penceremiz. Bu pencereyi açık tutacak olan şey ise çocuklarımıza sadece kod yazmayı değil, teknolojiye “yön vermeyi” öğretmektir.

“YZ Ehliyeti” vizyonu; müfredatlara girmeli, öğretmen yetiştirme programlarının omurgasını oluşturmalı ve okul duvarlarını aşarak bir toplumsal farkındalık hareketine dönüşmelidir.

Unutmayalım; hız tek başına bir ilerleme göstergesi değildir. Yönü belli olmayan bir hız, sadece hedeften uzaklaşmanıza neden olur. Eğitim, işte o yönü koruyan ve bizi menzile ulaştıran yegâne güçtür.

Gelecek, hangi tuşa basacağını bilenlerin değil, hangi soruyu sorması gerektiğini bilen nesillerin olacaktır. Ve o soruyu öğretmek, her zaman olduğu gibi yine “insanın” işi kalacaktır.

QatarEnergy, “askeri saldırılar” nedeniyle LNG üretiminin durdurduğunu açıkladı

Katar’ın devlet enerji şirketi QatarEnergy, iki tesisine yönelik askeri saldırılar nedeniyle sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) üretiminin durdurduğunu açıkladı.

Şirketten yapılan açıklamada, Ras Laffan ve Mesaieed sanayi şehirlerinde QatarEnergy’ye ait işletme tesislerine yönelik askeri saldırılar nedeniyle LNG ve bağlantılı ürünlerin üretimini durdurduğu belirtildi.

Öte yandan, Katar Savunma Bakanlığında daha önce yapılan yazılı açıklamada, İran’dan fırlatılan insansız hava araçlarından (İHA) birinin Mesaieed bölgesinde bir elektrik santraline ait su deposunu, diğerinin ise Ras Laffan Sanayi Şehri’nde Katar Enerji’ye (QatarEnergy) ait bir enerji tesisini hedef aldığı belirtilmişti.

Şirketten yapılan açıklamada, Ras Laffan ve Mesaieed sanayi şehirlerinde QatarEnergy’ye ait işletme tesislerine yönelik askeri saldırılar nedeniyle LNG ve bağlantılı ürünlerin üretimini

durdurduğu belirtildi.

Açıklamada, QatarEnergy’nin tüm paydaşlarıyla olan ilişkilerine önem verdiği ve mevcut en güncel bilgileri paylaşmaya devam edeceği kaydedildi.

Öte yandan, Katar Savunma Bakanlığında daha önce yapılan yazılı açıklamada, İran’dan fırlatılan insansız hava araçlarından (İHA) birinin Mesaieed bölgesinde bir elektrik santraline ait su deposunu, diğerinin ise Ras Laffan Sanayi Şehri’nde Katar Enerji’ye (QatarEnergy) ait bir enerji tesisini hedef aldığı belirtilmişti.

Bakan Uraloğlu, bölge ülkelerine yönelik uçuşlardaki son durumu paylaştı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, bölgede devam eden riskler nedeniyle Türk Hava Yolları (THY), AJet, Pegasus ve SunExpress tarafından yapılacak İran, Irak, Suriye, Lübnan ve Ürdün seferlerinin 6 Mart'a kadar iptal edildiğini bildirdi.

Bakan Uraloğlu, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırı başlatması ve İran'dan gelen misilleme sonrasında bölgedeki hava sahaları ve Türk taşıyıcıların son durumuna ilişkin yazılı açıklama yaptı.

Süreci anlık takip ettiklerini ve gerekli tüm tedbirlerin alındığını belirten Uraloğlu, "İran, İsrail, Irak, Katar, Bahreyn, Kuveyt, Ürdün ve Suriye'nin güney kısmında hava sahasına yönelik kapalılık NOTAM'ları devam ediyor. Umman, Suudi Arabistan'ın bir bölümü ve Lübnan'da ise sivil uçuşlar sürüyor." değerlendirmesinde bulundu.

Uraloğlu, Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) acil durum önlemleri kapsamında trafik yönlendirmesi yapıldığını aktararak, bugün itibarıyla Emirates ve Etihad Airways seferlerinin yeniden başlayacağını bildirdiğini ifade etti.

Türk taşıyıcılarının mevcut durumuna ilişkin de bilgi veren Uraloğlu, THY'ye ait bir uçağın Tahran İmam Humeyni Uluslararası Havalimanı'nda beklediğini ve bu süreçten etkilenen tek THY uçağının bu olduğunu bildirdi.

Pegasus Hava Yollarına ait bir uçağın da aynı havalimanında bulunduğu işaret eden Uraloğlu, AJet'in İran, Suriye, Irak ve diğer kısıtlı bölgelerde bekleyen herhangi bir uçağının bulunmadığını aktardı. Uraloğlu, ayrıca Tailwind Havayolları'nın Irak menşeli bir şirkete kiraladığı uçağın Irak'ta bulunduğu bilgisini paylaştı.

Taşıyıcıların, kısıtlı hava sahalarından geçecek uçakların rotalarını, kaçınma yapacak şekilde planladığına dikkati çeken Uraloğlu, şunları kaydetti:

"Bölgede devam eden riskler nedeniyle THY, AJet, Pegasus ve SunExpress tarafından İran, Irak, Suriye, Lübnan ve Ürdün seferleri 6 Mart'a kadar iptal edildi. Ayrıca Pegasus Hava Yolları aldığı karar doğrultusunda 12 Mart'a kadar İran'a uçuş gerçekleştirmeyecek. Katar, Kuveyt, Bahreyn ve BAE'ye planlanan tüm uçuşlar da 3 Mart'a kadar iptal edildi. Günlük değerlendirmeler ışığında kararlar alınıyor, mevcut koşullarda iyileşme olmaması halinde iptaller günlük olarak sürdürülebilir. Bugün Suudi Arabistan'ın Riyad, Cidde ve Medine şehirlerine ve Umman'a seferler icra edilebilecek."

İsmail AYDIN

Yazar

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

TARIM POLİTİKALARI

Ne yazık ki yıllardır izlenen yanlış tarım politikaları nedeniyle bugün tarımda dışa bağımlı bir konuma sürüklendik. Girdi maliyetleri her geçen gün artarken çiftçimiz giderek daha fazla fakirleşiyor; ülkemizdeki ekilebilir alanlar ise adeta ekilemez hale getiriliyor. İlaç, gübre ve enerji fiyatlarındaki yükseliş; tarım ürünlerinden alınan vergi ve fonlar, üretimi boğuyor.

Tohum konusunda yapılan ihmallere de ayrı bir sorun. Tohumda dışa bağımlılık arttıkça hem maliyet yükseliyor hem de yanlış ilaç kullanımının önü açılıyor. Bu tablo, üretici firmaların “vahşi tarım” diyebileceğimiz, kısa vadeli verime odaklanan eğilimlerini güçlendiriyor.

Akaryakıt fiyatları meselesi ise tarımın belini büken başlıklardan biri. Yıllardır bu konuda yapılması gereken adımlar atılmadı; verilen sözler yerine getirilmedi. Maliyetler yükseldikçe, bir zamanlar gıdada kendi kendine yeten ülkelere biriyken bugün ithalata bağımlı hale geldik. Üstelik tarım ürünlerinin nakliyesine bile vergi alınıyorsa, nakliye ücretleri de baş döndürücü seviyelere çıkıyorsa, burada çiftçinin de esnafın da yapabileceği çok az şey kalır.

ZEYTİNYAĞI FİYATLARI

Zeytinyağı alım fiyatları açıklanır açıklanmaz, hemen ardından müdahale geliyor ve alım fiyatları düşürülüyor. Enflasyonla mücadele ediliyor bahanesiyle, sanki enflasyonun sorumlusu çiftçinin alacağı ücretmiş gibi davranılıyor. Oysa bu fiyatı belirleyenler birlikler; belirlenen fiyatlar çoğu zaman maliyetin bile altına, hatta 2023 seviyelerinin bile gerisine düşüyor. Bu şartlarda üretici nasıl ayakta kalsın?

ET VE SÜT

Et ve Süt Kurumu yoğun şekilde ithalata yönelirken, içeride üreticiye neredeyse sıfır destek veriliyorsa sonuç bellidir: üretim geriler, ithalat kalıcı hale gelir, fiyatlar da yükselir. Bugün bonfilenin 2.300 TL'ye çıkması tesadüf değil.

Üstelik hayvancılığın en büyük maliyeti yemdir. Yemde vergi alınmaması gerekirken vergi alınıyorsa, maliyet artışının kaynağı da çok açıktır. Üreticiyi desteklemeden ithalata piyasayı dengelemeye çalışmak, sorunu çözmez; sadece erteler ve büyütür.

Kevser ŞİMŞEK
Yazar

Gençlere Ramazan'ı anlatmak

Gençlere Ramazan'ı anlatmak istiyorsak, önce onu bir “yasaklar ayı” gibi anlatmaktan vazgeçmeliyiz. Ramazan; sadece aç kalmak değildir.

Ramazan; insanın kendini fark etme ayıdır.

Bugünün gençleri hız çağında yaşıyor. Bildirimler hiç susmuyor, hayat hiç durmuyor, zihin hiç boşalmıyor. İşte Ramazan tam da bu yüzden kıymetli.

Çünkü Ramazan, “dur” diyor. Bir ay boyunca hayatın gürültüsünü kısıyor.

Gençlere Ramazan'ı anlatırken şunu söylemeliyiz: Bu ay, Allah'ın seni fark ettiği değil; senin kendini fark ettiği aydır.

Oruç sadece mideye değil, dile, kalbe ve zihne tutulur.

Bir gün boyunca susuz kalmak, aslında sabrı öğretir. Aç kalmak, sahip olduklarının değerini gösterir. İftarı beklemek, umut etmeyi öğretir.

Gençler adalete hassastır. Haksızlığa tahammül edemezler. Ramazan tam da bu duyguyu besler.

Çünkü açlık, dünyada aç olan milyonları hissettirir.

Empatiyi büyütür. Vicdanı

diri tutar.

Ramazan'ı gençlere anlatırken korkuyla değil; anlamla konuşmalıyız.

“Yapmazsan günah” demek yerine, “Yaparsan kalbin hafifler” demeliyiz.

“Zorundasın” yerine, “Bu bir fırsat” demeliyiz.

Ramazan; kendini terbiye etme ayıdır.

Bağımlılıklara mesafe koyma ayıdır.

Geceyi biraz daha anlamlı yaşama ayıdır.

Bir lokmayı paylaşma ayıdır.

Ve belki de en önemlisi: Ramazan, insanın kendi

içindeki boşluğu fark ettiği ve o boşluğu anlamla doldurduğu aydır.

Gençlere Ramazan'ı böyle anlatırsak; onu bir yük değil, bir yolculuk olarak görürler.

Bir zorunluluk değil, bir arınma olarak hissederler.

Çünkü gençler samimiyeti anlar.

Gerçekliği hisseder.

Ve kalbe dokunan söz, her zaman yol bulur.

Ramazan'ı gençlere anlatmanın yolu, önce

Ramazan'ı yaşamaktan geçer.

Kaleminiz gençliğe umut olsun.

Muhtarlarla Güçlü Hatay

Hüseyin ZORKUN
Muhabir - Yazar

Muhtarlarla Güçlü Hatay

Hatay'da düzenlenen buluşmada mahalle ve köylerin gücüyle Türkiye'nin güçleneceği vurgulandı.

Haber: Hüseyin ZORKUN
Press.tr – Mustafa Masatlı,
İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla
İlişkiler Genel Müdürlüğü
koordinasyonunda ve Türkiye
Muhtarlar Konfederasyonu
iş birliğiyle hayata geçirilen
“Huzurlu Mahalle, Huzurlu
Köy, Güçlü Türkiye” projesi
kapsamında Hatay'da düzenlenen
buluşmada muhtarlarla bir araya
geldi.

Hatay'ın farklı ilçelerinden ve
Türkiye'nin dört bir yanından
gelen muhtarların katıldığı
programda konuşan Masatlı,
muhtarları “milletimizin mahalle
ve köylerimizdeki vicdanı” olarak
nitelendirdi.

Hatay'ın tarih boyunca defalarca
yıkılıp yeniden ayağa kalktığını
hatırlatan Masatlı, “8 kez yıkılıp
her defasında ayağa kalkan kadim
şehrimiz Hatay'ımızın bugün
9'uncu kez küllerinden doğuşuna
şahitlik ediyoruz” dedi.

Depremlerin ilk anından itibaren
devletin tüm imkânlarıyla sahada
olduğunu vurgulayan Masatlı,
“Türkiye Cumhuriyeti Devleti,
dünyada benzeri görülmemiş bir
iradeyle bu enkazın altından yeni
bir şehir inşa etmiştir” ifadelerini
kullandı.

“Biz Hatay'ımızda sadece taş
üstüne taş değil; can üstüne
can, umut üstüne umut koyduk”
sözleriyle yürütülen ihya, inşa ve
imar çalışmalarındaki kararlılığı
dile getiren Masatlı, eğitimden
sağlığa, ulaştırmadan altyapıya,
kültür varlıklarından kamu
yatırımlarına kadar her alanda
kapsamlı bir yeniden yapılanma
sürecinin sürdüğünü belirtti.
Simgesel yapıların arkeolojik kazı
hassasiyetiyle ayağa kaldırıldığını,
sosyal destek mekanizmalarının
güçlendirildiğini ifade eden
Masatlı, Hatay'ın her yönüyle
yeniden ayağa kalktığını kaydetti.
Konuşmasında iki önemli
vurgunun altını çizen Masatlı,
“Mahalle güçlü olursa şehir

güçlü olur; şehir güçlü olursa
Türkiye güçlü olur” dedi. Ayrıca
“Afette Hatay Modeli, afete karşı
anlık refleks değil; yaşamın her
yanını ve her yönünü içine alan
toplumsal bir yeniden inşadır”
sözleriyle Hatay'da ortaya
konulan modelin kapsamını
anlattı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip
Erdoğan'ın liderliğinde yürütülen
çalışmaların kararlılıkla devam
ettiğini belirten Masatlı, “Dün
imtihan edildik, bugün inşa
ediyoruz; yarın ise çok daha güçlü
bir Hatay'ı ve çok daha güçlü bir
Türkiye'yi birlikte inşa edeceğiz”
ifadeleriyle konuşmasını
tamamladı.

Program sonunda projeyi himaye
eden kurumlara teşekkür eden
Masatlı, ülkenin dört bir yanından
Hatay'a gelen muhtarlara
şükranlarını sundu.

Press Haber Ajansı
WhatsApp İhbar Hattı 0538 950
31 31

Şuppiluliuma Yeniden Ziyarete
Açılıyor

Haber: Hüseyin Zorkun

Deprem sonrası koruma
altına alınan Hatay Arkeoloji
Müzesi'nde yürütülen restorasyon
ve güçlendirme çalışmalarında
sona gelindi.

Meşhur Kral Şuppiluliuma
heykelinin, yaklaşık üç yılın
ardından yeniden ziyarete
açılacağı bildirildi.
Kahramanmaraş merkezli
depremlerin ardından ağır hasar
alan Hatay'da kültürel mirasın
ayağa kaldırılması için başlatılan
çalışmalar kritik bir aşamaya
ulaştı.

Müzenin 2026 yılı içerisinde
yeniden kapılarını açmasının
planlandığı, deprem sonrası
korumaya alınan eserlerin de
tekrar ziyaretçilerle buluşacağı
kaydedildi.

Press Haber Ajansı
WhatsApp İhbar Hattı: 0538 950
31 31

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Savaş AYTİMUR
Yazar

TÜRKİYE YÜZYILI

Tarih, sadece geçmişin hatıralarından ibaret değildir; aynı zamanda geleceğe düşülen nottur. Dün Malazgirt'te yazılan irade, Çanakkale'de şahlanan ruh, 15 Temmuz'da tankların önünde dimdik duran millet kararlılığı bugün "Türkiye Yüzyılı" hedefiyle yeni bir istikamet çizmektedir.

Türkiye Yüzyılı; kuru bir slogandeğil, kökümüzde olan atının adıdır. Bu toprakların mayasında bağımsızlık, inanç ve mücadele vardır. Her zor dönemde küllerinden yeniden doğmayı başaran bir milletin, artık edilgen değil belirleyici olduğu bir çağın kapısını aralıyoruz. Savunma sanayiinde atılan yerli ve milli adımlar, enerjide bağımsızlık hamleleri, teknolojiye genç beyinlerin ortaya koyduğu başarılar; bu vizyonun somut yansımalarıdır.

Ancak unutulmamalıdır ki bir yüzyıl inşa etmek sadece betonla, projeye, yatırımla olmaz. Asıl mesele; adaletle, liyakatle ve ahlakla bir gelecek kurabilmektir. Makamların değil, milletin üstün olduğu bir anlayış; ayırıştırıcı değil birleştiren bir dil; ötekileştiren değil

kucaklayan bir siyaset Türkiye Yüzyılı'nın ruhunu oluşturacaktır.

Bugün bize düşen, hamasetle değil hasbilikle çalışmaktır. Gençlerimizin umudunu diri tutmak, kadınlarımızın emeğini görünür kılmak, esnafımızın alın terini korumak, çiftçimizin toprağını bereketle buluşturmak zorundayız. Çünkü güçlü Türkiye, sadece sınırlarını koruyan değil; gönül coğrafyasında da adaletin ve merhametin temsilcisi olan Türkiye'dir.

Türkiye Yüzyılı; bir partinin değil, 85 milyonun ortak hedefidir. Bu hedefe yürürken farklılıklarımızı zenginlik, ortak değerlerimizi güç kaynağı bilmeliyiz. İç çekişmelerle enerjimizi tüketmek yerine, ortak akılla büyümeyi tercih etmeliyiz.

Unutmayalım: Büyük milletler büyük hedeflerle yaşar. Türkiye Yüzyılı da işte bu büyük hedefin adıdır. İncamız, birliğimiz ve kararlılığımız olduğu sürece; bu topraklarda yeni destanlar yazılmaya devam edecektir. Savaş Aytimur kalın sağlıcakla

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Erkin SABİT
Yazar

“Yeni Güç Denklemi: Türkiye, Turan ve Küresel Strateji”

1990'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri yaklaşık 4 trilyon dolarlık bir borç yükü altındaydı. Bu dönemde Japon ekonomisi, ABD'yi ciddi biçimde destekledi. Ancak Amerika, bu süreci doğru okuyarak silah sanayisini, enerji kaynaklarını ve özellikle petrol piyasasını küresel ölçekte kontrol altına aldı; kısa süre içinde yeniden güç kazandı.

Bugün gelinen noktada ABD, küresel sistemi yönlendiren başat aktörlerden biri hâline gelmiştir. Uluslararası siyasetin değişmeyen gerçeği şudur: Gücün yanında konumlanan, güç kazanır.

Bu coğrafyada Amerika'nın planladığı ve İsrail'in onayladığı hamlelerin büyük çoğunluğu sonuç almıştır. Bu gerçek, duygusal reflekslerle değil; güç dengeleri ve stratejik akılla okunmalıdır.

Bu stratejik aklın tarihsel bir örneği, Çin Komünist Partisi (Gongchandang) yönetimidir. Çin, yüz milyonlarca insanın refah seviyesini yükseltmek ve Sovyet/Rus nüfuzundan çıkmak amacıyla, coğrafi olarak uzak olmasına rağmen Amerika Birleşik Devletleri ile dengeye dayalı bir stratejik ilişki kurmuştur. ABD'nin yönlendirdiği diplomatik süreç sonucunda Çin, 1971 yılında Birleşmiş Milletler'e resmî üye olarak kabul edilmiştir.

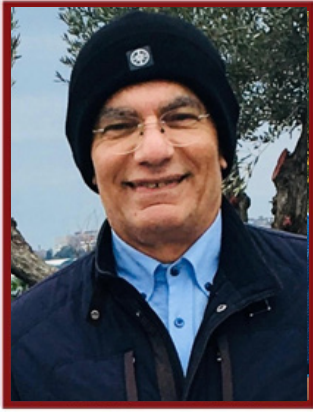
Bu gelişmeyle birlikte Tayvan'daki Milliyetçi Çin (Kuomintang) yönetimi BM'deki devlet statüsünü kaybetmiş; Çin Halk Cumhuriyeti ise yeni güç

merkezinin yanında konumlanarak uluslararası meşruiyet kazanmıştır. Ardından dünya devletleriyle diplomatik ilişkilerini derinleştirmiş ve zamanla ekonomik, askerî ve siyasi bir süper güce dönüşmüştür.

Geriye dönüp bakıldığında şu gerçek açıkça görülmektedir:

Yeni güç merkezlerinin yanında konumlanarak güçlenmek, ardından ya güçlülerle rekabet edecek seviyeye ulaşmak ya da onlarla paralel bir güç inşa etmek; her iki yol da öz halkın refahını artırmayı hedefleyen stratejik ve diplomatik bir üst akıl yöntemidir. Ancak bu durum, her koşulda mevcut küresel güçlerin yanında yer alma zorunluluğu olduğu anlamına gelmez. Geleceğin süper gücü olma hedefi, kimi zaman yeni bir güç mimarisi kurmayı gerektirir. Bu noktada Türkiye'nin jeostratejik konumu, tarihsel ve benzersiz bir avantaj sunmaktadır. Türkiye; Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu ve İran Cumhuriyeti ile, kendi ulusal çıkarlarını önceleyen, sıfır problem esaslı, dengeli ve çok boyutlu bir stratejik ittifak geliştirerek yeni bir güç denklemi oluşturabilir. Bu yaklaşım; askerî, ekonomik, diplomatik ve jeostratejik alanlarda uyumlu fakat bağımsız bir duruşu esas almalıdır. Böylesi bir stratejiyle Türkiye, Türk Birliği ve Turan ideolojisinin doğal lideri olarak konumlanabilir.

Devamı: www.simgedergi.com'da

Bekir ÖZER
Yazar

SEVGİLİM!..

Sevgilim.

Bugün 14 Şubat sevgililer günü.
Bizim günümüz.
Sadece bugün değil esasında her gün
bizim günümüz.

İnsan sevdiğini bulur.
Gönül muradına erer.

Aşk bu...

Görmekten çok özlemeyi.
Dokunmaktan çok düşlemeyi.
Nerde imkânsız varsa onu sevmeyi
umut eder.

Geldim.
Yine İzmir'deyim...

Denizi kız.
Kızı deniz.
Sokakları hem kız hem deniz kokan
aşıklar şehri güzelim İzmir...

Masada sevdiğini tahmin ettiğim
Roze Şarap ve iki bardak.
Meyhaneci baba hüznle:
"Gelmeyecek mi?" diyor.

Gelemeyeceğini biliyor, gelecekmişsin
gibi dudaklarının izini gördüğüm
pembe Roze şarabı yudumluyorum.

Ardından Müzik...
Önce Rodrigonun Konçertosu.
Sonra "Aşkına Yanmışım."

"Aşkına Yanmışım
Dumanım tütmez
Köz oldu yüreğim bu ateş sönmez

Saklarım kalbimde kimseler görmez
İçimde yanarsın kimseler bilmez"

İnsan kendi rüzgarını tanısa da nereye
savrulacağına bilemez.

Nergiz Çiçekleri kokusunu sevdiğini duyar
gibi olduğumuz ama sandığımız kadar değil,
yandığımız kadar aşkın özgürleştirici
rüzgarına kapılmış olmamızdır.

Gülüm...

Bugün geleneği biraz değiştirip geriye doğru
Gideceğim.

Roma'ya.
Eski Roma imparatorluğuna...

Romalılar Tanrı'nın "Kurt" olduğuna
inandıkları için her 14 Şubat günü mağaranın
önünde toplanırlardı.

Bende kendimi o mağaranın önünde kabul
ediyor, mağaranın içindeki küpten kızların
isimlerini çekip, o kızla birlikte olmayı ve
ömür boyu onunla yaşamayı gelenek olarak
biraz değiştiriyorum.

Buradaki küpe bütün kızların isimlerini yine
atacağım, ama içlerinde senin ismini bilerek
sececeğim, öyle yapacağım.

Gül yüzlüm...

Aşkın özgürleştirici duygusuyla güzel
kokulara sürünüp yırtmaçlı giysilere
bürünmen, aklınla görmen beni hep sana
hayran bıraktı.

Ama.

Ah o amalar olmasaydı!..

Toz pembe bulut gibi aşkın özgürleştirici
duygusuyla aşkı kutsamaya çalışıyorum.

Bugün başkalarını görmeden sadece
birbirimizi görmeli, dudaklarımız birbirine
değmeli, ellerimiz kenetlenmeli
kavuşmalıyız.

Sevgilim...

Bu gerçek ve ölümsüz aşk uğruna sana
Kırmızı gonca bir gül gönderiyorum.
Bir de öpüctük.
En ateşlisinden...

Korkmaz DEMİR
Yazar

Ortadoğu Satranç Tahtasında İran: Sıcak Savaş mı, Ekonomik Kuşatma mı?

Ortadoğu bir kez daha küresel güç mücadelesinin merkezinde. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri ile İran arasındaki gerilim, zaman zaman sıcak çatışma ihtimalini gündeme getiriyor. Ancak sorulması gereken asıl soru şu: Amaç gerçekten topyekûn bir savaş mı, yoksa ekonomik ve stratejik bir kuşatma mı?

ABD–İran hattındaki gerilim yeni değil. 1979 İran Devrimi’nden bu yana diplomatik kopuş, ambargolar, vekâlet savaşları ve bölgesel güç mücadelesi devam ediyor. Özellikle Donald Trump döneminde uygulanan “maksimum baskı” politikasıyla ekonomik yaptırımlar en üst seviyeye çıkarıldı. Petrol ihracatına getirilen kısıtlamalar, bankacılık sisteminin uluslararası finans ağlarından dışlanması ve teknoloji ambargoları, İran ekonomisini ciddi biçimde zorladı. Bu tablo, askeri bir işgalden ziyade ekonomik bir yıpratma stratejisinin öne çıktığını gösteriyor.

Peki mesele rejim değişikliği mi? Washington’da bazı çevreler İran’daki mevcut yönetimin bölgesel istikrarı tehdit ettiğini savunuyor. Ancak doğrudan bir rejim değişikliği operasyonu, hem uluslararası hukuk hem de bölgesel dengeler açısından büyük riskler barındırıyor. Irak ve Afganistan tecrübeleri, dış müdahalenin beklenmeyen sonuçlar doğurabileceğini açıkça ortaya koydu. Bu nedenle ABD’nin temel hedefinin doğrudan rejimi devirmekten ziyade, İran’ı ekonomik baskı altında tutarak bölgesel nüfuzunu sınırlamak olduğu yönünde güçlü bir kanaat var.

Bir diğer önemli boyut ise İsrail faktörü. İsrail, İran’ın nükleer programını ve bölgedeki vekil güçlerini varoluşsal tehdit olarak görüyor. Tahran’ın Lübnan, Suriye ve Gazze hattındaki etkisi Tel Aviv yönetimi için stratejik risk anlamına geliyor. Bu çerçevede ABD’nin İran’a yönelik sert politikalarının bir ayağının, İsrail’in güvenlik kaygılarını azaltmaya yönelik olduğu da değerlendiriliyor. İran’ın askeri ve ekonomik kapasitesinin zayıflatılması, İsrail’e karşı potansiyel tehdit algısını da düşürmüş oluyor.

Ancak sıcak bir savaş ihtimali tamamen masadan kalkmış değil. Basra Körfezi’nde yaşanabilecek bir kriz, nükleer program konusunda kırmızı çizgilerin aşılması ya da bölgesel vekil güçler üzerinden yaşanacak bir tırmanma, doğrudan çatışmayı tetikleyebilir. Böyle bir senaryonun en ağır sonucu ise enerji piyasalarında yaşanacak sarsıntı olur. Petrol fiyatlarındaki ani yükseliş, zaten kırılğan olan küresel ekonomiyi daha da zorlayabilir.

“Sonraki hedef Türkiye mi?” sorusu ise daha temkinli değerlendirilmesi gereken bir başlık. Türkiye, NATO üyesi olması, bölgesel diplomasi gücü ve jeopolitik konumu nedeniyle farklı bir kategoride duruyor. Türkiye’nin İran ile ekonomik ve diplomatik ilişkileri olduğu gibi, Batı ittifakıyla da güçlü bağları var. Bu nedenle doğrudan bir hedef olma ihtimali düşük görünse de, bölgesel gerilimlerin Türkiye’yi ekonomik ve güvenlik açısından dolaylı etkilemesi her zaman mümkündür. Özellikle enerji hatları, ticaret yolları ve savunma dengeleri açısından Türkiye denklemin tam ortasındadır.

Özetle tablo şunu gösteriyor: ABD–İran gerilimi büyük ölçüde ekonomik baskı ve bölgesel güç dengesi üzerine kurulu bir strateji savaşıdır. Sıcak çatışma ihtimali tamamen dışlanamaz; ancak küresel maliyetleri nedeniyle tercih edilen bir senaryo değildir. Asıl mücadele, enerji yolları, nükleer kapasite, bölgesel nüfuz ve jeopolitik denge üzerinedir.

Ortadoğu’daki her hamle bir sonraki hamleyi belirleyen bir satranç taşı gibidir. Bu oyunda kazanan yalnızca askeri üstünlük sağlayan değil; ekonomik dayanıklılığını, diplomatik manevra kabiliyetini ve bölgesel iş birliklerini güçlendiren taraf olacaktır. Benim kanaatimce Türkiye için ise en akılcı strateji; denge politikası, güçlü ekonomi ve çok yönlü diplomasiyle bu dalgalı denizde istikrarını korumaktır.

ABORJİNLER

Zafer ALTINKESER

Yazar

SİMGE
YENİ
AYLIK SİYASİ KÜLTÜR VE EKONOMİ DERGİSİ

Avustralya yerlileri ya da Avustralya Aborjinleri, Avustralya kıtası yerlilerine verilen ad. Aborjinler, Avustralya'ya Güneydoğu Asya'dan gelmişlerdir. Bir göçebe hayatı sınırları boyunca hareket halinde yaşamışlardır. Avlanırken mızrak ve bumerang, balık avında ise kanoları kullanmışlardır. Meyve ve sebze toplamışlardır. Yazılı bir dilleri olmamasına rağmen şarkılar yoluyla ağızdan ağza birçok bilgi aktarılmıştır. ABORJİN KİME DENİR: İngilizler 18. Yüzyılda Avustralya'ya yerleştiğinde orada 300.000'den fazla Aborjin yaşamaktaydı. Ancak maalesef bu sayının büyük bir kısmı İngilizler tarafından öldürülüp, topraklarından sürüldüğü için bu sayı eksildi ve 1900'lere gelindiğinden Aborjin nüfusu 45.000 olarak kayıtlara geçti. Ancak 1960'lar, Aborjinler için "yaşama dönüş çizgisi" oldu ve hükümet onlara toprak hakkı tanıyarak kendi yaşam alanlarını yaratmalarına ve korumalarına izin verdi. Böylece Aborjinler de nüfusları tükenmeden önce derin bir nefes aldılar ve neticesinde şu anda 300.000 ile 400.000 arasında bir nüfusa sahip oldular.

ABORJİN FELSEFESİ: Aborjinler yeryüzü üzerinde mevcut canlı ve cansız tüm varlıkları kutsal olarak kabul etmekte, ata totemi kültüne dayanan bir inanç sistemi geliştirmiş olup, Rüya Zamanı adını verdikleri bir dönemde ata ruhlarının yeryüzü üzerinde dolaşarak dağ, dere, göl, deniz, bitki, hayvan ve insanları yarattığına inanmaktadırlar.

ABORJİNLERİN DÜNYA GÖRÜŞÜ: Avustralya da yaşamlarını sürdürmeye çalışan Aborjinler, zannedildiği kadar vahşi bir toplum değil, aksine çok hümanist kabilelerdir. Aborjin halkı şimdiye kadar birçok zorlukla karşılaşmış, fazlaca kayıp verdiği için kendi benliğine olan güvenini de büyük ölçüde kaybetmiştir aslında. Yani saldırgan olduğu düşünülen Aborjinlerin esasında, sadece doğayla bütünleşen ve insanlara zarar veremeyecekleri bir inanç sistemi vardır. Aborjinlerin

dini inanışlarına göre 'Hayal Zaman' denilen bir dönemde ruhlar toprağın üzerinde dolaşıp tüm hareketli hareketsiz varlıkları, ağaçları, taşları, nehirlere ve insanları yaratmışlardır. Bazı yorumlamalara göre toprak ve barındırdığı her varlık bütünüyle kutsaldır. Çitleri, demiryolları ve hayvanlarıyla beraber gelen beyaz adam da bu kozmosun bir parçası olduğundan yerlilerin ona karşı bir müdahale hakları olamaz.

Aborjinler koyu tenli, kahverengi ya da siyah saçlıdırlar. Avcılık ve toplayıcılıkla uğraşan Aborjinler, kanguru ve opossum gibi hayvanları, sürüngenleri ve kuşları avlayarak, balık tutarak, kabuklu deniz hayvanları toplayarak, böcek, yaban balı, yumurta, tırtıl, meyve, tohum ve kökler arayarak yaşarlar. Toprağı işlemedikleri ve hayvan beslemedikleri halde, doğal kaynakları dikkatle kullanır ve korurlar. Uсталıkla değerlendirdikleri doğal çevrelerini, bugün olduğu gibi eskiden de çok iyi tanırlardı. Evcilleştirdikleri tek hayvan dingo denilen bir tür yabani köpektir. Göçebe olarak yaşayan Aborjinler, çok fazla eşya sahibi olmazlar...

ABORJİNLERİN ŞAŞIRTAN HAYATLARI: Avustralya kıtasının yerlileri olan Aborjinler, görüp göremeyeceğiniz en farklı kabile... Gelenekleri ve yaşam şekilleriyle yüzlerce yıl geriden gelen Aborjinler, kendi alanlarının dışına çıkmadan ve sınırlarına kimsenin girmesine izin vermeden çok uzun yıllar yaşamlarını sürdürmüşler. Şimdi bir kısmı bizim dünyamıza adapte olmuş olsa da onlar, şu anda dünya üzerinde yaşayan kabileler arasında ruhlarını ve bedenlerini bizden çok daha farklı kontrol etmeyi başarabilen ender kabilelerden.

ABORJİN KÜLTÜRÜ: Her ne kadar Aborjinler'in tek bir kültürü paylaştığı düşünülse de bu aslında kocaman bir yanılgıdan başka bir şey değildir. Avustralya gibi büyük bir toprak

parçasına tek başlarına egemen oldukları için ada içerisinde birbirinden çok farklı kültürlere, dillere ve yaşam şekillerine sahip olmuşlardır. Avrupa gibi dünyanın en küçük kıtasında bile birbirinden çok farklı dil ve kültürün bulunduğunu düşünürseniz, aynı durumun Avustralya yerlilerinde yaşandığını da anlamak zor olmayacaktır. Aborjinler açıkta, ağaçlardan yapılan ilkel barınaklarda yaşayan ve doğayla bağlantılarını asla kesmeyen bir topluluktur. Üstlerine sürdükleri boyları bir giysi gibi kullanırlar, örtünmeye çok fazla ihtiyaç duymazlar. Kıyafetler için kanguru derisini tercih ederler. Ancak bugün Aborjinlerin büyük bir çoğunluğu kasaba ve şehir hayatına uyum sağlamış durumdadır.

Avustralya Aborjinleri, dünya üzerinde bilinen en eski kültürlerden birine sahiptir. Yaklaşık 60.000 yıl öncesine kadar uzanan bu kültür, doğayla kurdukları derin bağ, zengin mitolojik anlatıları ve kendilerine özgü sanatlarıyla dikkat çeker.

ABORJİNLERİN DİNİ: Aborjin inanışları sözlü geleneğe dayanır, bu yüzden yekpare bir dini öğretilen bahsetmek mümkün değildir. Tanrılar hiyerarşisi ve yaratılış hikâyeleri kabilelere göre değişiklik gösterir. Örneğin, bir kabilenin tanrısı diğerinden farklı olabilir. Ancak tüm bu inanışların ortak ve benzer noktaları vardır.

Avustralya kıtasında Avrupalılar gelmeden önce farklı dillere sahip pek çok kabile barındığı için tek bir kültürden ziyade birbirleriyle benzerlikleri de olan farklı kültürlerden bahsedilebilir. Pek çok büyük ve birbirlerinden farklı grupların kendi kültürleri, inanç yapıları ve dilleri bulunmaktadır. Bu kültürler zaman içinde birbirleriyle az veya çok çakışmışlardır.

ABORJİNLERİN KONUŞTUĞU DİLLER: Antakarinya veya Andagarinya, bir Avustralya Aborjin dili. Güney Avustralya'nın kuzeydoğu bölgesinde konuşulmakta olan bu dili konuşan kişi sayısı 1981 de 50 idi.

ABORJİNLER NEREDEN GELDİLER: Öyle ki, Aborjinler'in, günümüzden 72.000 yıl kadar önce Afrika'dan ilk çıkan grupların doğrudan torunları olduğu düşünülmektedir. Afrika'dan çıkan atalarımız, Güney Doğu Asya'ya kadar ulaşmayı başarmışlardır. Bu grup içerisinde bir grup, nihayetinde adalardan adalara geçerek Avustralya'ya kadar ulaşabilmiştir.

ABORJİNLER ŞİMDİ NEREDE YAŞIYORLAR: Avustralya İstatistik Bürosu'nun verilerine göre ülkede yaklaşık 717 bin Aborjin bulunuyor. Ülkedeki Aborjinlerin yüzde 68'inden fazlası Yeni Güney Galler, Queensland ve Victoria eyaletlerinde yaşıyor, Batı Avustralya ve Kuzey Bölgesi'nde nüfusun yüzde 22'si Aborjinlerden oluşuyor.

ABORJİN MİTOLOJİSİ: Avustralya ve Tazmanya'ya 40 bin ile 60 bin yıl önce gelen ve günümüzde bile avcı toplayıcı olarak yaşayan Aborjinler, pek çok klan ve dil grubuna ayrıldığından bir bütün olarak Aborjin mitolojisinden söz etmek zordur. Buna rağmen sözlü geleneğe dayanan yaratılış ile insan-doğa ilişkisini açıklamaya yoğunlaşan söylence ve mitolojiler arasında benzerlikler bulmak mümkündür. Aborjinler yeryüzü üzerinde mevcut canlı ve cansız tüm varlıkları kutsal olarak kabul etmekte, ata totemi kültüne dayanan bir inanç sistemi geliştirmiş olup, Rüya Zamanı adını verdikleri bir dönemde ata ruhlarının yeryüzü üzerinde dolaşarak dağ, dere, göl, deniz, bitki, hayvan ve insanları yarattığına inanmaktadırlar. Aborjin mitolojisinde en önemli tanrısal varlık her şeyden ve atalardan önce var olduğuna inanılan "Her şeyin Babası" olup, çeşitli kabilelerde "Baiaame, Biame", "Nooralie" ve Mungan Ngour bu ruhun oğlu ise "Daramulun", "Gayundi", "Gnawdenoorte" ve "Tundun" adlarıyla bilinmektedir. İnanışa göre Baiaame hayvanları yarattıktan sonra önce erkek ardından kadını yaratırken diğer hayvanların şikayetlerini dikkate alarak mükemmelleştirmiş, insanların uyması gereken dini kuralları ve tören geleneklerini oluştururken, Aborjin dini törenlerinde özellikle inisiyasyon sırasında kullanılan "boğa gümbürtüsü" çalgısı tjuringa veya inma'yı da insana hediye etmiştir.

DÜŞ ZAMANI: Avustralya Aborjin mitolojisini birleştiren ana temadır. Rüya zamanının dört yönü bulunmaktadır: Her şeyin başlangıcı; ataların hayatı ve etkisi; yaşam ve ölüm tarzı; yaşamdaki gücün kaynağı. Rüya zamanı hem zamanın hem de her şeyin mevcut olduğu mekanın ötesindeki bir durumdur.

Avustralya yerlileri düş görmeyi "her şeyin bir anda" olduğu zaman olarak adlandırır çünkü rüyada geçmiş, an ve gelecek aynı anda mevcuttur. Düş zamanı kişinin hayatı süresinde uyanık bilinç haliyle tecrübe ettiği lineer bir zaman olmadığı Batılıların kavrayışında olduğu gibi öznel bir durum da değildir. Düş zamanı kabile üyeleri kabile kuralları ve geleneklerine uygun yaşadıklarında yüz yüze gelecekleri bir durumdur ve ritüellerle ve kabile mitolojilerini dinleyerek kişinin rüya zamanına girişinin sağlandığı nesnel bir durumdur. Ölümün insan yaşamında bir son olmadığına inanan Aborjinler için rüyalarda ölmüş akrabalarla iletişim kurmak ve hatta rüya gören kişinin rüyadaki akrabaları tarafından iyileştirilmesi bile mümkündür. Ölüm kişinin uykuda geçici olarak gittiği Düş zamanından doğum yoluyla çıktığı ve daha sonra tekrar Düş zamanına geri gittiği hayat döngüsünün bir parçasıdır.

Devamı: www.simgedergi.com'da

Yapay zeka destekli “OkusFokus” öğrencilerin okuma becerisini analiz ediyor

Prof. Dr. Turan Temur tarafından geliştirilen yapay zeka destekli okuma analizi platformu “OkusFokus”, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin okuma ve okuduğunu anlama becerilerini çok boyutlu olarak değerlendiriyor.

Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeler Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen, geçen yıl Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca “Teknogirişim Rozeti” verilen platform, okuma becerisini yalnızca hız ve doğruluk düzeyinde değil, ses, hece, kelime, akıcılık ve anlama katmanlarıyla ele alıyor. Platformun geliştirme alanında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngilizce Öğretmenliği Programı’ndan Prof. Dr. Gökhan Öztürk, operasyon süreçlerinde Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü’nden Doç. Dr. Abdullah Kaldırım, ölçme ve değerlendirme alanında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Ana Bilim Dalı’ndan Doç. Dr. Murat Doğan Şahin ile kreatif süreçlerde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Destekli

Tasarım ve Animasyon Programı’ndan öğretim görevlisi Vedat Şeker yer aldı. Öğrencilerin sesli okuma performansını analiz ederek metni yazıya dönüştüren “OkusFokus”, hedef metinle karşılaştırma yaparak öğrencinin okuma sürecini etkileyen dilbilimsel değişkenleri belirliyor ve müdahale alanlarını somutlaştırıyor. Platformda çoktan seçmeli, kısa cevaplı, sıralama, sınıflama ve açık uçlu sorular da yer alıyor. Öğrencilerin anlama performansı, bilgiyi bulma, metni yorumlama ve değerlendirme başlıkları altında inceleniyor. Analiz sonucunda öğrencinin hangi aşamada zorlandığı belirlenerek buna uygun pedagojik öneriler raporlanıyor.

ULAK Haberleşme AŞ'de görev değişimi

Haberleşme teknolojilerindeki milli ve yerli çözümleri artırma, milli güvenlik öncelikleri doğrultusunda kritik altyapıları geliştirme ve ihracatı büyütme hedefleriyle faaliyetlerini sürdüren ULAK Haberleşme AŞ'de genel müdür değişimi gerçekleşti.

Şirketten yapılan açıklamaya göre, genel müdürlük görevine Sami Duman atandı. Duman, görevi Ruşen Kömürcü'den devraldı.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü mezunu olan Duman, kariyerine Türkiye'nin savunma sanayisi alanındaki öncü kuruluşlarından ASELSAN'da başladı. ASELSAN'da farklı kademelerde görev alan Duman, haberleşme sistemleri, savunma sistemleri ve yüksek güvenli altyapılar alanlarında çeşitli projelerde sorumluluk üstlendi.

Görev devir teslimi, şirket merkezinde düzenlenen ve kurum çalışanlarının katılımıyla gerçekleştirilen bir programla yapıldı. Programda, görev süresi boyunca yürütülen çalışmalar dolayısıyla Ruşen Kömürcü'ye teşekkür edildi. Kömürcü, programda yaptığı konuşmada birlikte görev yaptığı ekibe teşekkür ederek, görev

değişiminin şirket ve ülke adına hayırlı olmasını temenni etti.

Sami Duman da bugüne kadar oluşturulan birikimi ve ortaya koyulan çözümleri daha ileri taşımak için ekip ruhuyla çalışmaya devam edeceklerini belirterek, görev değişiminin ULAK Haberleşme ve sektör açısından hayırlı olmasını diledi.

Şirketin yeni dönemde, yapay zeka destekli ağ yönetimi, gelişmiş veri analitiği, uçtan uca siber güvenlik, modüler ve ölçeklenebilir milli haberleşme çözümleri kapsamındaki çalışmalarına odaklanması planlanıyor.

ULAK Haberleşme'nin savunma sanayisi başta olmak üzere kamu kurumları ve kritik altyapı projelerindeki faaliyetlerini sürdürerek, Türkiye'nin teknoloji ekosistemine katkı sağlamaya devam etmesi hedefleniyor.

Milli atıcı Elif Duygu Eren, Avrupa üçüncüsü oldu

Avrupa Havalı Silahlar Şampiyonası'nda mücadele eden milli sporcu Elif Duygu Eren Kotos, bronz madalyanın sahibi oldu.

Türkiye Atıcılık Federasyonunun açıklamasına göre Ermenistan'ın başkenti Erivan'daki organizasyonda, kadınlar 10 metre havalı tüfek kategorisinde madalyalar sahiplerini buldu.

Elemeler sonucu ilk 8'de yer almayı başaran milli atıcılar Elif Duygu ve Damla Köse, finalde yarışmaya hak kazandı. Türkiye, bu kategoride ilk kez iki sporcuyla finalde madalya mücadelesi verdi.

Final müsabakasını 230.6 puanla tamamlayan Elif Duygu, üçüncülük kürsüsünde yer aldı. Milli atıcı, böylece bu disiplinde büyükler kategorisinde Türkiye'ye, Avrupa şampiyonalarındaki ilk madalyasını kazandırdı.

Diğer milli sporcu Damla Köse ise 166.3 puanla final müsabakasını 6. sırada bitirdi. Norveçli atıcıdan Avrupa rekoru Kadınlar 10 metre havalı tüfek kategorisinde altın madalyayı, finalde 253.7 puanla Avrupa rekoru kıran Norveçli Pernille Nor-Woll kazandı.

Alman Anna Janssen ise 253.4 puanla gümüş madalya elde etti.

Türkiye'nin, 4 Mart'ta tamamlanacak 2026 Avrupa Havalı Silahlar Şampiyonası'nda şu ana kadar 2 gümüş ve 1 bronz olmak üzere 3 madalyası bulunuyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan A Milli Basketbol Takımı'na tebrik telefonu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, FIBA 2027 Dünya Kupası Avrupa Elemeleri 1. Tur C Grubu dördüncü maçında Sırbistan'ı 94-86 yenerek ikinci tura yükselmeyi garantileyen A Milli Basketbol Takımı'nu telefonla arayarak tebrik etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, millilerin Sırbistan'ı 94-86 mağlup ettiği karşılaşmanın ardından Türkiye Basketbol Federasyonu Başkanı Hidayet Türkoğlu'nun da yer aldığı soyunma odasında Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ı aradı.

A Milli Erkek Basketbol Takımı, 2027 Dünya Kupası Elemeleri'nde Sırbistan'ı mağlup etti Bakan Bak, telefonu A Milli Takım Başantrenörü Ergin Ataman'a verdi.

Görüşmede ay-yıldızlı takımı tebrik eden Erdoğan, "Arkadaşlar gerçekten bizlere çok farklı bir zafer kazandırdınız. Sırbistan'ı gerek orada gerekse kendi ülkemizde bu şekilde yenmeniz ve birinci sıraya Türkiye olarak oturmanız bize ayrı bir mutluluk yaşattı. Şimdi

önümüzde temmuzda Bosna Hersek maçı var. İnşallah o maçları da almak suretiyle yolumuza devam edeceğiz ve Dünya Kupası'na gideceğiz. Tebrik ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Bakan Bak ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sözlerine, "Türk basketboluna verdiğiniz destek için teşekkür ediyoruz." şeklinde yanıt verdi.

Ergin Ataman da Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür ederek, "2 Temmuz'da Bosna Hersek, 5 Temmuz'da da İsviçre ile oynayacağız. Sağ olun, bekleriz." dedi.

Milli basketbolcular da Erdoğan'ın tebriğine alkışlarla karşılık verdi.

MİSYONUMUZ

Güzellik ve sağlık alanında etik değerlere bağlı, bilimsel temellere dayanan ve kişiye özel hizmet anlayışıyla hareket ediyoruz. Danışanlarımızın ihtiyaçlarını doğru analiz ederek güvenli, hijyenik ve etkili çözümler sunmayı ilke ediniyoruz. Alanında uzman ekibimizle, yüksek memnuniyet oranı ve sürdürülebilir sonuçlar için çalışıyoruz. Hizmet kalitemiz, sektördeki saygın ödüllerle de tescillenmiş durumda.

VİZYONUMUZ

Estetik ve bakım alanında danışanlarına sadece hizmet değil, güven ve ayrıcalık sunan bir merkez olmak. İstanbul'un referans gösterilen merkezlerinden biri olarak, sektöre yön veren yenilikçi yaklaşımlarla ilerlemek. Güzelliği, sağlıkla buluşturan bütüncül bir anlayışı benimseyerek standartları yükseltmek. Gücünü uzman kadrosu, gelişmiş altyapısı ve danışan sadakatinden alan bir marka olarak büyümek.

VIP

İstanbul
Güzellik

Sadece Güzellik Değil, VIP Deneyim

VIP

İstanbul
Güzellik

Adres: Şükran İş Hanı Cevizlik Mahallesi, Fahri Korutürk Cd.

Şükran Hanı No:30 D:11 Bakırköy/İstanbul

Telefon : 0 532 430 12 52 Mail: info@istanbulvipguzellik.com

Web: www.istanbulvipguzellik.com